לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ה', כ"ח באב תשמ"ח, 11 באוגוסט 1988 / שנה מ"ו מס' 13723 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

קדאפי: אני אשלם משכורות הפקידים המפוטרים בגדה

אורי הורוביץ

בראיון מיוחד שהעניק אתמול שליט לוב מועמר קדאפי לרדיו מונטה קארלו, אמר קדאפי שהוא לוקח על עצמו אחריות אישית לטפל ולדאוג למשכורותיהם של הפקידים, אותם פיטרה לאחרונה ירדן, כחלק מתהליך התנתקותה מהגדה. קדאפי שיבח את הישגי ההתקוממות שהעלתה את נושא העם הפלשתיני על סדר היום של העולם כולו. הוא אמר כי הוא מצדד בהקמתה של ממשלה גולה.

ממשלות אירופיות לגישושי אש"ף: לא נכיר בממשלה גולה שלא תכיר בישראל

העתון „ליבראסיון" מוסר כי אש"ף קיים התייעצויות בנושא עם צרפת, איטליה, ספרד ויוון ● באש"ף חוששים שאי־הכרה בממשלה גולה תחסל הישגים מדיניים שכבר זכה להם ● משלחת אש"ף תבוא מחר לירדן – תבקש לבדוק התנאים לביקור ערפאת

ארנון יפה (צרפת), אורי הורוביץ, פנחס ענברי

כמה ממשלות אירופיות הודיעו לאש"ף כי לא יכירו בממשלה פלשתינית גולה, אם אש"ף לא יכיר במפורש בישראל. העתון „ליבראסיון" מסר אתמול כי אש"ף ניהל התייעצויות עם צרפת, איטליה, ספרד ויוון על הקמת ממשלה גולה, והכרזה על הקמת מדינה פלשתינית. לפי העיתון הזתר אש"ף להשיג הכרה אירופית בממשלה פלשתינית גולה, אך

(המשך בעמוד 14)

ישיבה סוערת בקבינט — פנים האדימו וידיים הונפו

פרס: סיפוח השטחים — אסון לעם היהודי

שמיר: אין צורך לספח מה ששייך לנו

מוטי בסוק

בישיבה סוערת ביותר של הקבינט המדיני אתמול, מהקשות ביותר בתולדות הממשלה הנוכחית, האשים רה"מ שמיר את ממלא מקומו פרס באימוץ הגירסה הערבית בנושא השלום, כנגד עמדת הליכוד. שר החוץ טען כי שמיר ושרי הליכוד התנגדו בעבר ומתנגדים היום לכל יוזמה שלום.

הניפו ידיים בצורה מאיימת

בישיבת הקבינט סערו הרוחות בצורה שגם הפוליטיקה הישראלית הפרועה לא ידעה בעבר. הופרחו האשמות קשות ביותר, כולל עלבונות אישיים, ואפילו שרים קרי מזג כדרך כלל, כמו שמיר ופרס, יצאו מגדרם: האדימו, הרימו קול, והניפו ידיים בצורה מאיימת. לאחר הישיבה הביעו שרי המערך זעזוע על מה שהם כינו התנהגות חסרת הרסן של שרי הליכוד, ועל אובדן העשתונות של שמיר. סר־הבטחון רבין טען כי פרס דיבר לענין, וכי שמיר איבד את העשתונות. מנגד טענו שרי הליכוד, כי מי שאיבד את השליטה על עצמו היה שמעון פרס, וכי אלמלא יצחק שמיר, הישיבה היתה מתפוצצת.

פרס: יש עם מי לנהל מו"מ

ישיבת הקבינט אתמול נועדה לדון בהודעות המלך חוסיין ועתיד השטחים. בישיבה הקודמת בנושא זה דיברו גורמי בטחון והשרים קרוון ומודעי. הפעם נמסרה רשות הדיבור לשר פרס. שר החוץ טען כי „סיפוח השטחים יהיה אסון לעם היהודי. מי שרוצה במדינה יהודית, רוצה במדינה עם רוב יהודי. עדיף רוב בחלק ארץ־ישראל עם רוב יהודי, מאשר כל ארץ־ישראל בלי רוב יהודי. אסור לנו להסתתר מאחורי התירוץ שאין עם מי לדבר. קודם כל שאנחנו עצמנו נהיה מוכנים לדבר. יש עם מי לנהל מו"מ. לחוסיין אין ברירה כמו שלנו אין ברירה. מי שסידפר את המו"מ עם חוסיין היה שר מהממשלה הזו". פרס לא פירט מיהו השר. המתח באולם הקבינט גבר. פרס, בלהט אופייני, הטיח בשרי הליכוד: „אתם התנגדתם לשלום עם מצרים, אתם התנגדתם ליציאה מלבנון. אתם מתנגדים לכל עצת שלום".

(המשך בעמוד 16)

שמיר ופרס דחו מסר מאש"ף בדבר משא־ומתן על בסיס הכרה הדדית

טוביה בסקינד, פנחס ענברי

מיכה עמירב, חבר הנהלת תנועת הירכדסינוי, אמר אתמול כי בשנים האחרונות העבירו גורמים לא ישראלים לשמעון פרס וליצחק שמיר, מסר מאת גורמים בכירים בצמרת אש"ף, לפיו הארגון מוכן לנהל מו"מ לשלום עם ישראל על בסיס הכרה הדדית. לדברי עמירב בין אותם גורמים שניסו לתווך בין אש"ף לבין ממשלת ישראל היה גם קלוד שסון שר־החוץ הצרפתי לשעבר, ויו"ר הקהילה האירופית, אך דבריו, כמו גם דבריהם של מתווכים אחרים, נתקלו בהתנגדות ובחוסר אמון מצידם של פרס ושמיר, שהעריפו להתעלם מאיתותיהם לשלום שנמסרו להם בשמו של אש"ף.

שמיר עמד להיפגש עם חוסייני

בראיון לשבועון הערבי „אל באיידר א־סאסי" היוצא לאור במזרח ירושלים גילה משה עמירב, כי לפני כשנה, עמדה משלחת פלשתינית, בראשות פייסל חוסייני, להתקבל אצל ראש־הממשלה יצחק שמיר.

לרעיון לא היתה התנגדות, אבל בסופו של דבר, הדבר לא יצא אל הפועל מכיוון ששמיר נבהל מהאפשרות שהמגעים עם הפלשתינים יתפתחו ובגלל התפוצצות מגעי עמירב עם חוסייני בתיקשורת.

המצע הריפובליקני פוסל הוועידה הבי"ל

דליה שחורי (ארה"ב)

ושינגטון. — טיוטת המצע של המפלגה הרפובליקנית, בנושא המזרח התיכון, שגובשה שלשום, על־ידי ועדת המצע היושבת בניו־אורלינס והגיעה אתמול לוושינגטון, היא ידידותית לישראל בצורה חסרת תקדים. הנקודה המעניינת ביותר במצע המפורט היא — אי־איזכורה של הוועידה הבינלאומית והכנסת סעיף האומר, כי ארה"ב תחפש אחר הזדמנויות לקידום תהליך השלום באמצעות מו"מ ישיר. סעיף זה הובן על־ידי גורמים מדיניים כהסתלקות אלגנטית של המפלגה הרפובליקנית מרעיון הוועידה הבינלאומית, שהוא החלק העיקרי ביוזמת מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ. טיוטת המצע מצהירה גם על התנגדות המפלגה הדמוקרטית למדינה פלשתינית, מאחר שכינונה עיין את בטחון ישראל, ירדן וארה"ב. כן קובעת הטיוטה, כי אין מקום לכך שלאש"ף יהיה תפקיד בתהליך השלום כל־עוד לא יכיר בזכות הקיום של ישראל ובהחלטות 242 ו־338, וכל עוד לא יסתלק מן הטרור ומן המשפטים באמנה הפלשתינית התובעים את השמדת ישראל. המצע מבטיח, כי ארה"ב תוסיף לשמור על יתרונה האיכותי של ישראל ביחס לכל יריב או קואליציה של יריבים נגדה במזרח התיכון.

עוד אומר המצע, כי תהליך השלום יכול להיות מושג רק באמצעות מו"מ ישיר ולעולם לא דרך כפייה. לא תהיה פשרה על בטחון ישראל ויישמרו הזכויות הלגיטימיות של הפלשתינים בנושא ירושלים. נאמר כי ירושלים תישאר עיר לא מחולקת עם גישה חופשית למקומות הקדושים לבני שלוש הדתות.

כל בתי־החולים מושבתים היום	● עמ' 2
שולץ הבטיח „לכופף זרועו של שמיר"	● עמ' 2
שמיר בכנסת: הכל כתמול שלשום	● עמ' 3
פוטרו כל העובדים הערבים בביתן	● עמ' 19
לחם ולחמניות מתייקרים ב־6%	● עמ' 19

פועלים ללא בית

מותו של הפועל הערבי אמש באור־יהודה, לאחר שצריף המגורים שלו ושל חבריו הוצת בידי אלמונים, מעלה בעייה כאובה, שכבר דובר בה בעבר, והיא שהותם של הפועלים מהשטחים בתחומי חקו הירוק בלילות שבוע העבודה. בעבר אירעו כבר מקרי שריפה של פועלים במחסנים נעולים, אך גם ללא אסונות מדובר בתופעה מחפירה, עוד אחד מפירותיו הבאושים של הכיבוש. החברה הישראלית התנפלה על כוח העבודה הזול מן השטחים כמוצאת שלל רב, והם ממלאים את אתרי הבנייה, בתי החרושת, המסעדות, הפרדסים וגני הירק. אלא שלא נעשה דבר להעניק לפועלים אלה תנאי קיום הולמים, ואפשרות שהייה בערים בהן הם עובדים.

על־פי נתונים רשמיים עובדים בישראל כ־100 אלף פועלים מן השטחים. חלק גדול מהם חוזרים לביתם מידי יום, למרות שהדבר כרוך בנסיעות ארוכות ומייגעות, כדי לא להיקלע למפגש עם המשטרה והרחוב, וכדי לא להזדקק לתנאי הדיור העלובים הניתנים להם. חלק לא קטן נשאר, ובוחר ללון במקומות שאינם ראויים לשהות אדם. פתרונות הדיור של הנשארים כוללים מחסנים ישנים, שווקים, ובימי הקיץ לנים רבים תחת כיפת השמיים. לפועל מן השטחים אין למעשה אפשרות לשכור דירה, וגם בתי המלון אינם פתוחים לפניהם. הנושא הכאוב אינו מגיע לשולחנו של גורם ממלכתי כלשהוא, מפני משמעותו הפוליטית. מיסוד מגוריהם של פועלי השטחים, יעניק גושפנקה להתיישבות לכאורה של ערבים מהשטחים בצידו המערבי של הקו הירוק, ואין מי שמוכן לקחת על עצמו את הדבר. אף יזם כלכלי לא העלה בדעתו להקים עבור פועלים אלה מלונות או דירות זולים על מנת לפתור את הבעייה. הפתרונות נשארים בידי הפועלים עצמם, או בידי המעבידים, המסתפקים במקרה הטוב בהקצאת אתר בתחום מקום העבודה לפועליהם. דווקא האינתיפאדה עודדה הישארות פועלים ערביים במהלך הלילות בערים, כדי להימנע מהשפעתם של עוצר ומחסומים על הופעתם לעבודה, אך תנאי השהות לא השתפרו.

בצד שאלת המגורים עומדת שאלת הרישוי. מרבית הפועלים הנשארים בישראל שוהים בלילות בערים בלא רישיון מן המינהל. השגת רישיון כזה קשה היום יותר מבעבר, וגם זה חלק מגזירות המינהל בעקבות האינתיפאדה. המשטרה בערים מעלימה בדרך־כלל עין מן התופעה, אך היעדר הרישיון מעניק כלי כנגד הפועלים הנשארים בעיר. גם כאן נדרש פיתרון שלא ישאיר את פועלי השטחים בני ערובה, ועבריינים תמידיים בכוח.

מחלוקת מעכבת החתימה על הסכם השכר בשרות הציבורי – המגעים יימשכו

הוויכוח הוא על מועד המעבר לשבוע מקוצר ועל תחולתו בחברות ממשלתיות

אבשלום קווה

לאחר דיון של עשר שעות התמזרו אמש, סמוך לחצות הצוותים המורחבים מטעם ההסתדרות והאוצר מבלי לחתום על הסכם השכר בשרות הציבורי.

המחלוקת בין הצדדים נסבה על מועדי המעבר לשבוע עבודה בן 42.5 שעות והחלת ההסכם על עובדי החברות הממשלתיות, שאינן יכולות לעמוד בתשלום תוספות השכר.

(המשך בעמוד 4)

נפרץ המחסום של 1.65 שקלים לדולר

כתבנו הכלכלי בירושלים

שער החליפין של הדולר לעומת השקל, שבר אתמול לראשונה את המחסום של 1.65 שקלים לדולר. בנק־ישראל, העמיד את שער החליפין על 1.6505 ש"ח לדולר אמריקני. זהו שער החליפין הגבוה ביותר, שנקבע אי־פעם לדולר לעומת השקל. יש לציין, שמאז תחילת השנה פוחת השקל לעומת הדולר ביותר משבעה אחוזים. בסוף שנת 1987 עמד שער החליפין של הדולר על 1.54 שקלים. התחזקות של הדולר משקפת את ההתפתחויות בשוקי המטבע הבינלאומיים. אתמול, שוב התחזק הדולר לעומת המטבעות האירופאיים, בעקבות עליה לא צפוייה של שערי הריבית בארצות־הברית.

הפורום נדחה ל־23 באוגוסט (יום ג') (בגלל ישיבת המרכז)

מחי' להשכלה הקבה"א

מצרים מבקשת לקבוע אביב 89 — כמועד לוועידה הבי"ל

מצרים מבקשת לכנס הוועידה הבי"ל באביב הבא, כך אמר עוסמה אל־באז לאחר השיחות עם פרס אתמול. זו הפעם הראשונה שמצרים מנסה לקבוע תאריך חדש לוועידה הבי"ל.

נטורי קרתא בתימן

אפילו קפוליוק לא יכנס

משלחת של חברי „נטורי קרתא", שמקום מושבם בקהילית הקודש בווליאמסבורג בארה"ב, חזרה באחרונה מביקור בתפוצה היהודית בצפון תימן, ובפיה דברי שבח והלל לאנשי אש"ף.

נטורי קרתא, דוברי האידיש, אמנם לא ניסו לשכנע את אחיהם להמיר את הג'חנון והמלווח בגעפילטע־פיש מתקתק בנוסח יהודי טרנסילבניה, אך לעומת זאת הם באו מצויידים בספרי תורה, תפילין מהודרים, שופרות, מגילות מזוזות וספרים. נטורי קרתא גם הביאו עימם תרומה נאה לחתנים העומדים להכנס תחת החופה ובעזרת השם, יקימו בית כשר ולא ציוני בגלות תימן, כדברי ר' משה הירש, איש ישיבת „תורת ויראה" במאה שערים.

„נטורי קרתא" הם כיום הצינור היחיד דרכו שומרים שרידי קהילית יהודי תימן על קשר עם העולם היהודי. עם שובם מתימן פרסמו נטורי קרתא הודעה לעתונות ובה נאמר כי „מי שעוזר לנטורי קרתא לפעולות אלו, המה אנשי אש"ף".

מתברר — לפי דברי רבי משה הירש המתהדר בתואר שר החוץ של נטורי קרתא — כי לחרדים מהלכים רבים בצמרת ההנהגה הפלשתינאית, והם אלה שהיו מליצי היושר בעד נטורי קרתא, ונתנו את דיברתם בפני השלטונות התימניים, כי נטורי קרתא זכאים לתעודת הכשר בעבור „אנשי „אנטי ציוניזם", ולכן אין חשש כי יבואו לקהיליה היהודית בנסיון לשדלם לעלות לארצם של הציונים הכופרים. „אפילו קפוליוק", משבש הירש את שמו של הכתב הנוסע של ידיעות אחרונות, כבר לא יכול להכנס לשם".

טוביה בסקינד

דעל / בשבע אפס שבע בגל"צ

ליפשיץ כאן

ואיך יודעים שהוא כאן (בגל"צ, שבע־אפס־שבע, כל יום ג' בשבוע)? אלף: משום שהוא מכריז על כך בפתח התוכנית, בטון חגיגי והרה משמעות, משל מדובר בפירמה או פרסונה, שאינן נזקקות לתוספת שולית־חברה־מנית כמו השם הפרטי — איתן. בית: משום שבניגוד לחביבות ולאינטימיות של עמיתו, אלכס אנסקי, או לאנדרסטיטמנט הזהיר שלשדרני רדיו אחרים, הוא נשמע כמי שאוחז בידיו מונופול על כל הידע והתבונה, הנכון והרצוי. גימל, משום שלא כעמיתיו הוא מתאמץ, ומכל מקום מצליח, לשרבב בתוכנית האמורה ליידע אותנו בכותרות עתוני הבוקר, את שנאותיו (הימין אינו נמנה עליהן) ואהבותיו (התנועה הקיבוצית, ההסתדרות, השמאל אינם נמנים עליהן).

אמש קרא איתן (אם יורשה) ליפשיץ בתוכניתו כרוניקה עיתונאית על שכר הטירחה ששילמו הקיבוצים לפרופסור בן־שחר תמורת הדו"ח שחיבר על „מילואות". הטרקום (הלא, האירוניה קטנה עליו) שהשתמע מדיווחו של איתן (דווקא!) ליפשיץ חימם ודאי, את לב כל שונאי הקיבוץ והשמאל שהאזינו לו. וכי כמה מהם שמעו אשתקד (ב„שעה קלה על כלכלה") או זוכרים אותו קושר כתרים לאושי, על ניהול מוצלח דיעיל ב„מילואות" ומבטל בששים את הביקורת שהחלה אז להשמע נגדו?

ליפשיץ כאן!

ארנון לפיד

על המשמר

איזמל / סיפוח השטחים

מילים של רהב וכזב

בכל הזדמנות, נאום חוסיין, מסמך חוסייני, או חלילה, פיגוע חמור — יש מנהיגים בימין כמו שרון, גאולה כהן ויוסקה שפירא, שמזנקים אוטומטית, כמו בובות קפיץ ומציעים לספח את השטחים.

זה לא מחייב את השמאל לפתח רפלקס מותנה של תגובה נגדית. מבחינה מעשית — כל עוד שמיר מנהיג את הליכוד — לא יהיה סיפוח, מפני שהוא מתנגד להפרה בוטה וברורה של הסכמי קמפ־דיויד, מעבר לטעם המעשי, גם אם תקום ממשלה שיהיה בה רוב להחלטה על סיפוח, להחלטה כזו אין משמעות. סיפוח חד צדדי זה שאמר: „בסדר. כיוון שסיפחתם את ירושלים לא נתבע את חלקנו בה במו"מ עתידי?" האם יש ממשלה אחת בעולם כולו שהכירה בסיפוח? האם הסיפוח מנע את התחזקות אש"ף בירושלים, או עצר את האינתיפאדה בבירת הנצח שלנו? האם סיפוח הגולן הפך אותו לנושא שלא יעלה במו"מ עתידי על סוריה?

מלים אינן משנות את המציאות, והמציאות היא מה שרוצים האנשים. מיליון וחצי פלשתינאים בשטחים רוצים מדינה משלהם. הרצון הזה כבר זרק מהשטחים את חוסיין

שרון, עושה השלום ב־81 מקבל משלחת ל„נירמול היחסים"

מילים ריקות, מה שהערבים קוראים „קלאם פאדי" דיבורי סרק.

על פי החוק די בהחלטת ממשלה, בלי אישור הכנסת, כדי לספח את השטחים. יש הרבה החלטות ממשלה שאין להן כיסוי במציאות: החליטו להפריח את הנגב, או הוא פורח? החליטו לשקם את מערכת הבריאות, אז החולים הפסיקו למות? את התרגיל הזה, סיפוח חד צדדי, כבר עשינו: ב־'67 סופחה ירושלים, ולפני כעשר שנים — רמת הגולן. או מה? האם ירושלים מאוחדת? האם קם מנהיג ערבי אחד שהתיימר להיות הריבון החוקי שם, מעיף משם את שלטון הכיבוש הישראלי, כמו שרצוננו בעצמאות העיף מכאן את הבריטים.

סיפוח זה מילים של רהב וכזב, חלומות של אנשים החושבים שבהבל פה ושירבוט קולמוס אפשר לשנות מציאות שאינה נוחה להם.

אדרבא, שיספחו. תהיה זו החלטה פורמלית שאינה שווה את הנייר עליו נכתבה, משהו כמו הסכם השלום המפואר בין לבנון וישראל. אתה זוכר, שרון?

עודד ליפשיץ

ציורמצב

מהפכן, איש חזון, פילוסוף

הרב כהנא

מהפכן, פילוסוף ואיש חזון ומעל לכל תלמיד חכם.

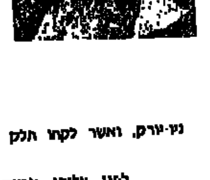

ראש תנועת "כך". ה"כ הרב מאיר כהנא נולד בארה"ב בבית דתי ציוני. אביו, הרב יחזקאל שרגא ז"ל, היה ממנהיגי הרביזיוניסטים בארה"ב וזאב ז'בוטינסקי, שהיה בן בית אצלם, הושיב לא פעם את הרב כהנא על ברכיו.

בצעירותו למד הרב כהנא בישיבת "מיר" ושם גם הוסמך לרבנות. בד בבד עם לימודיו בישיבה היה הרב גם חניך בתנועת בית"ר. הפעם הראשונה בה נעצר הרב כהנא היתה בהיותו בן חמש עשרה, בעת הפגנה של בית"ר נגד משתתות אנגליות, שעגנו בנמל ניו־יורק, ואשר לקחו חלק במניעת ההעפלה לארץ.

לפני עלותו ארצה יסד הרב כהנא והנהיג את הליגה להגנה יהודית שהשיבה ליהודי אמריקה המושפלים את גאותם ובטחונם. הליגה למען יהודי ברית"מ שבר באופיו הבלתי קונבנציונלי מוסכמות. בניגוד לעמדת הממסד הפרו אנשי הליגה את קשר השתיקה האומלל ואפשרו עי"כ את הצלת יהודי בריה"מ.

בהגיעו לארץ הוסיף להאבק נגד השתקת "נושאים רגישים". בוטות פעלו קנה קיום הבעיה הערבית מקום בתודעת העם לפרות הנסיונות הנואשים של הממסד לטאטא את הנושא אל מתחת לשטיח. הנסיונות הללו לא הצטמצמו במניעת במות מהרב כהנא אלא שותגברו במסע רדיפות מתמשך ואכזרי שניהלו ממשלות ישראל, הן זו של הימין והן ממשלות המערך. במסגרת המלחמה של הממסד ברב כהנא, הושלו עליו תקופות מאסר שונות כדי לשבור את רוחו. הרב כהנא סבל, בגלל אהבתו לעם ישראל ומסירות נפשו, רדיפות קשות מנשוא.

כאשר הגיע הרב למסקנה כי אין אפשרות לדו־קיום בין יהודים לערבים על אדמת ישראל, שיגר אלפי מכתבים ובהם הצעה לתור מכאן. נשפט ונדון למאסר בעוון "הסתה". כשהבין הרב שיש צורך דחוף להקים גוף שיעסוק בטרור נגדי, הלשין עליו הממסד הישראלי בפני שלטונות ארה"ב והוא נעצר, נשפט ונדון לשנת מאסר אותה במארה"ב. עם ישראל לא הפסיד מכך שהרב כהנא שהה תקופות ארוכות בבית הסוהר. בהיות הרב תלמיד חכם של ממש, ניצל את פרקי הזמן הארוכים הללו ללימוד ועיון, לכתיבה ולהשבת אסירים בתשובה. בזמן שבתו בכלא יצאו מתחת ידו הספרים "האתגר" ו"על האמונה ועל הגאולה" בעברית ו"למה להיות יהודי". הביוגרפיה של הרב כהנא ארוכה מאד. עד נסנו לו המקדים רבים בעיצוב פני הדור.

קטעים נבחרים מחוברת שהפיצה תנועת „כך" כדי להאיר צדדים בלתי ידועים עד כה של הפילוסוף ואיש החזון, כהנא, שלו „ביוגרפיה ארוכה מאוד". כפי שנכתב בחוברת

רעל / גלאסנוסט

מי זוכר את החבר גריבקוב

הצייר גריבקוב בא לישיבת ועדת התערוכה במצב־רוח תוקפני. שמו הלך ונשכח באחרונה, וכדי לשקם את מעמדו דרוש היה ברחיפות איזה סקאנדאלצ'יק, איזה עימות עם המימסד. על כן, בהעמידו את תמונתו תחת הנורות הבוהקות, שיכל גריבקוב את זרועותיו על חזהו, כיווץ את עיניו והבליט את זקנו הסכוך כקורא תיגר. „נו, נראה אתכם, קדימה!..." הוא עודד במחשבתו את חברי ועדת התערוכה.

הם בחנו דקות אחדות את תמונתו ולאחר מכן החליפו ביניהם מבטים חייכניים ונענעו באהדה בראשיהם.

— ובכן, אמר היושב־ראש, עבודה נחמדה מאד. אני חושב שצריך לתלות אותה באולם השני.

— איך זה יתכן? נתקף גריבקוב בהלם לשמע מלים אלה.

— כמובן, באולם השני — נענע האקדמיק הישיש צ'אבליגו בראשו המכוסה כיפה. — ומה, מאמל'ה שם הציור?

— „גירוש השליח פאולוס מתיכון טכני־מקצועי"י, נבח גריבקוב בחוליגניות וחשב בלבו: „עכשיו זה יתחיל..."

וחברים אחרים של הוועדה חייכו באריבות והיושב־ראש אמר ברצינות: ובכן, חביבליה, חברים כידוע לא דוגמה אלא מורשת כלל־אנושית, יצירת דורות קודמים שאין ערוך לה. זה טוב שאמן צעיר אינו אדיש למסורת.

— יש גם שם שני — „נזירים בדיסקוטק", — גריבקוב עצר את נשימתו בציפיה לבאות.

— עוד יותר טוב, כאן מזודקר אפילו משהו אתיאיסטי...

— וזה לא מביך אותך, — פתח גריבקוב בקול מלא ארס; — לא מביך אותך, שבקידמת התמונה מופיע עירום לגמרי... עירום לגמרי...

— ממתי יכולים להכיך באמנות הפלסטית חלקי גוף עירומים לגמרי? נשמע קול באס עסיסי. אצלנו זה לא ימי־הביניים.

— וזה שמצויירת כאן אוזן ליד כף הרגל, אה? — לטש גריבקוב את עיניו. — לא מבין, אה?!

— באמת, פיוטר פוטאפיץ, באמת — התחייך בטוב־לב מורו לשעבר של גריבקוב, פרופסור קוצ'קין. — כך גם נתחיל להדריך את פיקאסו בכללי הציור.

הסקאנדאלצ'יק השתהה, העימות היה על סף כשלון. גריבקוב המתוסכל פנה כמעט בתחנונים: והכתם הסגול כאן, אה? כתם סגול! מה זה בכלל?

— אינני יודע מה זה, — הפטיר היושב־ראש תוך הרהור, — אבל אם האמן רואה כך, מבין כך...

אבל אני לא מבין כלום! — הפסיק אותו גריבקוב בהיסטריה. — אני צבעתי אותו כך סתם! — זהו! — קרא בהתלהבות האקדמיק צ'אבליגו ודפק באגרופו הקטן בשולחן.

— מאז ומתמיד אני אומר, שביצירת האמן חשובה ההשראה. היא, אולי, אפילו דומיננטית.. הנה אתה בעצמך לא מבין שום דבר, ומרביץ בפינה מריחה בוורוד — והכל מתחיל לפרוח.

— ובכן הכל ברור, — חייך היושב־ראש באהדה והושיט את ידו לגריבקוב. משהו עמום חלף בראשו של גריבקוב. הוא פסע צעד בכיוון השולחן, בלע את הרוק ופלט בשפתיים שחדלו להישמע: על התמונה שלי הודיע אתמול בי.בי.סי.

הנה שוב! — הלם בהתרגשות פרופסור קוצ'קין בכף ידו על בירכו. — כמה עוד אפשר! הם כבר מרכלים שם בגלי האתר, ואנחנו לא מסוגלים להגיע לפתיחת התערוכה. לא, חברים, זאת נזיפה לכולנו — מושכים, מושכים, הופכים לביורוקרטים. צריך תיכף ומיד לקחת את עבודתו של פיוטר פוטאפיץ לאולם השני. — את התמונה שלי רצה לרכוש המיליארדר סמית! — התנשף גריבקוב בכבדות.

זה כבר עניינך הפרטי, — נפנף בידו היושב־ראש. זה לא נוגע לנו. כל טוב... הבא אחריו!

גריבקוב פרץ בבכי. מבעד לדמעותיו הוא ראה איך שני פועלים בעלי־גוף הרימו את הבד הססגוני שלו ונשאוהו למקום כלשהו, ולתוך החדר התקדם בצעדים מחוצפים, עם תמונה תחת בית־שחיו, האוואנגרדיסט המופקר, ליושה קורובקין, כשסנטרו המזוקן זקור בגאווה. גריבקוב ליווה אותו במבט מלא חמלה והשתתפות בצער.

אנדריי בוטסלבסקי (ליטראטורנאיה גאזטה)

תרגום והביא לדפוס: שאול מרס

עורך „עמוד־אחורי": יצחק בוטון

הקבינט יצטרך להחליט: לקבל הגירסה המצרית, או את פסק הבוררים

טמיר מכחיש: לא הוזמנתי לשיחה אצל מובארק

מוטי בסוק

הקבינט המדיני יצטרך להכריע כבר בישיבתו הקרובה, אם ישראל מקבלת את הנוסחה של קהיר כי טאבה היא מצרית, וניתן לדון רק על הסדרים באיזור, או שמצפים לפסק הדין של הבוררים ב־29.9.88.

טמיר לא הוזמן למובארק

אתמול דיווח מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרון לשמיר על שיחותיו ומנכ"ל משרד החוץ אברשה טמיר דיווח לשר פרס. טמיר הכחיש בתוקף את הידיעות בעתונות כאילו הוזמן לפגישה עם נשיא מצרים מובארק.

רה"מ ושרי הליכוד מחד, פרס ושרי המערך מאידך, יגבשו את עמדתם בימים הקרובים לקראת ישיבת הקבינט הקרובה. אם יוחלט לאמץ את הגירסה המצרית, סבורים במשרדי רה"מ והחוץ, כי ניתן יהיה להגיע להסדרים מתקבלים על הדעת, שיקלו על ביקורי ישראלים בטאבה ויתכן גם בכל דרום סיני, כולל שארם אל־שייך.

היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סייבל, שהשתתף בשיחות בקהיר, מסר להנהלת משרדו כי אין לדבר על קיפאון ישראלי־מצרי בנושא טאבה וכי קיימת אפשרות למפגש נוסף.

הרמטכ"ל: מעולם לא הבטחתי דרגת אלוף לתא"ל קהלני

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

לראשונה התייחס אמש הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון לפרשת אי־קידומו של תת־אלוף אביגדור קהלני. בהופיעו בתכנית "מוקד" הודיע הרמטכ"ל כי מעולם לא הבטיח לתת־אלוף קהלני דרגת אלוף, מכאן שלא הפר כל הבטחה. רב־אלוף דן שומרון אמר כי לאחר השיחה שהיתה לו עם קהלני בנושא זה, פנה קהלני גם אל שר־הבטחון. "קהלני הוא לוחם טוב וקצין מוכשר, אולם רוב תתי־האלופים הם מצויינים... האחריות והסמכות בצה"ל מרוכזים בדרג העליון ולא בוועדות, צוותות או מועצות", אמר הרמטכ"ל.

תת־אלוף אביגדור קהלני הטוען בתוקף כי הובטחה לו דרגת אלוף מאת הרמטכ"ל, אמר אמש לאחר תכנית מוקד: "אני מנוע מלדבר".

"מערכת הבריאות היא מערכת קריזיונרית" – הטיח אתמול מנכ"ל קופ"ח נחום פסה (במרכז התמונה) ברופאים בעת ביקור בבי"ח השרון בפ"ת (צילום: דקל)

כל בתי־החולים מושבתים ל־24 שעות
מנכ"ל קופ"ח: הרופאים כבר מבולבלים

רונית מורגנשטרן

7000 רופאים, בכל בתי־החולים בארץ, יעבדו מהבוקר, במשך 24 שעות הקרובות, במתכונת שבת ויבוצעו רק ניתוחים דחופים להצלת חיים.

השביתה מקיפה את בתי־החולים הממשלתיים, העירוניים ושל קופת־חולים הכללית, והוכרזה במחאה על שהממשלה דוחה את כל ההצעות לקיצור תורים, כפי שדורשים הרופאים.

ההחלטה על השביתה נתקבלה אתמול על־ידי ועדת התאום של ארגון רופאי המדינה וחטיבת רופאי בתי־החולים של קופת־חולים, לאחר שהוועדה שמעה דיווחים על המגעים שהתנהלו בימים האחרונים בין הארגונים לבין נציגי הממשלה והנהלת קופת־חולים. הרופאים טוענים, שאינם מקבלים כל הצעה מעשית מצידה של הממשלה, וכי כל הצעות הממשלה התגלו כ"עורבא פרח".

רוצים שקט לבחירות

מזכיר הסתדרות הרופאים ד"ר רם ישי אמר, כי "החלטת הממשלה למיבצע שימשך תשעה חודשים תביא לכך שבתום המבצע, ילכו התורים ויתארכו אף יותר ממה שהם עתה. עושה רושם שכל מה שהממשלה רוצה, הוא שקט מכוון של מערכת הבריאות, על מנת שהבחירות יעברו בשלום. את זה לא ניתן להם ועדיף שהמבצע לא יחל כלל במתכונתו הנוכחית. אם מבצע, אז שיהיה מבצע לחיסול התורים, לא לקיצורם".

הרופאים אינם מתכננים, בשלב זה, צעדי מחאה בנושא קיצור התורים, אך על הפרק נותר בעינו המשבר בנושא הסכמי השכר.

ישקלו ניתוק המגעים

לאור עובדה זו ישקלו ניתוק סופי של כל המגעים בנושא קיצור תורים. הרופאים הבהירו, כי כעת נותרו שתי אפשרויות בלבד לפתרון משבר התורים: ביצוע מיידי של הסכם קופת־חולים, שהנהלת המוסד חתמה עם רופאי הקופה עוד בשנה שעברה; או הפעלת השרותים והמתקנים בשעות אחר הצהריים על ידי גוף חיצוני.

פסה: מערכת קריזיונרית

מנכ"ל קופ"ח נחום פסה, מתח אתמול ביקורת קשה על מאבק הרופאים ועל שיטת המאבק היוצרת מצב בלתי־נסבל במערכת הבריאות.

בביקורו בבית החולים השרון בפתח־תקוה, נפגש נחום פסה עם רופאי בית החולים והדגיש בפניהם כי בעיות היסוד של המערכת והעיקרית שבהן, בעיית השכר של הרופאים, אינה נידונה. "מערכת הבריאות היא קריזיונרית, סכסוך רודף סכסוך, עוד מעט תתבלבלו ולא תדעו על מה אתם שובתים", אמר פסה. "מערכת השכר של הרופאים היא חוט השדרה של כל מערכת הבריאות ומדיניות של טלאי על טלאי הנהוגה עד היום, גורמת לדמורליזציה וגובלת בשחיתות".

שולץ לא הצליח למנוע את התנתקות חוסיין

דליה שחורי, וושינגטון

בעלי הטור רולנד אוואנס ורוברט נובק כתבו אתמול בטור שלהם, כי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ והבית הלבן, שידעו מראש מפי המלך חוסיין על כוונתו להתנתק מהגדה המערבית ורצועת עזה, פנו אל ידידה משותפת, ראש ממשלת בריטניה מרגארט תאצ'ר, וביקשו ממנה להפעיל את "עורמתה הדיפלומטית" כדי להניא את המלך מכוונתו. תאצ'ר פעלה אישית, אך מאמציה לא הועילו.

אוואנס ונובק מספרים עוד, כי ברגע שחוסיין גמר בדעתו על התנתקות מהשטחים, לאחר שנוכח כי ארה"ב אינה מסוגלת לקדם את תהליך השלום — הוא השתדל להימנע מכל מגעים עם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ ואף מנע את עוזריו ממגעים עם שולץ ועוזריו במידת האפשר.

סירב להיפגש עם שולץ

בעלי הטור מגלים, כי ביוני האחרון ביקר בוושינגטון אבו־עודה, שר החצר של חוסיין, הנמנה עם החוג הפנימי של מקורביו. עודה נפגש בוושינגטון עם חבר ותיק שלו, שהוא גם דיפלומט אמריקני, אך סירב בתוקף לשוחח עמו על יוזמת שולץ. לעומת זאת, יודעים אוואנס ונובק לספר, נפגש עודה עם מדלין אולברייט, היועצת לענייני חוץ של המועמד הדמוקרטי לנשיאות מייקל דוקאקיס. אוואנס ונובק כותבים, כי סיבה עיקרית לפגישה היתה לפעול נגד הבטחת דוקאקיס להעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים.

בכתבה נמסר, חכי מזה חודשים לוחץ שולץ על חוסיין לבקר בארה"ב, אך חוסיין דוחה זאת. למעשה סירב חוסיין לארבע הזמנות של שולץ לבקר בארה"ב. עתה לוחץ שולץ על חוסיין להשתתף במושב עצרת האו"ם שייפתח בספטמבר. עד כה השיב חוסיין בשלילה, מחשש — כך כותבים אוואנס ונובק — ששולץ ינצל את קרבת ניו־יורק לוושינגטון כדי לנסות להביאו לפגישות בבירה.

ילחץ זרועו של שמיר

בעלי הטור כותבים, כי כאשר הודיע שולץ בפעם הראשונה למלך ירדן, בלונדון, שארה"ב תתמוך בוועידה בינלאומית, שתאפשר לירדן לשחק תפקיד נכבד במו"מ, הוא הבטיח לחוסיין, שאם יהיה נחוץ, הוא "ילחץ את זרועו של שמיר עד למיפרק", עד אשר יסכים לוועידה בינלאומית גם הוא.

אוואנס ונובק מסכמים, כי צעדו של חוסיין ימנע משולץ אפשרות להוריש לבא אחריו, בין אם יהיה רפובליקני או דמוקרטי, מומנטום כלשהו בתהליך שלום. "לא רק שלא יהיה מומנטום, לא יהיה שום תהליך שלום כשריגן יעזוב את כהונתו", מצטטים השניים דיפלומט אמריקני מכובד, לדבריהם, שחפץ בעילום שמו.

פארס: הצתת מגורי הפועלים הערבים - גזענות מזועזעת

כתב "על המשמר"

"לא אתפלא אם יתברר שהצתת הצריף באור יהודה, בו נספו פועל עזה וניכוו קשה שניים אחרים היתה על רקע לאומני" — אמר אתמול חסיין פארס, המועמד במקום הי־3 ברשימת מפ"ם לכנסת. פארס אמר עוד כי כליאתם של שלושת הפועלים בצריף באופן שנחסמה אפשרות המילוט שלהם, היא עובדה מזועזעת נוספת, המחזירה אותנו לתקופת העבדות.

"יש לגנות בתוקף ולהילחם בכל האמצעים באלימות הלאומנית הגואה בקרב יהודים וערבים. מתן לגיטימציה לכהנא, הגזען, שונא האדם, ושונא הערבים — אינה יכולה אלא לעודד לאומנים קיצוניים לביצוע מעשים כגון אלה. על המשטרה וכוחות הבטחון לפעול נמרצות ולתבוע עונשים מחמירים באופן מיוחד לעבריינים על רקע לאומני".

"שורשי השנאה והלאומנות נעוצים בקיומו של הסכסוך בין שני העמים. רק פתרון מדיני על בסיס של כבוד, הידברות, הדדיות ושלום יחסל את גרעיני ההרס הלאומני", אומר חסיין פארס.

במלאת שלושים לפטירת חברתנו היקרה
אביבה שטראוס ז"ל
נתייחד עם זכרה ביום ראשון 14.8.88, בשעה 17.00
נפגשים בשער בית הקברות
המשפחה וקיבוץ בית־זרע

לדליה סוריאס והמשפחה
משתתפים בצער על מות
האם
בית זיקים

במלאת שנה
לפטירתו של בן־חברנו היקר
יואב בר־און ז"ל
נתייחד עם זכרו בבית הקברות
ביום ראשון, 14.8.88, בשעה 15.30
קיבוץ דליה

אמש במוקד
וחוץ מזה הכל בסדר

לאחר תקופה ארוכה של היעדרות מהתקשורת הופיע אמש הרמטכ"ל דן שומרון, באולפן "מוקד". לאו דווקא עם מסר גדול, או עם בשורה, אלא כדי להשיב על מספר שאלות מציקות שעלו באחרונה בנושא צה"ל. מרבית הדיון באולפן הוקדש (ולאו דווקא ביוזמת המראיינים) לנושאים שהרמטכ"ל עצמו בשיחות סגורות, מגדיר אותם "עיסוק ברכילות" — כגון נושא המינויים בצה"ל, פרשת תת־אלוף קהלני, הופעת האלופים בתקשורת ומידת שליטתו בצבא. על פי שומרון הכל בסדר: האינתיפאדה בדעיכה, המצב הכללי הוא לרעת אש"ף והפלשתינים, הופעת האלופים בתקשורת תקינה, והוא אפילו מגלה כי בתרגיל מטכ"לי, שבועיים לפני ההודעה האיראנית, כבר צפו בצה"ל כי המלחמה בדעיכה והתרגיל אף התקיים בהתאם.

הרמטכ"ל סבור אם כן, שהכל בסדר, אולם הלך הרוחות בצבא מצביע אחרת, והרמטכ"ל מתקשה לקבל את הביקורת, שהיא חשובה כל כך לתפקודו של צה"ל. הרמטכ"ל מעדיף להטיל דופי בכישוריו המקצועיים של מי שכינה "פרשן צבאי ידוע" (והכוונה לזאב שיף מה"ארץ"), שמתח ביקורת נוקבת על מנהיגותו של שומרון ושליטתו בצבא, במאמר שפירסם בסוף השבוע. בדבריו אלה טעה שומרון טעות נוספת, במסגרת כל הטעויות האפשריות ביחסיו עם התקשורת.

אבי בניהו

בקורת חצות
זמרת הזמרייה

מאות זמרים על בימת בנייני האומה בירושלים ואלפי איש באולם, ביניהם 500 אנשי הבונדס, ח"כים ואחרים, קידמו בתשואות סוערות את ראש עיריית ירושלים, טדי קולק ואת יו"ר הבונדס אשר זימרו זה לזה את מילות הברכה והתודה בהומור רב ובחן. כך נפתח קונצרט הגאלה החגיגי של הזמרייה בהשתתפות מקהלות יהודיות מארצות שונות, ביניהן הונגריה ויוגוסלביה. זה היה, ללא ספק, הערב של המלחין והמנצח אהרון חרל"פ שהתגלה שוב כמנצח מוכשר ביותר וכמלחין מוכשר לא פחות. יצירתו "בת יפתח" שבוצעה על־ידי מקהלת הקיבוץ הארצי, "זמיר" ניו־יורק — ו"זמיר" בוסטון היתה מרתקת, בעלת הצללות מיוחדות ומקוריות בשילוב בין הקרן (אייל וילנר בנגינה יפה במיוחד) לבין המקהלה והסולנים.

בבצוע בכורה עולמי בוצעה יצירתו של דב כרמל "פיוטים" שהוזמנו על ידי הזמרייה. היצירה מורכבת למעשה מעיבודים לפיוטים ידועים. עיבודים אלה קלים לביצוע ומתאימים לארוע מסוג זה. אהרון חרל"פ שלט ביד רמה במקהלה של כ־1000 זמרים.

אלה לזר־שריף

אמש בקונצרט
יותר מדי מנדלסון

תוכנית שהוקדשה כולה ליצירתו הקאמרית של מנדלסון בקיבוץ כפר־בלום, לא העלתה אותנו לגבהים ואף לא הורידה אותנו למעמקים. עם זאת, התוכנית גם לא הותירה אותנו אדישים לקסם מנגינותיו השופעות של מנדלסון. בערב זה, ביקשה מנהלת ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון, אידית צבי, להאכיל אותנו דבש הרבה. חסר היה מרכז כוכב כמו זה שהעניק באך לערב הראשון: מסיאן לשני ושנברג לשלישי. וואריאציות וסקרצו לרביעיית כלי קשת פתחו את הערב. ארבעת הקשתנים, פיאנקה, סאסן, מאיר וטלייר הצטיינו, בפרק השני בתיאום ריתמי ובריקודיות תוססת. בארבעה דואטים לשני קולות ופסנתר הקרינו גילה ירון ופירס קרוקר, בליווי מאיה ולסמן בת ה־16, חן רב, גמישות ופתיחות נלבבת.

יצחק שור

"המשמר" עתון יומי
על המשמר
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

שמיר: הינתקות ירדן אינה יוצרת חלל ריק בשטחים

בהשיבו להצעות לסדר היום של הכנסת אמר ראש הממשלה כי ישראל תמשיך לשלוט בשטחים כתמול שלשום • יציב: יש אופציה ישראלית שעיקרה נוסחת שם־טוב—יריב • תקף את הממשלה על שלא הבחינה בשינוי המתחולל באיזור • שריד: איפה היו יצחק ויצחק?

יורם בר

"הינתקות המלך חוסיין מיו"ש ועזה לא יצרה חלל משפטי, שכן המערכת הקיימת באיזור ממשיכה לפעול בפרמטרים הקיימים. החלטת ירדן פוגעת בתושבים הערבים ולא במדינת־ישראל, שתמשיך לנהל את שליטתה הבטחונית והמשפטית כתמול שלשום, ולה הזכות והחובה לעשות כן מכל הבחינות".

דברים אלה אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר במליאת הכנסת, שנקראה לישיבה מיוחדת, בהשיבו על שתי הצעות לסדר־היום בנושא "האופציה הירדנית והאופציה הפלשתינית" שהגישו סיעות מפ"ם, ר"צ, חד"ש, "המרכז" ו"המתקדמת" וח"כ דראושה.

שמיר ציין, כי היחסים בין אש"ף לירדן אינם מעניינה של ישראל ושמבחינתנו חשוב רק שירדן תשמור על גבול שקט איתנו ולא תחזור על שגיאות העבר. לדבריו, ישנו בישראל קונסנזוס לאומי נגד משא־ומתן עם אש"ף ונגד הקמת מדינה נוספת בגבולנו המזרחי. לכן, אמר שמיר, "ישראל לא תיתן ידה לדרישות כוזבות וחסרות ממשות בינלאומית של הגדרה עצמית לפלשתינים".

ראש הממשלה אמר, כי ישראל תמנע באופן נחרץ ביותר מימושו של כל רעיון של ממשלה פלשתינית. "במידה שיש מטורפים המעלים אותו". הוא הזהיר את אותם "מטורפים", כי יתקלו ביד ברזל שלא תותיר מנסיונות מסוג זה שריד.

יש עם מי לדבר

את הדיון פתח ח"כ גדי יציב (מפ"ם) שתקף את הממשלה על שלא הבחינה בשינוי המתחולל באיזור והמשיכה בדרכה "להמציא, לפוצץ, להגלות, לאסור, לטרטר עם שלם ולחיות באשליה כי ניתן לדכא עם שלם הנאבק על חירותו. מתי תשובו חזרה ללקחי ההיסטוריה של הארץ הזאת שנפשה עייפה מהרוגים?" — שאל יציב. הוא אמר, כי המציאות, שמפריעה לראש הממשלה והליכוד, הטיחה את האמת בפניו של המלך חוסיין וזה הטיח אמת זו בפנינו. ולנו אין בפני מי להטיחה, אלא עלינו להתבונן בה באומץ ולעשות שלום עכשיו.

יציב תקף את המערך שמסתפק בקולות מבולבלים מול קולות הטרנספר והסיפוח שמשמיע הימין ומודיע, למשל, שהוא מתנגד לפינוי התנחלויות שבעבר הוא התנגד להקמתן. "למי אתם רוצים להחזיר שטחים שאתם מתנגדים להחזיר?" יציב גם לגלג על המשלחת הירדנית־פלשתינית שהירדנים לא רוצים להיות בה והפלשתינים המיועדים לה נשלחים לכלא.

בפנותו אל שמיר אמר. "יש עם מי לדבר אם רק תרצו. יש אופציה ישראלית שעיקרה נוסחת שם־טוב — יריב שמפ"ם מציעה שנים רבות". הוא הציע לאמץ בשלב הראשון את הנוסחה ובשלב שני לאפשר לפלשתינים לעשות פוליטיקה במקום אינתיפאדה. בשלב שלישי יחל המו"מ עם הפלשתינים.

איפה הייתם?

את ההצעה השנייה לסדר היום העלה ח"כ יוסי שריד (ר"צ) שבנה נאום בסגנון נאומו של אדוארד קנדי בוועידת הדמוקרטים בארה"ב. שריד מנה סידרה של התרחשויות כמו נאום חוסיין, התעצמות צבאית בסוריה, האינתיפאדה וסיים כל אחת מהן בשאלה: איפה היו יצחק (רבין) ויצחק (שמיר)?

ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד), שמבנה הנאום נראה כלעג בעיניו, קרא לעבר שריד. "אתה לא קנדי".

שריד קרא כלפי רבין ושמיר, כי בניגוד לדיין, שהמתין לטלפון מהערבים, הם יושבים במרכזיה הלאומית והבינלאומית שלנו ומנתקים את כל הקווים כדי שלא יהיה עם מי לדבר. הוא טען, כי 21 שנה הם בורחים מהבעיה הפלשתינית, אך ככל שהם בורחים ממנה, היא רודפת אחריהם, ובארבע השנים האחרונות היא התעצמה ואי־אפשר יותר לברוח.

אחרי שהוסרו הצעות יובל נאמן ("התחיה") ומיכה חריש (מערך) להסיר את ההצעות מסדר היום, סוכם על־דעת המציעים לקבל את הצעת שמיר ולהעביר את הנושא לדיון בוועדת החוץ והבטחון.

בחירות 88 — יורם בר

שמיר יותר פופולארי מפרס

עורכת הסקרים של הליכוד, מינה צמח, הציגה אתמול בפני צוות ההיגוי של הליכוד תוצאות סקר הפופולריות האחרון שערכה.

בצוות ההיגוי יושבים כל שרי הליכוד ביחד עם צוות ההסברה של מטה הבחירות.

על פי הסקר, 49 אחוז סומכים על שמיר בניהול משא ומתן לשלום, בעוד על פרס סומכים 42 אחוז. 47 אחוז תומכים בשמיר כראש הממשלה ו־43 אחוז תומכים בפרס כראש הממשלה. צוות ההנהגה של הליכוד זוכה לפי הסקר לתמיכה של 46 אחוז ואילו צוות ההנהגה של המערך זוכה לתמיכה של 42 אחוז.

הליכוד נתפס על־פי סקר מינה צמח כאמין יותר ומייצג יותר את הציבור. שמיר נתפש בעיני הציבור כאחראי יותר, ישר יותר, אמין יותר וצנוע יותר מפרס. רק בתחום הקסם האישי פרס זוכה ליתרון על פני שמיר.

בחירות בין מלכות יופי

המערך והליכוד עדיין לא סיכמו מי תהיינה המנחות של תשדירי הבחירות שלהם.

בליכוד מעוניינים לסכם עם רותי פרמינגר, שהנחתה את תשדירי הבחירות שלהם במערכות הקודמות. למערך יש מספר מועמדות להנחיה, אחת מהן היא מלכת היופי לשעבר אילנה שושן, שעדיין לא ערכה מבחני בד. בכל מקרה המערך מתכונן להציג לצידה של המנחה מנחים שיהיו מבין המועמדים החדשים של המערך לכנסת.

ראש מטה ההסברה של הליכוד, סגן השר רוני מילוא, הגיב אתמול על מועמדותה של אילנה שושן באומרו: "אם המערך לוקח מלכות יופי אז מצבו נואש".

גם ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) רמז שלשום בישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת לאפשרות שמלכות יופי ויפיפיות ינחו את תשדירי הבחירות, ואמר, כי העם יצטרך לבחור בין מלכת היופי של המערך ומלכת החן של הליכוד.

הסכם עודפים ליכוד־תחיה

הליכוד חתם אתמול על הסכם עודפים עם התחיה. את הליכוד ייצג בחתימה סגן שר רוני מילוא ואת התחיה ייצג ח"כ גרשון שפט.

ששת המועמדים הראשונים של תנועת צומת נפגשו אתמול עם ראש הממשלה יצחק שמיר. ראש "צומת", ח"כ רפאל איתן, מלווה ב"נבחרת שלו", תבע משמיר להחיל את הריבונות על שטחי הגדה והרצועה ולחדש את ההתיישבות בשטחים.

ראש הממשלה השיב, כי התחייבויות בינלאומיות מונעות ממנו את החלת הריבונות, אבל יש במצב הנוכחי גם יתרונות, כיוון שאנחנו יכולים לעשות דברים רבים המנועים מאיתנו אם נחיל את החוק.

באשר להקמת ישובים חדשים אמר שמיר, כי מצפונו מעיק עליו בגלל שבממשלה זו ידיו כבולות בנושא ההתנחלויות. לדבריו בעניין זה "הבקענו לעצמנו גול עצמי". הוא הבטיח שהממשלה הבאה תקים יותר ישובים.

רפול, שהציע לשמיר לחתום עם "צומת" הסכם עודפים נכשל, כי הסכם כזה הבטיח הליכוד לתחיה.

הליכוד נגד חנה קים

דובר הליכוד, דני נווה, הגיש שלשום תלונה במועצת העיתונות נגד העיתונאית חנה קים מעיתון "העיר" על כתבתה "מי כאן יוסף", בה טענה שסרט ההסברה של הליכוד "המלכודת", בו הוא תוקף את רעיון הוועידה הבינלאומית, עשוי באמצעי הפחדה תוך שימוש בסמלים נאציים רבים.

נווה מאשים את קים בהשמצה וטוען, כי הסרט נעשה בתום־לב וללא כוונות הסתה נאציות.

יצויין, כי בסרט אכן כלולים סמלים נאציים רבים ומוזכרים בו שמותיהם של היטלר, מוסוליני, צ'מברליין ואחרים. הליכוד טוען שזה חלק מניתוח היסטורי של תוצאות הוועידה הבינלאומית שהתקיימה ב־1938 במינכן, אשר חרצה את דינה של אירופה למלחמה ושיש בה כדי ללמד על הסכנות שברעיון הוועידה הבינלאומית שמציע המערך.

קים טענה ברשימתה שהשימוש בסמלים הנאציים נועד להפחיד ולעורר אסוציאציות המקשרות את המערך עם הדמויות המופיעות בסרט.

חד"ש מתלוננת על המשטרה

ח"כ צ'ארלי ביטון (חד"ש) הגיש אתמול לשר־המשטרה חיים בר־לב מכתב תלונה על כך שהמשטרה אינה פועלת לאיתור משגרי מכתבי האיום למזכיר חד"ש ודוברה, עוזי בורשטיין, למרות שחד"ש התלוננה כבר מספר פעמים על כך.

ביטון טוען, כי עקבות מבצעי העבירות מוליכים לעבר אנשי "כך", ולמרות זאת המשטרה אינה פועלת להפסקת פשע זה. ביטון העלה במכתבו חשד כי מעשיהם של אנשי "כך" מתואמים עם שוטרים או אנשי שב"כ.

סקר: 50% מהערבים – לחד"ש

חד"ש תזכה ב־50 אחוז מהקולות הערביים. כך עולה מסקר שערך לאחרונה המכון הארצי לספרים שליד אוניברסיטת חיפה.

מהסקר עולה, כי "המתקדמת" תזכה ב־20 אחוז, המפלגה הדמוקרטית הערבית (מד"ע) ב־10 אחוזים, המערך ב־15 אחוז ויתר הקולות יתחלקו בין שאר המפלגות.

הסקר הקיף אלף נשאלים ערבים מהגליל, המשולש והערים המעורבות.

קאסם זייד

"הצבעה למפ"ם תאפשר ממשלה ללא ליכוד"

יורם בר

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, פרש אמש בפני פעילים מרכזיים של מטה הבחירות בירושלים את קווי ההסברה של מפ"ם.

בהתייחסו למפלגת העבודה אמר גרנות, שמי שמצביע עבור מפ"ם מצביע בעד ממשלה ללא ליכוד, ומי שמצביע בעד "העבודה", מצביע בעד אפשרות של ממשלה עם ליכוד.

גרנות תקף את המפלגה הדמוקרטית של דראושה על היותה מפלגה בדלנית, ואמר, כי "הדרך היחידה לפעילות פוליטית במדינת ישראל היא פעולה במפלגה יהודית־ערבית. ערביי ישראל יוכלו לחיות מוקד להשפעה תוך שמירה על כבודם הלאומי וזהותם הלאומית רק במפלגה ציונית יהודית־ערבית כמפ"ם".

גרנות תקף את פרס ומפלגת העבודה על שפגעו יותר מכל גורם אחר בהסתדרות ובמפעליה.

הוא הזהיר מפני החשש שקולות לר"צ יהיו קולות לרבין ולמדיניותו, בגלל הסכם העודפים בין "העבודה" לר"צ.

חייל מילואים והולכת רגל ערביה נפצעו מבקבוק תבערה ברמאללה

מהומות אלימות ברצועת עזה ורגיעה בגדה • המינהל האזרחי מגבש דרכים למניעת התמוטטות המערכת הניהולית בשטחים בעקבות נאום חוסיין

עתיים

חייל מילואים בן 34 מקרית־גת נפצע אתמול לאחר שרכבו הצבאי הותקף בבקבוקי תבערה ברמאללה. הולכת רגל ערביה בת 60 שעברה במקום נפצעה אף היא באורח קל.

הרכב הצבאי נסע ברחוב הראשי בין כיכר מנרה לאל בירה בנפת רמאללה כאשר הושלכו לעברו שני בקבוקי תבערה. החייל נפצע באורח קל עד בינוני מאחד הבקבוקים והועבר לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים.

צה"ל סגר את המקום וערך סריקות.

רגיעה ביו"ש

ביהודה ושומרון התנהלו אתמול החיים כתיקנם והורגשה רגיעה לאחר המהומות שלשום.

יחד עם זאת, נוכחות צה"ל ניכרה היטב בשטח. סיורים ממונעים של צבא, משמר הגבול ומשטרה ליוו אוטובוסים בכבישים הראשיים.

מהמינהל האזרחי נמסר, כי בתי העסק הפרטיים לא שבתו. כן פעלו העיריות, משרדי הממשל והתחבורה המקומית הציבורית.

בקבטיה שמדרום לג'נין שורר עדיין עוצר.

בימים האחרונים קיימו קציני המינהל האזרחי דיונים שמטרתם לגבש דרך פעולה בעקבות נאום חוסיין ולמנוע את התמוטטות המערכת הניהולית בשטחים. גורמים במערכת מסרו, כי עדיין מוקדם להסיק מסקנות וכי המינהל האזרחי עדיין מצוי בשלב לימוד וניתוח המצב החדש.

מהומות ברצועת עזה

התפרעויות היו אתמול ברצועת עזה. שעות אחדות לאחר שצה"ל הסיר את העוצר ממחנות הפליטים שאטי ואל בורייג', התפתחו שוב מהומות אלימות באל בורייג' והעוצר חודש שם. הפרות סדר אלימות היו בצהריים גם בשאטי.

על אף ביטול העוצר בשאטי ובאל בורייג' כבר בשעה 03.00 לפנות בוקר, היתה יציאה מועטה ביותר של עובדים מכל רחבי הרצועה לישראל. גם המסחר ברחובות הערים היה חלקי. במקומות שונים ברצועה נמשכו הפרות סדר מקומיות, שהתבטאו בהנפת דגלי פלשתין, ידוי אבנים, הבערת צמיגים וחסימת רחובות. בצהריים אירעה התפרעות אלימה במיוחד במחנה הפליטים אל בורייג' ועל המחנה הוטל שוב עוצר.

בשעות הצהריים המאוחרות התפתחו הפרות הסדר הקלות במחנה הפליטים שאטי למהומות אלימות, שחייבו את כוחות הביטחון לפתוח בירי לעבר המפגינים. עד כה לא נודע אם היו נפגעים במקום.

בכירים באש"ף: אין לנו שום קשר עם מסמך העצמאות

אורי הורוביץ

אישים בכירים באש"ף הכחישו בימים האחרונים ידיעות לפיהן קשור הארגון למסמך העצמאות שנחשף לאחרונה בכלי־התקשורת בישראל ובתוכניתו להכריז על מדינה פלשתינית עצמאית.

יו"ר המועצה הלאומית הפלשתינית, עבד חמיד סאיח, טען, כי אין כל קשר בין אש"ף למסמך שפורסם ושנמצא במשרדו של פייסל חוסייני. לגופו של עניין אמר סאיח, כי החלטת החלוקה של האו"ם מ־48 תקפה מבחינה בינלאומית.

גם חבר הוועד הפועל של אש"ף, יאסר עבד רבו, האחראי על משרד ההסברה של הארגון, הכחיש מכל וכל כי יש לאש"ף תוכנית להכריז עתה על מדינה עצמאית בשטחים. לדבריו, הנושא כלל לא נדון בוועד הפועל של אש"ף או בכל גוף אחר בארגון.

ארגונו של ג'יבריל דחה אתמול את הרעיון להקים ממשלה גולה ותאר הצעה זו כאחד מפתרונות הכניעה על־פי הנוסחה האמריקנית. חזיתו של ג'יבריל רואה גם קשר בין הידיעות על אפשרות הקמת ממשלה גולה וצעדיה האחרונים של ירדן, שנועדו, לדבריה, לחסל את הבעיה הפלשתינית.

המערך יבסס את ההסברה שלו על הדגשת ההבדל בינו לליכוד

הליכוד יוצג כמפלגת אפס מעשה שהביאה עלינו אסון אחר אסון לעומת המערך שחילץ את ישראל מלבנון וממשבר כלכלי

יורם בר

מטה ההסברה של המערך הגיש אתמול למטה הבחירות את תוכנית ההסברה שהכין למפלגה. יו"ר המטה, נסים זווילי, הציג שני עקרונות עיקריים של התוכנית. הראשון, שהמערך יגיע באופן אישי באמצעי ההסברה שלו לכל אחד מהמהססים — בשיחות בבית, במכתבים ובטלפונים. השני, שהמערך ידגיש את ההבדל המהותי שבינו לבין הליכוד.

הליכוד, לפי התפיסה המוצעת, יוצג כמפלגה אפס מעשה שהביאה עלינו אסון אחר אסון, ואילו המערך הוא מפלגת המעשה שהצליחה לחלץ את ישראל מלבנון וממשבר כלכלי. רק המערך, לפי זווילי, יוכל לנווט את מדינת ישראל לפתרון של ביטחון ולשלום. מצע הבחירות שיוצג לציבור יהיה אמין, עובדתי, ויציג באופן בהיר את תשובות המערך לכל בעיות היסוד של המדינה ואזרחיה.

זווילי גם הציג את מבנה מטה ההסברה שבראשו הוא עומד. על הפרסום אחראית חברת "תקשורת 88" המשותפת ל"גיתם" ו"קשר בראל".

מפיק העל של סרטי הטלוויזיה לבחירות יהיה איציק קל. הבמאים יהיו יום־טוב משה ויגאל שילון; מפיקים: ישראל דורי ויואב שניאור.

כתבים: רמי גונרניק, צבי גורן ועירן אגמון. המגישים יהיו המועמדים החדשים לכנסת ועוד מנחה שטרם נבחרה.

בראש מטה ההסברה עומד, כאמור, נסים זווילי, סגנו יוס'לה בר־ציון מהתק"ם, מנהל מטה שמואל פרנקל, הסברה מבצעית, שתעסוק בחוגי בית, מבצעי יום בישוב, כנסים, סיורים ועצרות — אפי שטנפלר, הסברה בכתב — ח"כ שבח וייס ומטה אירועים — בני וייצמן.

המשכים

ממשלות אירופיות

הסתבר לו שלא יוכל לקוות לזכות בהכרה ממדינות המערב אלא אם כן הממשלה הגולה תביע הכרה מפורשת בישראל ותשים קץ לטרור.

אש"ף מציג לאחרונה בפני מדינאים אירופיים את מיסמך אבו־שאריף וטוען כי קיבל גיבוי מערפאת. שני אישים צרפתים, שארל סאינט פרו, וארמונד ג'וב, מסרו בכלי־התקשורת כי נועדו עם ערפאת שאישר כי נתן גיבוי למיסמך אבו־שאריף. הם כתבו כי ערפאת מסר להם שהוא מכיר בישראל ומוכן לפתוח איתה בשיחות.

באש"ף חוששים שהעדר הכרה בינלאומית בממשלה גולה, תפגע באירגון ותשלול ממנו גם את ההכרה מצד מדינות שהכירו בו חלקית. המתנגדים לצעד זה טוענים כי הקמת ממשלה גולה, תכפה על אש"ף להכיר בישראל. התומכים במהלך המוצע אומרים כי ההכרה תוגבל לגבולות החלוקה.

מספר שניים באש"ף אבו־אייאד, מסר כי אש"ף „בוחן את כל האפשרויות כולל הכרזת עצמאות פלשתינית והקמת ממשלה גולה אולם תחילה נדרוש להפקיד את הגדה והרצועה תחת מנדט אירופאי או בינלאומי". כלי התקשורת וצרפתים מדווחים על אווירת „בילבול" בירושלים. השר אריאל שרון אמר פה בראיון כי על ישראל לספח שליש מן השטחים מייד. לעומתו אמר השגריר עובדיה סופר כי „שום דבר לא השתנה במצב בשטחים".

משלחת אש"ף לירדן

משלחת של אש"ף הכוללת את מוחמד מילחם, מחמוד עבאס (אבו־מאזן), עבדאללה חורני, עבדל רזאק יחייה והאני אל־חסאן תתחיל מחר בשיחותיה עם שלטונות ירדן על מנת לדון במשמעות הצעדים האחרונים של ירדן כלפי הגדה. מוחמד מילחם חבר הוועד הפועל של אש"ף וחבר המשלחת, אמר אתמול שעל אש"ף וירדן לתאם ביניהם לגבי המהלכים הבאים. כן אמר שבמועצה הלאומית הפלשתינית שתכונס ידונו גם בנושא ממשלה פלשתינית גולה.

יבדקו ביקור ערפאת

מקורות במזרח ירושלים, מסרו כי המשלחת הפלשתינית תבקש לבדוק ברבת־עמון אם אכן בשלו התנאים לביקור ראש אש"ף יאסר ערפאת בירדן. העניין העיקרי הוא באיזו מידה מוכנה ירדן להעניק שיוויון מלא לאש"ף. על פי ההבהרות ירדן, יחליט ערפאת אם לבוא לביקור הצפוי.

עניין שני, הוא צעדי ירדן בגדה המערבית. משלחת אש"ף תביע את דעתה כי על ירדן לסייע לפלשתינים, ולא להכביד עליהם, אך זאת ככל מדינה ערבית ולאו דווקא כמדינה בעלת יומרות לייצג את הפלשתינים.

נושא שלישי, שעל סדר היום — הוא, הבהרת מעמדן של הפלשתינים בירדן עצמה, וביחוד תושבי מחנות הפליטים. עניין מעמדם של הפליטים בירדן הוא נושא השנוי במחלוקת בין שני הצדדים מזה זמן רב.

משלחת של תומכי ירדן

קבוצה מתומכי ירדן מבקשת לבוא כמשלחת לרבת־עמון, כאשר יבקר בה מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, כדי להפציר בשני המנהיגים להתפייס, ולהחזיר את המצב בגדה לקדמותו, לתקופת הדיאלוג הירדני־פלשתיני. לכתבנו נודע, כי מושל מחוז ירושלים מטעם ירדן, אנואר אל־חטיב, נמצא ברבת עמון לצורך זה. ויקיים מגעים גם עם חוגים המקורבים לאש"ף. אם יתאפשר הדבר, ויתכן שתומכי ירדן ינסו להחתים עצומה בגדה לצורך זה. כתבנו מעיר, כי ירדן דחתה כבר יוזמות מצד תומכי ירדן בשטחים, לארגן משלחות תמיכה במלך.

השטחים לפיקוח בי"ל

המימשל האמריקני בוחן עתה את הסטאטוס של השטחים זאת על מנת להעביר אותם לפיקוח בינלאומי. העתון „אל־איתיחד" המוסר על כך טוען שהאמריקנים סבורים שזהו הפתרון ההגיוני ביותר

מחלוקת

(סוף מעמוד ראשון)

המגעים בין הצדדים יימשכו היום ויתכן כי לקראת הערב ישובו וייפגשו במגמה להשלים ההסכם.

„נקודות שוליות"

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד הגדיר את המחלוקות בין הצדדים כ„נקודות קלות". חילוקי הדעות אינן בשמים וניתן להתגבר עליהם". לדברי הממונה על השכר במשרד האוצר יעקב דנון ההסכם בשל לחתימה, אם יהיה ניתן לישב את המחלוקת בעניין המעבר ל־42.5 שעות.

בעניין שעות העבודה השבועיות דורשת ההסתדרות כי המעבר ל־42.5 יהיה בינואר 89, ואילו המעסיקים הציבוריים מסכימים לאפריל 89. הברפלד הסביר אמש כי במעבר המשותף הן לחמישה ימים והן לקיצור שעות העבודה התברר כי יש צורך במדרגה נוספת ולכן הועלתה הדרישה להקדים את הקיצור. בנושא החברות הממשלתיות החלו הצדדים לגבש נספח, אולם התגלעה מחלוקת במספר סעיפים ביניהם זכות השביתה באותם מקומות עבודה בהם יתנהל משא ומתן על החלת ההסכם.

התנגדות מהתאחדות

כתבנו אודי נחשון מוסר: „בהסכם העומד להחתם במגזר הציבורי, הממשלה עדיין מתחמקת מהתמודדות האמיתית שהיא צמצום העובדים במגזר זה" — אומר מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג. לדבריו, המעבר של המגזר הציבורי לשבוע עבודה בן 42.5 שעות, בעוד שבתעשייה ובמגזר העסקי עובדים 45 שעות בשבוע, עלול ליצור לחצים לקיצור נוסף בשעות העבודה השבועיות בתעשייה, ובכך להגדיל את עלות העבודה במגזר זה ב־7.5 אחוזים לפחות. טיברג אומר, כי צמצום שעות העבודה במגזר הציבורי עוקף למעשה את ההתמודדות עם בעיית גידולו של המגזר הזה ומגדיל את כמות העובדים בו.

אמריקה גילתה את ירושלים

מוטי בסוק

משרד־החוץ האמריקני הכיר סוף סוף בעובדה שירושלים היא חלק ממדינת ישראל, אמר אתמול הסנטור האמריקני דניאל פאטריק מוינהאן.

ברשימת הנציגויות הדיפלומטיות של ארה"ב בעולם, שמוציא המשרד, הכוללת גם את מספרי הטלפונים שלהן, נרשם באוגוסט, לראשונה מאז קום המדינה, כי ירושלים נמצאת בישראל. עד כה הקפיד משרד־החוץ בכל רשימותיו לציין ליד שגרירותו בתל־אביב כי היא נמצאת בישראל. לעומת זאת ליד הקונסוליה בירושלים לא צויין אף פעם באיזה ארץ נמצאת עיר זו.

בחוזר שהוציא מוינהאן הוא מזכיר, כי ניהל מלחמה ממושכת עם ראשי משרד־החוץ של ארצו כדי שגם ליד שם הקונסוליה בירושלים יופיע השם ישראל. כך, למשל, כי 23.2.84 הבטיח לו האיש מספר 3 במשרד־החוץ, לורנס איגלברגר, כי הדבר יתוקן. מאז הוצאו 16 מהדורות נוספות של רשימת הנציגויות והדבר לא בא על תיקונו, עד למהדורת אוגוסט האחרון.

כתבנו מעיר, כי מוינהאן ממשיך לנהל מערכה להכרה אמריקנית בירושלים כבירת ישראל ולהעברת שגרירות ארה"ב מתל־אביב לירושלים.

החמיר מצבו של רומם אלדובי

עתי"ם

מצבו של רומם אלדובי, חבר גרעין שכם, שנפצע באירועי כפר־ביתא, לפני מספר חודשים באורח אנוש מאבן, ואשר היה מאושפז במחלקת השיקום בבית לווינשטיין ברעננה, החמיר מאד.

הוא הובא אתמול אחה"צ לבית החולים הדסה בעין־כרם ושם ינותח בראשו.

היצוא ירד ב־12% בארבעת החודשים האחרונים של השנה

לעומת הרביע הראשון ● היבוא ירד ב־11% בחודשים אלה ● בחודשים ינואר־יולי גדל היצוא ב־19% לעומת התקופה המקבילה אשתקד ● התעשיינים: הירידה ביבוא מלמדת על האטה בפעילות המשק

כתבנו הכלכלי בירושלים, אורי נחשון

יצוא הסחורות של ישראל ירד בצורה ניכרת בארבעת החודשים האחרונים לעומת הרביע הראשון של השנה. כך דיווחה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הרמה הממוצעת של היצוא בחודשים אפריל־יולי היתה נמוכה ב־12 אחוז מהרמה הממוצעת לשלושת החודשים הראשונים של השנה, בהם היתה רמת היצוא גבוהה באופן מיוחד.

לדברי הלשכה הסתכמה הרמה הממוצעת של היצוא בחודשים אפריל־יולי ב־540 מיליון דולר לחודש. מהנתונים עולה, כי סך היצוא בשבעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב־5.6 מיליארד דולר, כ־19 אחוז יותר מאשר בתקופה המקבילה אשתקד.

למרות הירידה ביצוא נשאר הגרעון במאזן המסחרי בחודשים האחרונים יציב.

לדברי הלשכה חלה בארבעת החודשים האחרונים ירידה של 11 אחוז ביבוא החודשי הממוצע ורמת היבוא חזרה לרמתה של המחצית הראשונה של 1987.

הירידות הגדולות ביותר נרשמו ביבוא של מוצרי צריכה ושל תשומות לייצור.

הרמה הממוצעת של יבוא מוצרי צריכה עמדה על 120 מיליון דולר בחודשים אפריל־יולי, כ־13 אחוז פחות מאשר בחודשים נובמבר 87 — מארס 88.

ביבוא התשומות נרשמה ירידה של 9 אחוזים בארבעת החודשים האחרונים. היבוא הממוצע של תשומות מאז אפריל עמד על 435 מיליון דולר.

מאז תחילת השנה הסתכם היבוא ב־7.3 מיליארד דולר, ב־1.6 אחוז יותר מאשר בתקופה המקבילה אשתקד.

הגרעון המסחרי מאז תחילת השנה הסתכם ב־1.6 מיליארד דולר, כשמונה אחוזים פחות מאשר בינואר־יולי 87'.

מהנתונים עולה, כי היצוא התעשייתי ללא יהלומים הסתכם ב־500 מיליון דולר בממוצע בחודשים אפריל־יולי. פירוש הדבר שהיצוא התעשייתי ירד ב־10 אחוזים לעומת הרביע הראשון של השנה.

עוד מתברר מהנתונים, כי היצוא החקלאי סבל מהירידה הגדולה ביותר ביצוא. היצוא של התוצרת הטרייה ירד ב־28 אחוז בארבעת החודשים האחרונים והסתכם בכ־29 מיליון דולר בחודש.

האטה בפעילות המשק

בתגובה על נתוני היצוא אמר מנכ"ל משרד־התעשייה־והמסחר, יורם בליזובסקי, כי זהו החודש הראשון שבו גידול היצוא נעצר לחלוטין בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. לדבריו, עצירת היצוא פירושה ירידה ריאלית של 10 עד 15 אחוז.

בליזובסקי אמר, כי את ניצני הירידה הזו ניתן היה לראות עוד באפריל השנה, והיום ניתן לומר שמדובר במגמה מתמשכת. גם בענפים בהם נמשך הגידול ביצוא, כמו טקסטיל והלבשה, מדובר בגידול נומינלי בלבד, ונראה כי במונחים כמותיים היצוא נשאר כמעט יציב, אומר מנכ"ל המשרד.

מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, אמר בתגובה, כי הנתון של היצוא התעשייתי ללא יהלומים ביולי היא הנמוכה ביותר מאז אוקטובר 87. לדעתו, נתוני היבוא לחודש שעבר מלמדים על האטה בפעילות השוררת במשק. גם נתוני יבוא נכסי השקעה ויבוא תשומות לייצור, מורים על הירידה בפעילות התעשייתית השנה.

צבן מזהיר: יינקטו צעדי תגמול נגד בנק ישראל

אם לא יכבד התחייבותו לבטל ההיטל על אשראי במט"ח ● וירשובסקי קורא לשפירא להתפטר מראשות ועדת הכספים בגלל הקשיים בעסקיו

יורם בר

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) אמר אתמול בוועדת הכספים של הכנסת, כי אם צמרת בנק־ישראל לא תכבד את התחייבותה לוועדת הכספים ולא תבטל את ההיטל של 3 אחוזים על אשראי במט"ח במהלך חודש אוגוסט, לא יהיה מנוס מלנקוט צעדי תגמול נגד הבנק.

„לא יתכן שהיטל אומלל זה, שבנק־ישראל עצמו מודה שאינו מבטא כל תפקיד חיובי ואף גרם לעיוותים מסויימים במערכת האשראי, ימשיך להתקיים רק משום שבנק־ישראל מחזיק בו כבר ערובה כנגד צעדים מוניטריים מסויימים שהבנק דורש מהאוצר לעשותם", אמר צבן.

יו"ר הוועדה, ח"כ שפירא, הודיע, כי עוד היום יפנה לנגיד בנק־ישראל ויקרא לו לפעול על־פי מה שדובר ביניהם לפני שבועיים ולבטל החודש את ההיטל. „אי־התחשבות בדעתם של כל חברי הוועדה בנידון עלול להעכיר את היחסים בין הבנק לוועדה" – אמר ח"כ שפירא.

ח"כ מרדכי וירשובסקי (ר"צ) קרא ליו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא (אגו"י), להתפטר מתפקידו לאלתר בגלל הקשיים הכספיים בעסקיו. „לא יתכן מצב שבו מי שמוכרז כלקוח מוגבל על־ידי הבנקים, מי שעסקיו בקשיים חמורים יכהן כיו"ר ועדת הכספים", אמר וירשובסקי שהתריע על ניגוד האינטרסים שבמצב זה.

ביקורת על שתיקת עורכי־הדין בכינוס „די לכיבוש" בירושלים

טוביה בסקינד

פגישה בין נציגים של תנועת „השנה ה־21" לקבוצת בעלי מקצועות חופשיים מבית־לחם התקיימה אמש בבית ג'אלה.

הפגישה הועברה לבית ג'אלה ממחנה הפליטים דהיישה בעקבות סגירת השטח בידי צה"ל. כי שלטונות הצבא מונעים בעקביות מפעילי שמאל ישראלים להיפגש עם תושבי השטחים, ובעבר כבר נסגרו מקומות מפגש מיועדים באמצעות השימוש השרירותי בתקנות המתירות לקצין צה"ל להכריז על מקום הפגישה כשטח צבאי סגור.

במפגש התקיים דיון על רקע האירועים המדיניים האחרונים והקולות הקוראים להידברות והכרה הדדית המושמעים היום מצד גורמים מרכזיים באש"ף.

המשתתפים בכנס סיכמו, כי ימשיכו להיפגש בעתיד לעודד הבנה הדדית ומאבק משותף נגד הכיבוש ולמען השלום.

בבית אגרון בירושלים התקיימה אמש אסיפת מחאה מטעם תנועת „די לכיבוש". הדוברים הישראלים, משה עמירב, העיתונאי והמשפטן משה נגבי והעיתונאי חיים ברעם, השמיעו דברים נגד השימוש בצווי מעצר מנהליים.

משה נגבי מסר, כי מאז פרוץ האינתיפאדה הושמו במעצר מנהלי למעלה מ־2,800 בני־אדם בלי שתוכח אשמתם ובלי שתינתן להם הזכות לעמוד לדין במשפט הוגן. הוא ציין, כי עד האינתיפאדה נחתמו על־ידי שר־הביטחון 10 צווי מעצר מנהלי בלבד.

נגבי גם מתח ביקורת על לשכת עורכי־הדין בישראל, שאינה מביעה את מחאתה על מה שלדעתו מהווה סימפטום לפגיעה באופיה הדמוקרטי של מדינת ישראל.

לכנס „די לכיבוש" הגיע גם סמיר אבו שוויש, סוכן ביטוח מרמאללה שהיה עצור בתוקף צו מנהלי. אבו שוויש אמר, כי הממונים על מתקני הכליאה נוקטים כלפי העצורים במדיניות מכוונת שמטרתה התעללות. הוא סיפר, כי אנשים הוענשו על־ידי קשירת ידיהם ורגליהם מאחורי גבם ואחר־כך הושלכו על רצפת בטון. ענישה זו כונתה „שיטת הבננה".

אבו שוויש תיאר את תנאי הסניטציה הקשים השוררים במקום, המתבטאים בין השאר במזון מקולקל ולא טרי, ובכמות מועטה של מים — 2.5 ליטר מים לאדם ביממה, האמורים לשמש אותו לכל צרכיו. תנאים אלה — באיזור כמו קציעות בו שוררים תנאי אקלים קשים — לא מאפשרים לעציר יותר מאשר מקלחת שבועית.

אל תגדל ילד

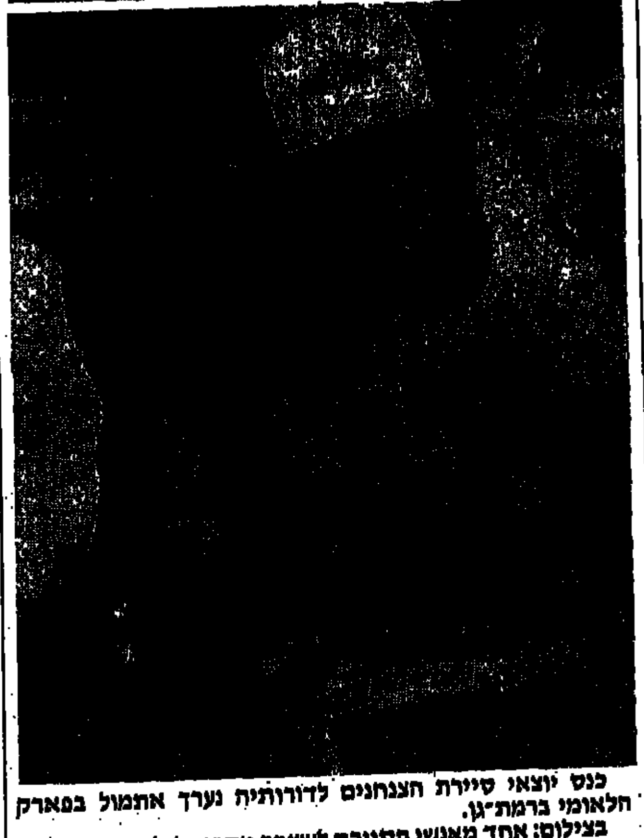

כנס יוצאי סיירת הצנחנים לדורותיה נערך אתמול בפארק הלאומי ברמת־גן. בצילום: אחד מאנשי הסיירת לשעבר מסביר לילדיו כיצד פועל רובה צלפים. (צילום: יונתן טורגובניק/יחידת דובר צה"ל)

יציב: למנוע „מחטף" של חוק ההסכמה

יורם בר

ח"כ גדי יציב (מפ"ם) שלח אתמול מברקים ליו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט ח"כ אלי קולס וליו"ר ועדת הכנסת ח"כ מיכה רייסר בהם נאמר: „נודע לי שהמפלגות הדתיות והליכוד מתכננות לבצע היום בישיבת הועדה „מחטף" של חוק ההסכמה. אסור להם לנצל את התכנסות הכנסת לדיון מיוחד על ההתפתחויות המדיניות כדי להעביר עוד חוק של כפייה דתית".

200 נהרגו בבורמה מיריות חיילים לתוך המון מפגינים

הפגנות בכל רחבי המדינה נגד הדיקטטורה והרעב ● המפגינים השתלטו על תחנות משטרה, החרימו נשק וערפו ראשי 3 שוטרים

רויטר, סי"ץ

במהומות בראנגון היו אתמול שפיכות דמים והתפרעויות קשות. דיפלומטים מערביים מעריכים, כי ביומיים האחרונים נהרגו כמאתיים בני אדם. הרדיו הממלכתי של בורמה, הודיע על 33 הרוגים ו־69 פצועים.

בשידור נמסר עוד, כי חיילים פתחו אתמול באש 15 פעמים אל ההמון, שהמשיך לזרום לרחובות העיר, למרות מצב החירום הצבאי שהוכרז במדינה.

המפגינים מבקשים לשים קץ לשלטון הדיקטטורה בבורמה, הנמשך כבר 26 שנה. כמו כן הם דורשים לספק מזון לאוכלוסיה הרעבה, ולהפסיק את ההידרדרות הכלכלית. דיפלומטים בבירת בורמה מסרו, כי המפגינים השתלטו על כמה תחנות משטרה והחרימו כלי נשק. קבוצות של אלפי מפגינים הניפו אתמול דגלים אדומים ושחורים, נאבקו ללא הפסק בכוחות ביטחון מתוגברים וקיימו עצרות גדולות במקומות שונים בראנגון.

הרדיו הממלכתי מסר, כי בעיר חבירה נערפו ראשם של שלושה שוטרים בהתנגשויות כבדות בין מפגינים למשטרה. במקומות אחרים נהרסו בית חרושת לבגדים, בית כלבו, משרדי ממשלה ותחנת משטרה.

עדי ראייה סיפרו, כי חיילים, שרדפו אחרי מפגינים, פרצו לבית החולים הכללי בראנגון וירו גם בצוות הרפואי. רדיו ראנגון טען, כי השוטרים נאלצו לפתוח באש לאחר שהותקפו בידי המון זועם, בעת לדברי השוטרים, ששמרו על אמבולנס, שהעביר שוטרים פצועים לבית החולים.

תיירים סיפרו אתמול, כי תנועת הרכבות והאוטובוסים מראנגון ואליה נפסקה. לא נתקבל לכך אישור רשמי. רדיו ראנגון מסר אתמול, כי הפגנות אלימות היו גם ב־26 ערים נוספות ברחבי המדינה.

מפולת בבורסת טוקיו

רויטר

טוקיו. — שערי המניות ואיגרות החוב התמוטטו אתמול ביום ד' בבורסה של טוקיו בעקבות העלאת שער הריבית בארה"ב ביום ג'.

מדד „ניקיי" ירד ב־615.49 נקודות, שהן כ־2.18 אחוז והגיע ל־27,554.87 נקודות. היתה זו הירידה החלולה ביותר בשערי המניות ואיגרות החוב שנרשמה השנה. המפולת תוארה חמורה יותר ממה שהתרחש בבורסה של טוקיו ב־19 ביולי 1987. עם סגירת העסקים אתמול נסחר הדולר לפי שער של 134.92 ין ו־1.9185 מארקים לעומת 135.15 ין ו־1.9200 מארקים בניו־יורק.

שער הדולר עלה באירופה

שער הדולר עלה אתמול שוב בשוקי אירופה, ביום ד' ובמקביל ירדו שערי המניות ברוב הבורסות האירופיות. שער הריבית הגבוה בארה"ב משך כספים נוספים אל הדולר.

הזהב נסגר באירופה בכ־427.15 דולר האונקיה לעומת מחיר נעילה שנרשם בלונדון ביום ג' — 425.80 דולר האונקיה.

קצין המבחן היה רוצח נמלט

רויטר

לוס אנג'לס. — ארתור כמברי (37), שהורשע ברצח ונעצר עתה, 14 שנים לאחר שנמלט מבית הכלא, הועסק כפקיד במוסדות צדקה וקצין מבחן. „הוא נשא אישה והקים משפחה עם שלושה ילדים. הוא חי חיים לדוגמא", אמרה המשטרה.

כמברי נידון ב־1971 למאסר עולם במדינת מסצ'וסטס, לאחר שהורשע בהריגתה ביריות של אמה של נערה שעמה נפגש. לאחר שריצה תקופת מאסר של שלוש שנים, קיבל חופשה של סוף־שבוע מבית הכלא, ולא חזר.

כמברי השתקע בלוס אנג'לס. תחילה גייס כספים למען טיפול בילדים נכים, כעבור זמן הועסק כקצין מבחן, ולפרנסתו עסק בנכסי דלא־ניידי.

נפצע חייל צד"ל

יהודה צור

חייל צד"ל נפצע אתמול על גבול רצועת הביטחון. המקרה ארע כאשר אש מנשק קל נורתה לעבר כוח צד"ל שנע בגיזרה המזרחית על גבול רצועת הביטחון. האש נורתה מאזור הכפר רומן, שמצפון לרצועת הביטחון. כתוצאה מן האש נפצע חייל צד"ל. אנשי צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
אורנר ושרינס הגישו בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 20451 לבנות תוספת בבנין בן 2 קומות מעל קומה מפולשת קימת ברח' שמעון הצדיק 4 פנ' א' ובכ' ב' גוש 6192 חלקה 183 באזור ב־1 בהקלות הבאות: 3 אחוזים בנין שפור תנאי דיור מעל 80 המותרים. וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 1105ב' החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריה בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
משה אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

צפויים שיטפונות נוספים בסודן בגלל פתיחת סכרי הנילוס הכחול

(צילום: איי־פי)

חרטום מוצפת

רויטר

חרטום. — השיטפונות העזים בסודאן, שהשאירו עד כה 1.5 מיליון תושבים ללא קורת גג, התפשטו לשטחים נרחבים יותר בצפון, ופקידי הממשל הזהירו אתמול כי צפויים שיטפונות חדשים.

בירת סודאן שמספר תושביה ארבעה מיליון נפש, נשארה אתמול ללא מי שתייה וחשמל זה היום השישי ברצף. מי הנילוס הכחול גאו מאחורי שני סכרים והשלטונות נאלצו לפתוח את השערים.

„כתוצאה מכך צפויים שיטפונות נוספים בנילוס והמצב שהוא קשה כבר עכשיו יחמיר עוד יותר. השפעת השיטפונות החדשים תורגש בחרטום תוך שלושה עד ארבעה ימים", אמרו המקורות.

צוותים ראשונים של משקיפי או"ם הגיעו לטהראן ולבגדאד

הונגריה תשלח 15 משקיפים ושוויץ תספק מטוס לדילוגים בין שתי הבירות

יוסף אלפרן (שוויץ), רויטר

צוותים ראשונים של משקיפי או"ם לפיקוח על הפסקת האש באו אתמול לטהראן ולבגדאד. חברי שתי המשלחות יקיימו שיחות עם ראשי המדינה באיראן ובעיראק ויכשירו את הקרקע לבואם של 350 משקיפי האו"ם.

הונגריה הודיעה אתמול, כי היא מצטרפת לכוח המשקיפים ותשלח 15 קצינים. היא בירכה אתמול על הפסקת האש, וקראה לצדדים לגלות גמישות במו"מ לשלום שייפתח בז'נווה בסוף החודש.

שוויץ הודיעה אתמול, כי תעמיד לרשות האו"ם מטוס אזרחי ושלושה אנשי צוות, בעלות של 1.2 מיליון פרנק שוויצריים, כתרומה להסכם הפסקת האש בין איראן לעיראק. דובר משרד החוץ של שוויץ אמר, כי המטוס יטוס בין טהראן לבגדאד ויבטיח את הקשר בין שני המטות של משקיפי האו"ם באזור המפרץ.

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי
שווקים שוק עירוני עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה/שמוש חורג בבניה בתיק מס' 408/87־3 ע"י מר שכוב אבו נג'ים במקום ג'דיים. ובגוש 18441 חלקה 47 מגרש ג'. מהות ההקלה: א. קו בניין דרומי 1.8 מ' במקום 3.0 מ' כנדרש. ב. הקלה זאת על פי החלטת הועדה המחוזית מחוז הצפון.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית לפי הכתובת: שווקים שוק עירוני, עכו מול מכבי־אש.
משה סלע
יו"ר הועדה

3 סובייטים נהרגו ו־9 נפצעו בפינוי קנדהאר

סי"ץ, רויטר

מוסקווה. — שלושה חיילים סובייטים נהרגו ו־9 נפצעו, כאשר מורדים אפגניים תקפו יחידה סובייטית שפינתה בסוף השבוע את קנדהאר, עיר בעלת חשיבות אסטרטגית בדרום אפגניסטאן — מסר אתמול, בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה".

בדו"ח המתפרסם בעמוד א', שנתקבל משני עיתונאים סובייטים שהיו עדים לנסיגה מהעיר, ששלושה חיילים נהרגו ו־9 נפצעו ביומיים, שקדמו לפינוי, ושלושה חיילים נוספים נפצעו בעת הנסיגה הכוחות הסובייטיים בסוף השבוע האחרון, כאשר מורדים תקפו והעלו באש שריוניות סובייטיות.

„אנו הולכים לקראת ימים קשים" אמר קולונל אפגני, והוסיף „נוכל להתמודד עמם." הוא ציין כי כמה מבין חייליו עברו לצד המורדים. מקורות המורדים בקטה שבפקיסטאן אמרו שלשום, כי הפגיזו את שדה התעופה של קנדהאר בקטיושות ביום א' בשעות הבוקר המוקדמות, וגרמו ל[illegible].

מת קוסמונאוט סובייטי שב־87' שהה שבוע בחלל

רויטר

מוסקווה. — אנטולי לבצ'נקו, קוסמונאוט סובייטי שהשתתף במסע אל תחנת החלל „מיר" בדצמבר 87' מת בגיל 47.

סוכנות הידיעות „טאס" מסרה, כי הקוסמונאוט מת בשבת לאחר שלקה במחלה קשה, אך לא מסרה פרטים נוספים על אופי המחלה.

לבצ'נקו היה אחד משלושת אנשי הצוות בכשלתו בחללית „סויוז ט.מ.־4" ב־21 בדצמבר 1987, כדי להחליף את הצוות בתחנת החלל „מיר" המקיפה את כדור הארץ. הוא שהה שבוע בחלל ועם שובו נחות מטוס מנקודת הנחיתה בקזאחסטאן שבמרכז אסיה, למוסקווה.

לבצ'נקו הודה כי חש ב„חולשה רגעית" לאחר שסייעו לו לצאת מהחללית בזמן הנחיתה, אך הוסיף „אסור להתעלם מן העובדה שבמשך 15 הדקות האחרונות ראשי היה למטה".

נפל 3 ק"מ ללא מצנח ונותר בחיים

רויטר

דרווין, אוסטרליה. — צנחן, שיצא לצניחה חופשית נפל למעלה משלושה קילומטרים לאחר ששני מצנחיו לא נפתחו והציל את חייו על ידי „הרפיה". „כאשר עברתי דרך צמרות העצים, הרפיתי את כל גופי וזה הציל", אמר בבית החולים.

רייט בן ה־34, אמר לכתבים, שהן המצנח הראשי והן המצנח הרזרבי לא נפתחו לאחר שקפץ ממטוס־ססנה יחד עם 14 צנחנים אחרים. זרועו השמאלית נשברה וכן שתי צלעות. שתי חוליות נסדקו, רגלו הימנית נשברה והוא נפגע בכל חלקי גופו.

רייט, שכבר ביצע בעבר 800 צניחות, הודיע כי לא יוותר וימשיך לצנוח.

נעצר יהודי שהפגין נגד ארגון אנטישמי בלנינגראד

רויטר

מוסקווה. — פעיל יהודי בלנינגראד שהניף כרזת מחאה נגד אסיפה של חברי הארגון האנטישמי „פאמיאט", נעצר ל־15 יום — מסרו אתמול מקורות של מתנגדי המשטר בלנינגראד.

אברהם דיומין מסר, כי המשטרה עצרה את אלכסנדר בוגדאנוב ביום שלישי, שמונה ימים לאחר ששוחרר מתקופת מאסר קודמת שנגזרה עליו כאשר נשא כרזה נגד „פאמיאט" ונגד איגור ליגאצ'וב, האיש מספר 2 בצמרת הקרמלין.

דיומין מסר כי „פאמיאט", ארגון אנטישמי־לאומני מקיים אסיפות הסתה נגד יהודים מדי שבוע בלנינגראד. בשבוע שעבר קיים הארגון אסיפה בה נכחו 400 בני אדם. בוגדאנוב בא למקום עם כרזת מחאה נגד הארגון, המשטרה התערבה ודרשה ממנו להפסיק את הפגנתו, מסר דיומין. „בוגדאנוב הואשם באי ציות להוראות השוטרים אם כי הוא לא עשה את כל מה שאמרו לו," טען דיומין.

„פאמיאט", שלראשונה הוקם כדי להגן על מצבות היסטוריות של העם הרוסי, הוכרז בעיתונות כסכנה לכל בני הלאומים הסובייטים. לארגון יש סניפים במוסקבה, סוורדלובסק, לנינגראד וערים גדולות אחרות בבריה"מ.

ניסוי מנועי מעבורת החלל הצליח; תשוגר בספטמבר

רויטר, סי"ץ

קייפ קנאוורל. — מערכת המנועים הראשיים של מעבורת החלל „דיסקאוורי" נוסתה אתמול בהצלחה, לאחר שמהנדסי וטכנאי סוכנות החלל האמריקנית התגברו על תקלות שגרמו להשהיות.

הצתת המנועים החלה ללא תקלות ושלושת המנועים הראשיים של המעבורת נדלקו בקול רועם בשעה 7.30 בבוקר ופלטו להבות ועשן על פני כן השיגור בפעם הראשונה זה שנתיים וחצי.

„דיסקאוורי" נשארה מרותקת לכן השיגור במשך הניסוי שנמשך 20 דקות בלבד. ניסוי זה נחשב צעד חיוני במאמצי סוכנות החלל להכין את המעבורת לטיסה בחלל לאחר בדיקה קפדנית של כל המערכות.

פקידי נאס"א הצוהלים הודיעו, כי הניסוי עבר בהצלחה מלאה. „עבודה נהדרת, צוות נהדר", אמר מנהל נאס"א ג'יימס פלצ'ר לקהל רב של מפקחים וטכנאים שהתאספו סביבו. מצב הרוח המרומם נגד במרה כולטת את האווירה ביום חמישי שעבר, כאשר דקות לפני הצתת המנועים הפסק הניסוי באורח אוטומטי על־ידי אחד המחשבים שאבחן תקלה. היתה זו תקלה נוספת בשורה של תקלות ושיבושים במאמצי נאס"א להתגבר על אסון המעבורת „צ'לנג'ר" זמן קצר לאחר השיגור, וכל שבעת האסטרונאוטים בתוכה ניספו.

מקורות בנאס"א אמרו, כי בעקבות העיכובים האחרונים שיגור המעבורת לחלל יידחה עד תחילת אוקטובר. לפי התוכנית הראשונית השיגור צריך היה להתקיים בתחילת ספטמבר.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 10.8.88

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידות	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7052	1.7265	1.7163
דולר אמריקני	1	1.62	1.69	1.6398	1.6602	1.6505
מרק גרמני	1	0.84	0.88	0.8534	0.8641	0.8592
לירה שטרלינג	1	2.72	2.85	2.7663	2.8008	2.7844
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2528	0.2560	0.2547
ין יפני	100	1.20	1.25	1.2175	1.2327	1.2257
גילדן הולנדי	1	0.74	0.78	0.7576	0.7670	0.7615
פרנק שוויצרי	1	1.00	1.05	1.0210	1.0338	1.0274
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2504	0.2535	0.2521
כתר נורבגי	1	0.23	0.24	0.2352	0.2381	0.2370
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2242	0.2270	0.2254
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3628	0.3673	0.3652
דולר קנדי	1	1.32	1.38	1.3446	1.3614	1.3569
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.36	1.3093	1.3256	1.3175
ראנד דרום אפריקני	1	0.39	0.55	0.6575	0.6658	0.6617
פרנק בלגי	10	0.39	0.42	0.4079	0.4130	0.4109
שילינג אוסטרי	10	1.19	1.25	1.2142	1.2293	1.2221
לירה איטלקית	1,000	1.13	1.20	1.1562	1.1706	1.1646

על היום

חיזוק כלכלי, ערעור מעמדי

ההחלטה למזג את „סולל בונה" עם „שיכון עובדים" היא הכרעה פוליטית – שלב נוסף בשחיקת כוחה של חברת העובדים ■ הכוונה היא להעניק גב פיננסי, לאחר כשלון תוכנית ההבראה

אבשלום קווה

„סולל בונה" הביאה עימה לחתונה עם „שיכון עובדים" ו„יובל גד" נדוניה נכבדה של הפסדים וחובות גדולים, אך גם את חוסר האמון של העובדים כלפי עתיד החברה המשותפת ועתידם־הם. תוכנית ההבראה המפורסמת נכשלה למעשה. איש בהסתדרות לא יצא, ולו במחאה, כלפי מכתב־התפטרותו של אהוד שילו, שהטיח דברים קשים בהסתדרות, בחברת העובדים ובמנהיגותה.

שילו התפטר בסוף שנת 86' יחד עם יו"ר מועצת המנהלים, משה זנבר. היה זה לאחר פרסומה של אחת מפסיקות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, לפיה הוענקו תוספות־שכר לעובדים בסדר גודל של שני מיליון דולר בחודש.

מאז פרסום תוכנית ההבראה המפורסמת (מרץ 1986) הצטמצמה מצבת כוח־האדם בקונצרן בכעשרת־אלפי עובדים, והיא מונה כיום 4200 עובדי. ההנהלה מבקשת להמשיך ולפטר עוד כעשרה אחוזים מכלל העובדים, בעיקר בדרגים הניהוליים. העובדה, שהמפוטרים העתידיים הם מסקטור זה תכביד, ככל הנראה, על הקופה.

תוכנית ההבראה כללה בולמי זעזועים אחרים, כגון: ארגון־מחדש של מבנה ההון, מימוש נכסים, פעולות ייעול, חיסכון מבני ותפעולי. אלה בדרך־כלל לא הוכיחו את עצמם. לפיכך, נפלה ההכרעה הפוליטית למזג את „סולל בונה" עם „שיכון עובדים".

למעשה, יש בכך חיסול ספינת הדגל של חברת עובדים, אשר בנתה את הארץ, תרתי משמע. ספק, אם שילו היה מוצא את עצמו, אלמלא התפטר, במקום טוב בצמרת העתידה של הגוף החדש. גם מועצת המנהלים של „סולל בונה" התפטרה, בין היתר, מסיבה זאת.

בשנתיים וחצי האחרונות הלכה וגברה תלות הקונצרן בקבלני־משנה, המעסיקים בדרך־כלל עובדי שטחים. העובדים מן השורה נרחקו. גברה התלות בבנקים ומרבית התחזיות של מרכז „סולל בונה" לגבי הבנייה הצפויה ופיטורי עובדים לא התממשו. מהקונצרן הוצאו כמעט כפליים מהמספר המתוכנן, דבר שעלה בתשלום פיצויים בסכומים גדולים. עובדים טובים ומיומנים נרחקו החוצה. ועדי העובדים הלכו אף הם ונחלשו. לכך יש להוסיף את אלף העובדים, שעל־פי ההסכם קיבלו פנסיה תקציבית, עד שיקבלו את הפנסיה הרגילה — דבר שמוסיף נטל כבד על הקופה.

ועדת־פסיקה חדשה

הירושה הנוספת, שתונח על שולחן החברה החדשה, היא הסכסוך בחברת „חירות" והדרישה לפטר עשרה אחוזים מכלל עובדי החברה. הנהלת הקונצרן שלחה, בשעתה, מכתבי־פיטורין למאה מעובדי „חירות" כצפוי; אך בהתערבות חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, היא חזרה בה, והחל משא־ומתן אינטנסיבי בין הצדדים על גובה פיצויי הפיטורין וכן על מספר המפוטרים. נציגות העובדים אף קיבלה הבטחה ממזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ומחיים הברפלד, כי הם יתערבו אם יעלה המשא־ומתן על שרטון.

אכן, הדבר התרחש כמצופה. מנהל כוח־האדם בקונצרן, משה טיומקין, דחה את דרישת הנציגות למתן פיצויים בסדר־גודל של מאה אחוזים, בתוספת חמישה אחוזים עבור כל שנת עבודה. נציגי העובדים מיהרו אל הקומה החמישית והרביעית בוועד הפועל, בתביעה לפרוע את שטר ההבטחה. בעקבות פנייתם, מונתה ועדת־פסיקה חדשה, שחברים בה סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני; נציג נוסף של האגף, שמשון רוט, ומנכ"ל הקואופרציה מרדכי ויסבורג, שהוא למעשה נציג חברת העובדים.

הוועדה אמורה לסיים את עבודתה עד ה־15 באוגוסט. מינוי נציג מטעם חברת העובדים נעשה בהתאם לאחד הסעיפים המרכזיים של תכנית הרפורמה החדשה בחברת העובדים, שעליה חתום קיסר. הסעיף, שיש אומרים כי הוא מהפכני ויש הממעטים מכך, מפקיע את סמכותו הבלעדית של האגף לאיגוד מקצועי בפסיקות.

למרות השמועות העקשניות, לא הורימה ממשלת ישראל אף לא אגורה שחוקה אחת לקופת הקונצרן. פסיקות הברפלד בוצעו, לאחר שאמנם הובטח מקור כספי לביצועם, בעיקר מחברת העובדים. באגף לאיגוד מקצועי טוענים כיום, כי הסכומים ששולמו בעקבות הפסיקות והוכפלו בגלל אי־בקרה של החברה על ביצוע התשלומים. מימוש הרווחים, במסגרת הצעדים להבראה הונית ולהקטנת בסיס ההון של החברה, היה צפוי.

היקף עבודות אפסי

תוכנית ההבראה כללה גם שינוי מבנה ארגוני בתחומים אחרים: איחוד מפעלים קטנים, על־מנת להבטיח היקף מפעלי מינמלי הדרוש להפעלה תקינה של כל מרכיביה; ביטול דרג המתווכות והעברת פונקציות, שבוצעו על־ידו, לסניפים, וכן – ארגון־מחדש של המשק העצמי, תוך צמצום מספר היחידות הנותרות.

במחצית השנה האחרונה הפסידה „סולל בונה" למעלה מחצי מיליון ש"ח לחודש. בסוף שנת 88' יעמוד הפסדה, ככל הנראה, על 10 מיליון דולר. היקף העבודות בצפון הוא אפסי. משרד הביטחון ומשרד השיכון צמצמו את הזמנותיהם כמעט לחלוטין. תוצאה מסתברת של המדיניות הכלכלית, אי־התאמה למטרות הכלכליות וחולשה בענף הבניין — כל אלה ערערו את תוכנית ההבראה, ולמעשה נחו את הקונצרן לתוך הזרועות, הלא פתוחות במיוחד, של „שיכון עובדים".

עתה, העובדים אמורים להתמודד עם מציאות חדשה של הנהלה ומנהלים, של יחסי בכוחות־הם, של התרופפות מרצון ושלא מרצון של האגף לאיגוד מקצועי כפוסק עליון. מציאות נוספת היא העדר הסכם־שכר חדש ברמה הארצית, דבר שאינו מעניק לעובדים תוספות־שכר אוטומטיות. עם זאת, יש משא־ומתן ענפי; אולם התשלומים, אם יהיו, ייקבעו בהתאם למצב הענף. כיום, הוא נמצא בשפל המדרגה, ונראה כי ההתאוששות לא תתרחש כל־כך מהר.

ההחלטה למזג את „סולל בונה" עם „שיכון עובדים" היא הכרעה פוליטית, המיועדת למנוע הידרדרות נוספת ולהעניק לקונצרן גב פיננסי. חיסולה של „סולל בונה" הוא צעד נוסף בהתרוששות תנועת העבודה מנכסיה ושחיקה במה שהיה אמור להיות מכשיר עובדים.

ההבראה שלא היתה

תוכנית ההבראה (מרץ 1986) [illegible]

[illegible]

א.ק.

בזכוכית מגדלת

[illegible]

הסטוריה על מסך שטחי

„פלשתין – אנשים בלי ארץ". סדרה היסטורית המוצגת בימים אלו בבריטניה, אינה מתיימרת להיות אובייקטיבית. כוחות ההגנה מוצגים כמאומנים, מצויידים ומתוחכמים מול פחדם של הערבים שעמדו חסרי אונים

דפנה ורדי, לונדון

השבוע תשודר ברשת הטלוויזיה הרביעית בבריטניה התוכנית השנייה בסדרה על פלשתין והפלשתינים. הסדרה נועדה להוות איזון לסדרת „עמוד האש", אשר שודרה כאן לפני חודשים אחדים. תוכנית זו מבקשת להראות שישראל אחראית למצבם של הפליטים הפלשתינים.

כמו התוכנית הראשונה בסדרה, גם תוכנית זו מבהירה שאין כאן כוונה להציג תמונה מאוזנת, אלא, תמונת האירועים מנקודת מבט פלשתינית. תחת השם: „פלשתין — אנשים בלי ארץ". מחצית התוכנית מוקדשת לתקופה שלאחר החלטת החלוקה ועד לאחר הקמת מדינת ישראל. חלקה השני ממוקד בתיאור מצבם של הפלשתינים במחנות הפליטים.

חלקה הראשון של התוכנית העוסק בימים שמיד לאחר החלטת החלוקה, יכול היה להבהיר לצופים הבריטים את הבעיות אשר למען האמת עדיין לא השתנו: חילוקי הדעות בין אלה התומכים בהקמת מדינה פלשתינית עצמאית, לבין אלה המאמינים ב„אופציה הירדנית". סרט דוקומנטרי כזה, אם לא היה עשוי בצורה שטחית, היה אולי מסייע לצופים שאינם מכירים את ההיסטוריה של האזור, להבין את הבעיות האובייקטיביות, מבלי לקשר אותן למערך הפוליטי בישראל, אלא לשלב מוקדם יותר, בו בריטניה היתה מעורבת באירועים ומנהיגיה היו אלה שלקחו חלק בעיצובם.

ברית עם מנחם בגין

מפיקי התוכנית מציגים את התמונה כפי שהיתה ב־1947 בזמן שהמלך עבדאללה, אשר נהנה מתמיכתה של ממשלת בריטניה, היה זה שהתנגד להקמתה של מדינה פלשתינית עצמאית. הסיבה שהנחתה אז את המלך הירדני היתה שמדינה עצמאית כזו לא תוכל מבחינה מעשית להיות עצמאית, בשל השטח הקטן שהוקצב לה לפי תוכנית החלוקה והאמצעים המוגבלים שיעמדו לרשותה.

באשר לאוכלוסיה היהודית באותה תקופה, התמונה שהתוכנית מציגה היא של ארגון ההגנה, אשר הנהגתו סברה שניתן להגיע להסכם משביע רצון בין הישוב היהודי לבין הערבים המקומיים — על בסיס הצעת החלוקה, מול אצ"ל והלח"י, אשר לא היו מוכנים לקבל את תוכנית החלוקה ועדיין ניסו להיפטר מהערבים המקומיים ולגרש אותם מהאזור. בן־גוריון היה בשלב זה במיעוט בתוך הסוכנות היהודית, כאשר סבר שיש להיכנס למלחמה כוללת נגד הערבים. ולכן כרת ברית סודית עם מנחם בגין, במטרה לפעול יחד למען המטרה בה האמינו, גם אם הרכב הסוכנות היהודית לא תמך בדעתם.

אירועים אלה, מתוארים בתוכנית על־ידי הקריין וההיסטוריון הישראלי ד"ר יורם נמרוד. הם מובילים לראיון הראשון עם שר הביטחון יצחק רבין, המתאר את הקרב על הקסטל והמאבק להבטיח את הדרך בין תל־אביב לירושלים.

כמו בחלקים אחרים של התוכנית, גם כאן נעזרים המפיקים בסדרת תמונות של הרוגים מוטלים בשטח, ומדברי הקריינות המלווים ניתן להבין שאלה הם הרוגים ערבים. למען האמת, החזרה הדרמטית על אותן תמונות, האמורות לזעזע את הצופים, מורידה מאמינות התוכנית, ונותנות הרגשה של ניסיון להגזים בצורה מלאכותית.

האירועים בדיר יאסין מתוארים על־ידי אחד מתושבי המקום, המספר כיצד כל בני־משפחתו נהרגו על־ידי החיילים הישראלים, שירו בכל מי שרק עבר במקום בלי כל הבחנה, כולל אחותו התינוקת. הקריין מחזק את דבריו ואומר, שעד היום לא ברור בדיוק כמה אנשים נהרגו במקום. הוא מוסיף, כי מנחם בגין בירך את אנשיו בסיום הפעולה על הצלחתם. שוב חוזרות אותן תמונות של הרוגים מוטלים ברחובות.

קשר קבוע

ישראלי אחר, בו נעזרים המפיקים כדי להראות את התחכום של כוחות ההגנה במקום, הוא שמואל טולדנו, מי שהיה במודיעין ההגנה אז. טולדנו מספר לצופים כיצד השיגו מידע על תוכניות הבריטים באמצעות הזונות המקומיות, שהיו בקשר קבוע עם לקוחותיהן הבריטיים, ושמעו מהם פרטים מדוייקים על כוונותיהם, מה שאיפשר להם להיכנס ליפו מיד כשהאזור פונה מכוחות הצבא הבריטי.

אחת הנקודות שהתוכנית מדגישה שוב ושוב כדי להראות מדוע הפלשתינים ברחו, היא שתקריות כמו זו שבכפר יאסין הכניסו את התושבים הערבים המקומיים לחרדה לגורלם ועודדו אותם לברוח כל עוד נפשם בם. בוריאציות שונות מראים לצופים את עליונותם הצבאית והארגונית של הישראלים מול פחדם של הערבים, שלא היו מאומנים ולא ידעו איך לעמוד מול הציונים.

בתוכנית כלל לא מוזכר, שלישראלים היו אבידות כבדות באותם קרבות, וגם לא מוצגים אף פעם את ערבים הנלחמים נגד הישראלים. פה ושם מוזכר, מילולית, שהלגיון נכנס לקרב עם הישראלים, או שומעים את עדותו של תושב מקומי המספר על הלוחמים הערבים אשר הובסו ונסוגו מהכפרים. אך מבחינה ויזואלית התמונה המוצגת היא של ערבים כפריים חסרי אונים הנאלצים לנוס מול צבא ישראלי מאומן, מצוייד ומתוחכם בדרכי פעולתו.

עלה על הספינה הראשונה

אחד ההיסטוריונים שהובאו כדי להציג את החלק העובדתי, הוא כמו בתוכנית הקודמת איברהים אבו־ליגהוד, מאוניברסיטת נורתווסטרן, שיקאגו. הוא מספר על הבריחה מיפו, ומודה שבמבט לאחור זה „היה ממש מצידנו לעזוב". הוא מספר שכאשר היה בורח לנמל נשאל על־ידי אחד האנשים מדוע הוא בורח ואינו מנסה אפילו להגן על ביתו — והוא אומר בכנות שלא היתה לו תשובה לשאלה כיון שעלה על הספינה הראשונה, וברח לביירות כשהוא, כמו האחרים, מניח שמדובר רק בשבועיים שלושה עד שיחזרו הביתה.

אבו־ליגהוד, שהוא כיום מהדוברים הבולטים של הפלשתינים בארצות־הברית, מספר שהפעם הראשונה בה הבין שלא יחזור לביתו כל־כך מהר היה כאשר הופצו כרוזי מחתרת באזור בו התגורר בביירות, והם האשימו מדינות ערב בברית עם הציונים שמטרתה להרוס את הסיכוי להקמתה של מדינה פלשתינית ערבית עצמאית.

על כוח השלום של האו"ם מספר מפקדו, קולונל סאול הנדרסון האמריקני, הוא מספר שנשלח לפלשתין כאשר כל האימון שהיה מאחוריו הוא אימון קרבי. „הנה אני", סיפר, „ממונה על כוח שמירת שלום, וכל הניסיון שלי וכל מה שעשיתי בעבר הוא מלחמות ולא שלום". הנדרסון מודה, שהדבר היחיד שהיה באפשרות כוח האו"ם לעשות היה לכתוב דו"חות, שבסופו של דבר לא עניינו אף אחד, ולא שינו כהוא זה את הנעשה בשטח.

הקריין מבהיר, שהאו"ם לא יכול היה למנוע מהישראלים לנצל את הפסקות האש כדי להתארגן מחדש ולהצטייד. שוב יש הרגשה שהישראלים היו היחידים שהתארגנו בזמן הפסקות האש בעוד הערבים ישבו וחיכו...

לא עזבו מרצונם

פרץ קידרון, מי שתרגם את הביוגרפיה של שר הביטחון, יצחק רבין, מספר לאנשים הבריטים על תוכנו של קטע אשר נפסל על

(המשך בעמוד 8)

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מ"מ ראש דסק יום: חנה איש־הורביץ

שליפות מבוקרות

150 אלף אקדחים ברשיון. כמה ללא אישור? (צילום: ישראל סימיונסקי)

אקדח לכל מתנחל

טוביה בסקינד

כרבע מיליון כלי נשק, מתוכם כ־150 אלף אקדחים, מצויים — ברשיון — בידי אזרחי ישראל. לנתונים אלה יש להוסיף מספר לא ידוע של נשק חם המוחזק בידי גורמים פליליים ואחרים ללא אישור.

בארה"ב, לאורך כל ההסטוריה האמריקנית, בעיקר במדינות המערב, הזכות להחזיק בנשק נתפסת כחלק בלתי נפרד מזכויות הפרט ובעלות על כלי משחית, בעל קוטר מאיים זה או אחר, נותנת ביטוי לחלק מחלום החופש האמריקני.

במשך שנים רבות אימצו להן הרשויות בישראל את המודל האמריקני, ורשיון לכלי נשק ניתן בקלות לכל מגיש בקשה לקבלו, כמובן בתנאי שלמבקש אין רישום פלילי, או ששמו אינו מתועד בכתובים כמי שמצב בריאותו הצריך טיפול או — לא עלינו — אישפוז.

אסונות שונים שאירעו כתוצאה ממשחק של קטינים בכלי נשק של הוריהם, כמו גם מקרי רצח שמבצעיהם החזיקו בכלי נשק באישור, הביאו את הרשויות לנקיטת מדיניות שונה, השמה לעצמה למטרה — בגלוי ובמוצהר — לצמצם את כמות הנשק שבידי הציבור, וליצור מערכת בקרה שתוכל לווסת כמות זו לפי קריטריונים ברורים.

קריטריונים חסויים

קריטריונים אלה ברורים בעיקר לעובדי המחלקה לרישוי ופיקוח במשרד הפנים, והם אינם מפורסמים בציבור הרחב.

מנהל המחלקה משה וייס מסביר: „היום אנחנו נותנים רשיון רק למי שבנימוקי בקשתו אנו אכן מוצאים צידוק לאחזקת נשק. אנחנו לא מעוניינים לפרסם את הקריטריונים לקבלת רשיון לכלי נשק, מכיוון שאין לנו עניין לעזור לציבור להשיג רשיונות לכלי נשק. מי שבאמת צריך כלי נשק יקבל אותו, ומי שלא זקוק לכך לא צריך לקבל דווקא מאתנו עצות מה להגיד ומה לומר כדי לקבל רשיון".

תושביה היהודים של הגדה המערבית ורצועת עזה — אליבא דמשרד הפנים — זכאים לקבל רשיון לאחזקת כלי נשק. אליהם יש להוסיף את אותם אנשים החוצים לעיתים מזומנות את הקו הירוק לצורכי פרנסה. ישראלים נוספים שעשויים לקבל אישור לנשיאת נשק הם אלה המתגוררים בסמיכות לקו עימות, וכן — לפי תקנה חדשה שיצאה בימים אלה — חקלאים העובדים בשדות פלחה ומצויים שם תכופות לבדם. עד לקבלת תקנה חדשה זו, ניתן הנשק רק למקומות הישוב, ואלה, באמצעות ועדת הבטחון המקומיות, אישרו את נשיאת הנשק לפי ראות עיניהם. הקשיים הכלכליים בהם מצוי המגזר החקלאי גרמו — בין השאר — לירידה ברכישת כלי נשק במרוכז על־ידי הישובים. אך בעקבות רצונם של חקלאים להחזיק בנשק להגנתם הוחלט לאפשר להם רכישה זו באורח אישי.

מדיניות זו של משרד הפנים, הקנאי לקריטריונים הנדרשים לקבלת רשיון לנשק, יוצרת מספר אבסורדים. כך, למשל, קצין בכיר בצה"ל ולמוד קרבות, שהשתחרר לאחרונה, כשאת כתפיו מעטרות דרגות תת־אלוף, נענה בסירוב שעה שביקש לקבל רשיון להחזיק אקדח. הקצין הבכיר לא עונה על הקריטריונים המתאימים של משרד הפנים...

עדיפות לאוכלוסיית השטחים

מעבר לקוריוז זה, מובעת ביקורת על כך שרשיון לנשק ניתן על פי רוב בעיקר לאוכלוסיית השטחים, המאופיינת בדרך כלל בהשקפת עולם „ליכודית", ובמקרים רבים אף ימינה יותר.

אבי גיא (33), קצין חי"ר במילואים, איש בטחון ומנהל חברת אבטחה בעבר, קובע, כי לאור המצב הבטחוני בארץ יש לנקוט מדיניות שתתיר לכל אזרח המעוניין בכך לשאת נשק כל עוד אין לו רישום פלילי או עבר והווה של הפרעות נפשיות. „הגענו למצב", הוא אומר, „שאפילו ברחוב המלך ג'ורג' בירושלים זורקים בקבוקי תבערה. כוחות הבטחון אינם ערוכים להגן על האזרח 24 שעות ביממה, ולכן חובה עליהם לשאוף לכך שהאזרחים יהיו מעורבים בהגנתם הם בצורה המירבית. בארוע שהיה ברחוב המלך ג'ורג' נשלפו מיד אקדחים על־ידי אזרחים, שהיו מוכנים לקום את פני הרעה. אם האוייב יידע שאזרחים ישראלים מחזיקים בנשק, הוא ייהרתע — אם כי לא לחלוטין — מלתקוף מטרות אזרחיות. צריכים לגרום לכך שהמחבלים יהיו מודעים לכך שבידי האזרחים הישראלים מצוי נשק".

חיים שושני ואלי לוי מנהלים ביחד את „בית הנשק הירושלמי", החנות הוותיקה ביותר בעיר לציוד זה, הפתוחה לקהל מראשית שנות ה־50. פרנסתם של השניים היא ממכירת כלי נשק, ומטבע הדברים דעתם אינה נוחה — בלשון המעטה — ממדיניות משרד הפנים. לדבריהם, פחות מעשרה אחוזים מאלה הפותחים בהליכים לבקשת רשיון לנשק זוכים לבסוף לקבל את האישור המיוחל. נתונים אלה — פחות או יותר — מאושרים גם במשרד הפנים.

כמו ממתחות ל„סובארו"

„היינו יכולים לעשות עסק טוב", אומר מנהל החנות, „רק אם היינו מקבלים קצת כסף על הטפסים של משרד הפנים שאנחנו מחלקים כאן".

את טפסי הבקשה לרשיון לנשק יש להביא למחלקה לרישוי ופיקוח באופן אישי על־ידי המבקש. מטרת תקנה זו היא לאפשר התרשמות ראשונית מהמבקש. בטופס הבקשה מתיר המבקש למשרד הפנים לבצע בירור על עברו הנפשי, וכן מבקש משרד הפנים הסכמה על קבלת מידע מן המרשם הפלילי. מי שבעל קטינה ולו גם בהסכמתה, לא יקבל את הרשיון המיוחל.

כאשר המבקש עונה על הקריטריונים המתאימים, וכאשר אין לחובתו רישום פלילי ועברו הנפשי ללא רבב, יהיה עליו לעבור מטווח. עלות המטווח, הנערך במקום פרטי שבעליו נהנה ממונופול, מסתכמת בכ־50 ש"ח. משך התהליך כולו מסתכם בכשישה שבועות, אך לעיתים קרובות התהליך נמשך זמן ממושך יותר.

לדברי מנהלי „בית הנשק הירושלמי", האינתיפאדה גרמה לעלייה בביקוש לכלי נשק, אך היא לא הביאה לשינוי במדיניות של משרד הפנים. „אם אתה לא גר בשטחים", אומר אלי לוי ממנהלי החנות, „אין לך סיכוי לקבל רשיון. הרבה פעמים באים לכאן אנשים שאין להם מושג איך להחזיק נשק, אך מקום מגוריהם מאפשר להם לקבל רשיון. פעם בא לכאן מישהו והתלונן שהאקדח שלו לא תקין. כאשר בדקתי את הכלי שלו התברר שהחלקים הפנימיים חסרים, והוא פשוט לא היה מודע לכך".

מדיניות הרשויות מטרתה להביא לצמצום כלי הנשק שברשות הציבור. גורמים פליליים תמיד יוכלו להשיג כלי משחית במדינה הנחשבת לאחת מיצואניות הנשק הגדולות בעולם, וכנראה שגם אזרחיה מחומשים באופן יחסי לשאר אומות תבל. אחרי הכל, אקדח בעל קוטר קטלני של 9 מ"מ הנעוץ בחלק האחורי של מכנסי המאצ'ו הישראלי הממוצע הוא מראה שכיח, כדומה לחזון נפוץ אחר — מר ישראלי המנופף להנאתו בצרור מפתחות של סובארו.

מגיל 16 ומעלה

שפופרת וכה תרסיס גאז מדמיע היא נשק לכל דבר, אליבא דמשרד הפנים. המעוניין להוסיף שפופרת זו למכל הנשק האישי, זקוק לרשיון ממשרד הפנים. אזרחיות מגיל 16 ומעלה יקבלו אישור זה מייד עם הגיען לרשות המאשרת במשרד הפנים.

התרסיס ארוז בשפופרת שחורה המתאימה לגודל של יד נשית והעזרה לחיצה קלה של הכוח משחרר הגזול המדמיע אל מול עיניו של האנס הפוטנציאלי. התחושה המאוד לא נעימה שתפקוד את התוקף למשך מספר רב של דקות תאפשר לצעירה להרים את רגליה ולהימלט מהמקום. אך אפשר גם לנצל את חוסר האונים של התוקף ובעזרת הגזעל ניתן לפגוע כאוור אסטרטגי בגוף התוקף.

עינת כהנא (23), סטודנטית במכללה לחקלאות ברחובות: „החבר שלי שכנע אותי שזה מסוכן להסתובב לבד בלי אמצעי הגנה. באמת אני לא מעונייננת. מכיוון שזה מפחיד אותי להחזיק דבר כזה. התרסיס מעניק לי בטחון האם אני הולכת בלילה לבד, במקום חשוך, יותר בטוח להרגיש שהשפופרת נמצאת בהישג יד ובמקרה הצורך ניתנת לשימוש. עד היום לא נזקקתי לה וגם לא עשיתי בה ניסיונות".

עינת רכשה את תרסיס הגאז כמוצאה לכלי נשק, לאחר שקיבלה אישור מתאים ממשרד הפנים. תרסיסי גאז מדמיע ניתן לרכוש גם ללא אישור והם מצויים למכירה בשוק הפשפשים — תרתי משמע — בתחנה יהודה בירושלים.

ט.ב.

על גבול האינתיפאדה

[illegible]

ט.ב.

צמיחת הערמונית

טיפול חדשני באמצעות החדרת סליל יחליף את הניתוח, ויסייע לאלו הלוקים בפרוסטטה

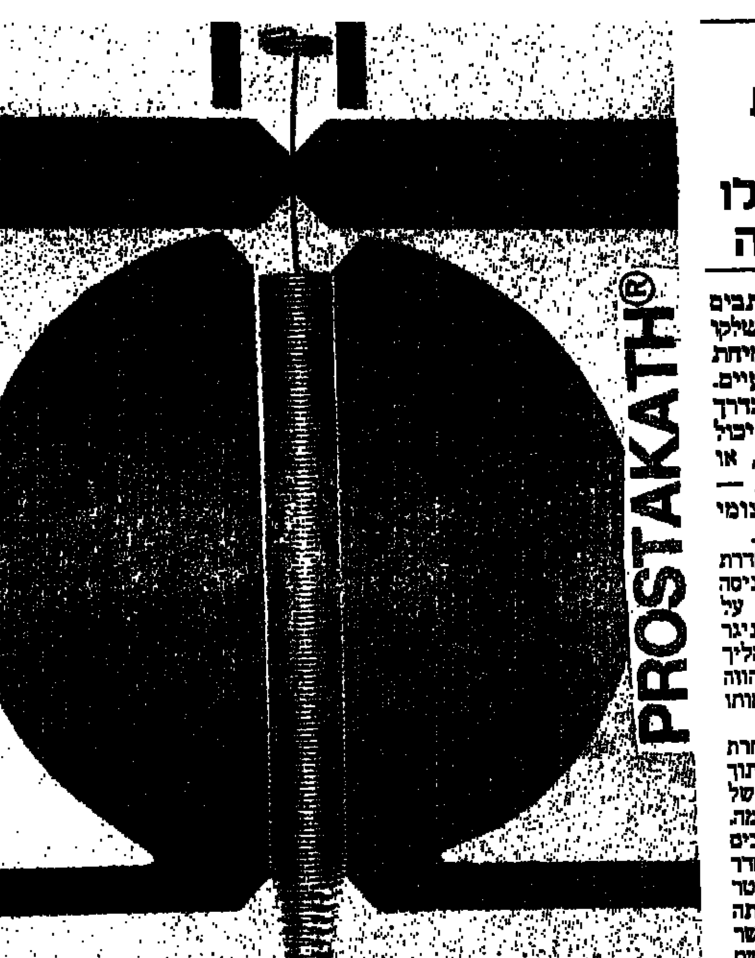

ציור סכימטי של השתלת הסליל, גודלו מותאם לנתונים האנאטומיים של כל חולה

לפני כשבוע ימים הציגו בפני כתבים טיפול שאינו ניתוחי לשני חולים שלקו בחסימת השתן, בשל „צמיחת הערמונית" מעבר למימדיה הטבעיים. בדרך־כלל לא ניתן לעזור לחולה בדרך של ניתוח, מכיוון שהחולה אינו יכול לעמוד בניתוח בשל מצבו הכללי, או שהניתוח נדחה בשל סיבות שונות — כמו מערכת הרפואה בימים אלו. עיצומי הרופאים, המרדימים, האחיות ועוד.

הטיפול המקובל עד כה מושתת על החדרת קטטר אל תוך השופכה עד לכניסה לשלפוחית השתן. המטופל חייב לשאת על גופו שקית האוגרת את השתן הניגר מהשופכה, כיוון שהחולה אינו שולט בתהליך זה. קצה הקטטר נמצא מחוץ לגוף והוא מהווה מקור לזיהומים החוזרים ומסכנים את בריאותו של המטופל.

בבית־חולים הלל יפה הציגו דרך אחרת של טיפול, במקום קטטר מחדירים אל תוך השופכה סליל הממוקם בנקודת ההיצרות של צינור השתן. הטיפול נעשה ללא הרדמה. הסליל מצופה בזהב, כדי למנוע תהליכים כימיים הנובעים מהשפעת השתן. הוא מוחדר תוך בקרה של אולטרה־סאונד בעזרת צנטר התקנה. אחרי ההחדרה הצנטר נשלף. באותה דרך ניתן למשוך החוצה את הסליל כאשר הנסיבות דורשות זאת. הסליל בשם פרוסטאקאט, המצאה דנית, יכול להישאר בתוך הגוף משנה עד ארבע שנים, כך לפי היבואנים והרופאים. יש לזכור שרבים מבין החולים הסובלים מעצירת השתן הם קשישים הלוקים בעוד כמה מחלות המונעות ניתוח הכרוך בהרדמה כללית.

הפרוסטאקאט זכה לאישור בארצות סקנדינביה ואירופה המערבית וכן בארה"ב. נמסר כי מחירו של המתקן הוא 500 דולר. מחיר כל הטיפול כולו — אלף דולר.

מבוטחי קופת־חולים זכאים לטיפול על חשבון הקופה. הטיפול מבוצע כבר בכמה בתי־חולים — מאיר, איכילוב ועוד.

אסור להשתמש בפרוסטאקאט במקרים של מחלת סרטן הגורמת לעצירת השתן, הופעת ציסטות בצינורות השתן ועוד. כן אין להחדיר את הסליל לחולים הלוקים בזיהום חריף וכרוני. היצרן מזהיר מפני אפשרות של שינוי מיקומו של הסליל ומכאן הצורך בהשגחה רפואית.

שמנה וטוב לה

אוסטאופורוזיס מגביל נשים רבות בתפקודן וגורם לשברים שבמקרים קיצוניים יש צורך בהשתלת פרוטזות ● פרופ' זילברמן ועמיתיו מן הטכניון שוקדים בימים אלו על פיתוח ערכה לאבחון מוקדם של המחלה ● השמנות מוגנות יותר

חוקרים הגיעו למסקנה כי דילול העצמות אצל המין היפה מופיע כבר בשנות השלושים המאוחרות, ולא עם ראשית הבלות והפסקת הווסת. לכן, חשוב מאוד לאבחן בשלב מוקדם את הופעת המחלה של דילול העצמות, או בשמה הלועזי — אוסטאופורוזיס.

פרופ' מיכאל זילברמן מהפקולטה לרפואה של הטכניון וחבר עמיתיו, שוקדים עתה על פיתוחה של ערכה מהימנה וזולה לאבחון מוקדם של המחלה. בשלבי ההתפתחות מגבירה האשה את יצור הורמון האסטרוגן, הורמון המכין „ילדה ונערה" ואחר־כך „אישה צעירה" כלומר הריון ולידה. במשך השנים מצטמצם יצור האסטרוגן, ובמקביל מתחיל תהליך של אובדן רקמות עצם השלד.

האוסטאופורוזיס מגביל נשים רבות בתפקודן, גורם לשינויים בחוליות עמוד השדרה, הגבלות בתנועה, איבוד גובה ועוד. יש ריבוי במקרי שבר ספונטניים, ללא נפילה ומקרי שבר כתוצאה מנפילה. במקרים קיצוניים יש צורך בהשתלת פרוטזות, מסמרים אורתופדיים ועוד. אחוז גבוה מהנשים העוברות השתלות מפרקים לוקות בסיבוכים.

כדי לבלום דילול מואץ של רקמות העצם יש לשמור על תזונה נכונה כבר בגיל צעיר. כן יש להימנע מנטילת תרופות המכילות קורטיזון או תרופות הגורמות דיכאון. יש להפסיק לעשן ולהיזהר מצריכת אלכוהול, דברי פרופ' זילברמן מהפקולטה בחיפה.

החוקרים מצאו כי נשים שמנות מוגנות יותר מפגעי האוסטאופורוזיס מאשר האשה הרזה. תופעה זו מוסברת בכך, שעם ירידת יצור האסטרוגן בשחלות בעקבות הפסקת המחזור החודשי התקין, מגבירות שכבות שומן את יצור ההורמון הנשי, וגם זה תהליך טבעי. כאשר אין שכבות שומן נאותות נוצר חסר חמור באסטרוגן. השאלה המתבקשת היא האין ב„עיגול הטבעי" של האשה בגיל הביניים ביטוי להגנה טבעית של הגוף כנגד תהליך של דילול העצמות? אופנת הגזרה הדקה כרוכה במסה נמוכה של שלד העצמות, שרירים ושומן. חוקרים בדעה כי נתונים אלה מקדימים התפתחות אוסטאופורוזיס. דרך אגב, יש להוסיף כי חוקרים אחרים בדעה הפוכה — אשה שמנה מוסיפה במשקלה עומס על השלד המוחלש בשל אובדן סידן.

פרופ' זילברמן מהטכניון טוען כי דיאטה חריפה, המבוססת על כמות גבוהה של חלבונים (בשר, דגים, ביצים), פוגעת בעצמותיה ושריריה של האשה. יש לדאוג לתפריט מאוזן של כל אבות המזון, לא כל שכן של סידן.

זאת ועוד, הסידן שבתוך החלב, הגבינה הלבנה או בתוך הטבליה נספג בסיוע של ההורמון הנוצר מוויטמין די. עם העלייה בגיל, הכליה והכבד מייצרים פחות ופחות מן ההורמון הנוצר מוויטמין די. עם העלייה בגיל, הכליה והכבד מייצרים פחות ופחות מן ההורמון הזה. על מנת להתגבר על מכשלה זו יש להוסיף לדיאטה עתירת סידן גם ויטמין "D" מכאן, המנהג הנפוץ בארה"ב של תוספת ויטמין "D" לחלב וכל מוצריו במטרה לקדם ספיגתו במעי הדק. לחלב ולכל מוצריו במטרה לקדם ספיגתו במעי הדק.

טיפוח העצמות מגיל צעיר מחייב פעילות גופנית, כגון התעמלות קבוצתית, שחייה, רכיבה על אופניים, ריצה, מחול אירובי ועוד.

מתח החיים במדינות המערב גורם לכך שנשים נוטלות תרופות ארגעה שונות, בדרך זו הן גורמות להפרעות בתהליך הטבעי של חידוש רקמות השלד. הקורטיזון על צורותיו השונות, כדורים, משחות או טיפות עיניים, פוגע בשלד.

סוכרת ללא אינסולין?

[illegible]

עם מי המאבק?

נסיונה של מערכת „על המשמר", במאמר המערכת מיום 4.8.88, „מפלגה בתנועה ימינה", לקבוע את מיקומה הפוליטי של ר"צ כמפלגת מרכז ליברלית, להגביר את יומרותיה ולהעריך את תרומתה למערכת הפוליטית — איננו אלא ביטוי לחרדה ולאימת הבחירות שנפלה על מפ"ם.

אנחנו מתבשרים, וכנראה נתבשר עוד יותר בחודשים הקרובים, כמדי ארבע שנים, על רוח האימים של מפ"ם המהלכת על קהל היעד שלה — קוראי „על המשמר". לפני ארבע שנים אמרתם לנו שהמאבק הוא עם „העבודה" נגד הליכוד. אתם הלכתם יחד „בלתי אם נועדו", ואנחנו הלכנו לבד, עם הסכם עודפים עם המערך, מתוך כוונה לא לאבד קולות בתוך מחנה השמאל בארץ. המשכתם את המערך בהסתדרות ומשאלת ליבכם הגלויה של רבים מביניכם היא, בעצם, חזרה ל„ברית פועלית" עם „העבודה".

אל תזלזלו באינטליגנציה של קהל קוראיכם. הם יודעים להבחין בין האלטרנטיבות. קריאות התוכחה לר"צ אינן משרתות את המאבק העיקרי למען ניצחון למחנה השמאל. הסכם העודפים שתחתים ר"צ יהיה רלוואנטי בשיקול דעתו של הבוחר שאינו רוצה שקולו יילך לאיבוד.

נחמיה להב, הזורע

כנס משפחות

החודש ייערך בטורנטו, קנדה, כינוס של משפחות שמקורן בעיר דורביאן (DORBYAN) בליטא, שעימהן נמנות משפחות ג'יקובס, גולדברג, סימון, סליק גרסון ועוד. לרגל הכינוס וחידוש הקשרים המשפחתיים מוזמנים כל יוצאי דורביאן ליצור קשר עם:

Raymond Whitzman
5787 McAlear Ave
Cote St. Luc. Que
Canada H4W 2H3

צבי שמיר, ירושלים

פולין 1938, ישראל 1988

אני קורא בעיתונות על הסבל והמצוקה של האסירות הפוליטיות, ועל מאבקן להפרידן מן האסירות הפליליות — זונות, רוצחות וכיו"ב, ואני נזכר כי ב־1938 נאסרתי בפולין, ולאחר 24 שעות של מעצר בתא בודד העבירו אותי לאגף האסירים הפוליטיים, שהיה נפרד לגמרי מהאסירים הפליליים. אותה תקופה היה כבר בפולין משטר פאשיסטי, היו כבר אז מחנות בקרטוס. ברזה ופסקי הדין לאסירים פוליטיים היו חמורים מאוד. והנה, בארץ שלנו, שהיא דמוקרטית כביכול, נאלצות האסירות הפוליטיות לנהל מאבק קשה ומר עם הנהלת בתי הסוהר, ומדי פעם אנו שומעים על התנגשויות בין האסירות הפוליטיות על זכותן האלמנטרית להיות מבודדות מן האסירות הפליליות.

ושוב אני נזכר, שבהיותי בכלא הפולני הרשו לנו לצאת לטיול כל יום לחצי שעה, בנפרד מהפליליים. כן הרשינו לקבל ספרים מהספרייה שהיתה בבית הסוהר, לקבל מכתבים וחבילות נייר לכתיבה וביקורים אחת לשבועיים. זה היה בפולין.

יוסף פרידמן, מסילות

להחליף את העם

ידועה הבדיחה של המועמד המפסיד בבחירות — אני בסדר, אבל הבוחרים טעו: צריך להחליפם.

בירדן אין זו בדיחה, אלא מציאות. חוסיין אינו מרוצה מהעם היושב בירדן ובגדה והוא עושה נסיונות להחליפו, או להתאימו לטעמו. לגדה הוא נותן גט ואינו מוכן להכיר בפלשתיניותם של רוב אוכלוסי ירדן, שמא יוביל הדבר למסקנה המתבקשת, כי ירדן היא־היא פלשתין.

נשאלת השאלה, כמה זמן נותר למלך לתרגיל האבסורדי של „החלפת" העם, עד למהלך הטבעי של החלפת השליט ע"י העם.

עמוס גיבתון, ירושלים

שמור על בחירות נקיות

יש להזכיר לאזרחי המדינה תופעות בהן התנסינו בבחירות לכנסת בשנים קודמות: ביום הבחירות, ולפניו, הרחובות „מרופדים" בניירות התעמולה של המפלגות, דבר העולה הון־עתק ופוגם באיכות הסביבה. הסטיקרים המודבקים על המכוניות או על דש הבגד, או המודעות המודבקות בחלונות הבתים ולוחות המודעות גם מעלים בצורה ממשית משמעותית את רמת האלימות, לקראת וביום הבחירות.

לדעתי, טוב תעשה ועדת הבחירות של הכנסת אם תציע חוק האוסר את כל הפעולות הנ"ל. הכסף הרב המיועד לכך יכוון למטרות קונסטרוקטיביות, לטובת הכלל. את תעמולת הבחירות אפשר לבצע בעיתונות ובטלוויזיה, ללא גידופים או אלימות.

צבי למור, שמרת

ממה חשש חוסיין

הכרזותיו של המלך הירדני חוסיין על ניתוקו מבחינה חוקית, מדינית ופוליטית מהשטחים, גרמו מבוכה רבה בקרב רבים מן המעורבים בנושא עדין זה. התקשורת מלאה פרשנות לסיבות שהביאו להחלטה דרמטית זו. אולם דומני שאחת הסיבות שאילצו את חוסיין להחליט כפי שהחליט היא הפחד מהרעיון, שחס וחלילה עלול להתגשם בעתיד, ש„טרנספר" עשוי לגרום להגירתם לירדן של אלפי פלשתינים מהשטחים. גם אם באמת יווצר מצב עגום שכזה, הרי מתוקף ההסכמים הקודמים המלך לא יוכל לסגור את גבולות ארצו מפני פלשתינים המחזיקים בדרכונים ירדניים. המצב החוקי הקודם גם עשוי להוות נשק חוקי למבצעי ה„טרנספר" מפני העולם.

חיים חצורי, אילת השחר

אין כתובת

כלי התקשורת אינם חדלים מלהביע פרשנויות על דמותה של המלחמה העלולה להתחולל באזורנו, אם לא יכון בו השלום המיוחל. חלק ניכר בכל אלה תופשים טילים בעלי ראשי חץ לסוגיהם המגוונים. המגוננים אינם מבוהלים מהתיאורים וסומכים על צה"ל שישכיל להשיב מלחמה שערה. אך אם בטילים מרובה, תשובה גם מאוד מאוד המיגננה האזרחית הפאסיבית. תפקיד נכבד מיועד למקלטים תקינים ולגגות הבתים, שלא יימצאו בהם חומרים דליקים. ממה נפשך? שבתחום זה יש פיגור וחוסר מודעות. במשך הזמן הפכו מקלטים רבים למחסנים הגדושים במיני מטלטלין והגגות מלאים בגרוטאות.

למרות מציאות מדאיגה ומסוכנת זאת, אין כתובת שתדאג לתיקון מצב הדברים, וגם העיריות אינן נוקפות אצבע.

י. רזניטל, תל־אביב

לחילונים בלבד

כאשר נהרגו באסון התנגשות האוטובוס בצומת הבונים ילדים ממשפחות חילוניות, רמז מנהיג ש"ס הרב פרץ, שאולי הם נענשו ע"י אלוהים וצריך לבדוק את המזוזות בבתי הקורבנות. לא שמענו שהרב פרץ מציע לבדוק את המזוזות בבתי ארבעת האנשים שטבעו באחרונה ליד טבריה.

מדהים הדבר, כיצד בעל תפישה כה פרימיטיבית של הדת היהודית הגיע למעמד של מנהיג היושב בכנסת ונושא בתפקידים ציבוריים.

אמנון סלע, ירושלים

גט בפשרה

בהמשך לידיעה על אודות האשה שקיבלה גט לאחר 18 שנות דיונים משפטיים, ברצוני להעיר, כי כולנו שמחים בהישג שהשיגה סוף סוף אותה אשה. צר לנו מאוד על בזבוז של שנים, בגלל מערכת משפטית בלתי יעילה בארצנו ובעולם כולו. אולם בכתבות בעיתונים לא צויין אם הצדדים הגיעו שוב לדיין לעניני גירושין, שהם בדרך כלל אחראים לדיונים המתמשכים.

אין צורך היום שבעל או אישה יהרסו את חייהם בדיונים משפטיים חסרי תוחלת. קיימת היום בישראל שיטה מוצלחת לגישור אינטנסיבי לפי דיני ההלכה היהודית, המזרזים את קבלת הגט. אגודת שוחרי הפשרה, שלה סניפים בכל חלקי הארץ, יכולה לסייע לזוגות בשאיפתם לפתור בדרך כוללנית את בעיותיהם ולגשר, בדרכי שלום, באמצעות פשרה, עד במידת הצורך באמצעות הסכם גירושין המושג בהבנה הדדית.

טולביה מנדלוביץ
אגודת „שוחרי הפשרה" לזכויות נשים, צפת

תן טרמפ לחייל

מחול — בחבלי הקסם הספרדי

זרקור על לאורה טולדו אמנית המחול הספרדי

לאורה טולדו — יחסים מצוינים עם האבא המפורסם

יוסי שיפמן

את לאורה טולדו פגשתי דווקא במכון „גנזים", הלא הוא אוצר כתבי־היד של סופרי ישראל. מורה למחול ספרדי, שמומחיותה במקצבי הפלמנקו והחוטה, דווקא אצל בולק מ„גנזים"? ובכן, שמה המקורי של לאורה טולדו הוא רנה שניאור, בתו של הסופר והמשורר היהודי זלמן שניאור. עם „גנזים" היא נמצאת בקשר רב־שנים, ועוזרת להם באיסוף כתבים ומסמכים אחרים הקשורים לאביה. זהו כמובן, לא ביקורה הראשון בארץ. אבל הפעם, הגיעה כמורה כדי להעביר כיתות־אמן. סילביה דוראן שמעה שהגיעה רקדנית יהודיה, שרקדה אצל אנטוניו וחיפשה אותה, מספרת טולדו, „וכך נפגשנו יום אחד במדריד. בעצם, הייתי כאן בעבר כמומחית למחול ספרדי. העמדתי לרקדנית מסוימת מחול, אבל לא זכיתי ממנה לכל הכרת־תודה או אפילו לאיזכור, גם לא אחרי שיצרתי עבורה כוראוגרפיה".

צריך היה לפגוש בה, בטולדו, באולם העבודה כדי לראות את „ספרדיותה", אפילו שם היא נראית פחות ספרדיה מן ה„צברים" הרוקעים למקצבי ספרד. בשיחה באנגלית או בצרפתית היא נשמעת כיהודיה מזרח־אירופית, המגלגלת שיחה על אמנות ועל ביקורה בישראל כמו תיירים אמריקנים אחרים. בבגדי העבודה ובנעליים, כשההוראות ניתכות על ראשי הרוקדים, היה ברור לכל שכאן, במחול, היא רואה את ביתה.

אל הוראת המחול הספרדי הגיעה טולדו באיחור. „מאז שהייתי קטנה אני זוכרת את עצמי רוקדת. נולדתי בצרפת להורים שדיברו ביניהם רוסית. היה בבית רדיו ומרגע שידעתי להדליק אותו, חיפשתי בתחנות מוסיקה קלאסית והתחלתי לרקוד. ההורים — אבא משורר יהודי־רוסי ואמא בורגנית יהודיה פולניה — ראו שיש להם ילדה עם נטיות ריקודיות ושלחו אותי ללמוד". בגיל צעיר למדי נבחנה עם עוד למעלה מחמש־מאות מועמדים, שהתחרו על שנים־עשר מקומות בבלט האופרה של פריז. היא התקבלה, והנתה לרקוד שם עד שבאה המלחמה. השניאורים עזבו את צרפת לארה"ב, ולאחר כמה שנים חזרה לאורה ללימודי־המחול. שם, בבית־הספר היוקרתי של Jacob's Pillow היתה זוכה לקחת, בין יתר סוגי־המחול, גם שיעורים במחול ספרדי. היא למדה.

„בהתחלה לא אהבתי את סוג הריקוד הזה" או מה קרה? אני מקשה, „פתאום הצטיינתי בזה, וכשאתה טוב במשהו, אתה כבר מתחיל לאהוב אותו", עונה טולדו, שהחלה להתעמק בסגנונות השונים של המחול הספרדי למחוזותיו השונים: ריקודי־עם בסקים, ריקוד החוטה מארגון עם נעל מיוחדת, קסטנייטות מסוגים שונים וכו'.

בסופו של דבר, הגיעה למסקנה שאין לה סיכוי להיות פרימה־בלרינה בבלט האמריקני, וניסתה להצטיין במחול הספרדי. ההתחלה הייתה באופרה של המטרופוליטן בניו־יורק, אחר־כך היו מבחנים להפקות בברודוויי. „תמיד הייתי קצרה בחמישה סנטימטרים". לקראת הפקת „המלך ואני" עברה חמישה מיונים. משום ידיעותיה במחולות המזרח ודווקא בשל קומתה הנמוכה, התקבלה. אבל כמה מחזות מוסיקליים כמו „המלך ואני". ישנו? אחרי שנות תסכול בארצות־הברית חזרה טולדו לצרפת. שם גובהה היה דווקא בסדר. בצרפת זכתה מיד בתפקידי סולו. בצרפת, ניהלה חיים סביב המחול. „חסכתי בארוחות והוצאתי כל גרוש על לימודי המחול, זו הייתה כמובן טעות. אחר־כך התקררתי ותקופה ארוכה סבלתי מרגישויות תכופות לשינויי מזג־אוויר".

באותה תקופה הקים אנטוניו להקת מחול ספרדי משלו. המורה של טולדו בפריז המליץ בפניה לנסות. אנטוניו קיים מבחנים בפריז. טולדו ניגשה אליהם. באותו בוקר היה לה שיעור אצל יגורובה (תלמידתה של פבלובה), שם עבדה על קפיצות גדולות — אותם צעדי מחול, שתמיד משאירים קהל פעורי־פה. „הגעתי למבחן. הוא בחן אותי במחול ספרדי, בקלאסי והנה הוא שואל אותי על קפיצות. נו טוב, הייתי בכושר, ביקשתי מן הפסנתרן ולס... והתחלתי לקפוץ. עם הצטרפותי ללהקתו הוא שינה את שמי, כשם שהוא עשה לרבים בלהקה".

רנה שניאור התחלפה בלאורה טולדו. נקמת משטר החיים שנקטה בפריז לא איחרה לבוא. „הסטודיו של אנטוניו באותם ימים היה ממוקם במרתף בלתי מאוורר — היא ממשיכה לספר — „המעבר מן המרתף החם והמיוזע לקור שבחוץ גרם לי להתקררויות ולדלקות תכופות. המחיר? אני לא יכולתי להמשיך להיות רקדנית ראשית. רוסיטה סגוביה שיכלה לרקוד גם עם שתי רגליים שבורות, תפסה את מקומי".

בסך־הכל לא שהתה טולדו שנים רבות עם אנטוניו. דרכיהם נפרדו, בשעה שללהקה הצטרף מורה דני, שבשעתו שיתף פעולה עם הנאצים. „אמרתי לאנטוניו שזה אני או הקוויזלינג. אנטוניו שסבל ממחסור במורים השאיר אותו. אני לא יכולתי להישאר. הזכרונות היו טריים. דוד שלי ערך רישום של כל בני משפחת אמי שנספו והגיע למספר העצום של שלוש מאות ועשרים" אחר כך הגיעה ל„לה סקאלה" כסולנית ב„כרמן" ובבלט „אסטניה". „חזרתי לספרד בגלל אהבה", היא מספרת ומוסיפה בהתפכחות, „זו הייתה אהבה נכזבת, וטעות כמובן".

זה שנים היא עסוקה בעבודות שונות הקשורות במחול. הפקה, הוראה, כתיבה על מחול בספרד לעיתונות מקצועית אמריקנית, וכיו"ב.

עם האבא המפורסם דווקא היו יחסים מצויינים. עוד בצרפת התענגה על טיולים בפארק עם האבא. „היו לו דברים פיוטיים לומר על הסובב אותם. אולי לא הייתה לדברים השפעה ישירה, אבל זה יצר רגישות לקורה מסביב. הוא עצמו היה אדם חושני ביותר ואהב אוכל טוב ונשים יפות. היו בו הרבה רגישות וחום לדברים מכוערים, כשכתב עליהם, „כמו שחקן שמתאהב בתפקיד המכשפה גם אם היא מכוערת".

זלמן שניאור אהב את האנשים הפשוטים הקטנים. כשנאלץ לבלות עם אנשי החברה הגבוהה, הודה שהם משעממים אותו. „תכונה אחרת שלו התגלתה לי פעם, כשבאתי הביתה בשעה מאוחרת וסיפרתי לו, שהציעו לי תפקיד שיקדם את הקריירה שלי, אבל עם מעט מאוד כסף. הוא זעם: „אמנות זה לא הפקר. אמנות אינה חיים של יציאות בשעות לילה קטנות. אלא חיים קשים, אבל לתת משהו מקצועי ממך בחינם זה לא!"

שניאור עצמו עבד באופן מסודר שעות אחדות בכל יום, וראה באמנותו עבודה ככל עבודה אחרת. אבל הוא היה גם איש עסקים לא קל. החיים הכתיבו לו אורח־חיים כזה. שניאור איבד את רכושו פעמים אחדות בחייו. אחרי כל מלחמה, מצא את עצמו עם כסף חסר־ערך. בגרמניה עם רובלים חסרי־ערך, ואחר־כך עם מרקים מתקופת האינפלציה האיומה. ולבסוף, מלחמת העולם השנייה, שבה שוב איבד את רכושו שבאירופה. המשענת הכלכלית היחידה של המשפחה היתה הכתיבה בעיתון האידי האמריקני, „פארווערטס". התמורה לכתיבה נשארה באמריקה, וכך הגיעה המשפחה לארה"ב, כשכסף להתחלת חיים נחסך שם לטובתם.

היום, לאחר מותו של האב, החלום שלה הוא לתרגם את „פנדרי הגיבור" לספרדית. היא כבר החלה במלאכה ומנסה למצוא בארץ סיוע להמשך המשימה.

לאורה טולדו ביקרה במחוזות ילדותו של אביה בבריה"מ, כסולנית הלהקה הספרדית. היא רצתה להגיע למקומות שונים מן המתוכנן ועשתה תרגילי התחמקות מן הליווי הצמוד, שהעניק ללהקה משרד התיירות הסובייטי (היא הייתה חשודה בעיקר, משום שהייתה יהודייה בעלת דרכון אמריקני, החברה בלהקת מחול מספרד, ועוד דוברת רוסית שוטפת). כך הגיעה לבילוי של שעות ב„ארמיטאז'" המפורסם של לנינגרד, שבו בילתה שעות מול ציורים של אקספרסיוניסטים צרפתיים ואחרים. בדיעבד הסתבר לה, שאם וילד שטיילו להנאתם במוזיאון, היו בעקבותיה. אבל את שלה היא השיגה. היא גם רכשה לעצמה איקונות מעשי ידי אמנים רוסיים, שהבריחה אל מחוץ לגבולות המדינה.

על המחול הספרדי כיום, אומרת טולדו: „זוהי אמנות, שמטבעה משמרת מסורת והספרדים עצמם גם אינם מעוניינים בחידושים. אם אפשר לדבר על מישהו שחידש, הרי זה חוזה דהילה נירו מארגנטינה, שיצר כוראוגרפיה ל„מריאה". גאדס הוא רקדן מעולה, אבל כיוצר הוא מאוד מוגבל ואין לו מה לתרום. מי שתורם הוא דווקא סאורה. בבימוי הסרטים הוא מעניק כוח חדש למחול המסורתי".

כאן בארץ, דווקא מצאה כשרונות רבים. טכניקת הלימוד הנוקשה של סילביה בעזרת ספירה חוזרת ונשנית מהווה בסיס מצוין לרקדנים. כשהם מגיעים לריקוד עם נגן גיטרה (בשיעורי המחול שלה זהו אלדר בר־ניר הצעיר), הם מסתדרים בקלות מרובה. באים לפני השיעור לעבוד ולהתכונן. גם חסרי הניסיון הם מאוד מוסיקליים. אפילו יותר מן הספרדים המתחילים, היא טורחת להרגיש. היא נהנית לעבוד איתם, זה די ברור. וודאי עוד נראה אותה כאן.

פסטיבל תיאטרוני בובות

אבירי־פח

„משחקי־מלחמה", הבמה ליד בית־הספר לתיאטרון חזותי

יוסי ונונו

שני אבירי־פח מהמרים על העולם, לכודים במשחק לחיים ולמוות. זו הסיטואציה הבסיסית של „משחקי־מלחמה", הצגה חדשה שתועלה בהפקת בכורה בפסטיבל לתיאטרוני־בובות בירושלים. הרעיון, העיבוד, העיצוב והבימוי הם של עלינא אשבל ובעלה אלן וינסטון. ההצגה מורכבת מ־13 תמונות מלחמה הערוכות מצירופים של חפצים ובובות־פח. העולם עשוי מפת, המלחמה היא בלתי־נמנעת.

עלינא: „ההצגה ללא מילים. האפקט החזותי מהווה מרכיב חשוב בהצגה והוא אמור להרשים. העיסוק הוא במלחמה, בעימותים עד לסוף המכעט אפוקליפטי. אין בהצגה הצהרה פוליטית מקומית, אלא הצהרה רחבה נגד המלחמה בכלל".

כל תמונה עומדת בפני עצמה?

„לא, ישנו קשר רציף, ויש התפתחות. התמונות משתלבות זו בזו, כשכל תמונה גדולה יותר מקודמתה. יש משחק בין קטן וגדול, אבל לא רק באופן טכני. יש לזה משמעות. מה שמתחיל כעימות בין שניים הופך למלחמה בין צבאות".

מה לגבי טכניקת ההפעלה?

„יש בהצגה שילוב של טכניקות. בובות קטנות, גדולות, חפצים שמתלבשים על הגוף, והגוף כמופעל לא רק מפעיל. ישנן גם שחקניות שמשחקות, וגם כמפעילות את הבובות בו זמנית".

על ההפעלה לצידה של עלינא אחראית כרמל ישראלי. ההצגה מלווה במוסיקה, המופקת אף היא מכלי־פח. ההצגה מיועדת למבוגרים והיא מועלית בתיאטרון החאן, ב־14 באוגוסט (ו)20.30 ו־21.00. פסטיבל בינלאומי לתיאטרוני בובות.

מופע — קיבוצבארט

„שריטות קלות" שירים פזמונים מחיי הקיבוץ ערב יחיד של טוביה שמואל

טוביה שמואל ערב קברט

יוסי ונונו

בימים כתיקונם טוביה שמואל הוא חבר קיבוץ העוגן שיוצא פה ושם לגיחות במסגרת „בימת־הקיבוץ" ובמות אחרות, חיידק משחק קוראים לזה. עכשיו, אחרי תקופה ארוכה של חיפושים ונסיונות, יש לו ערב משלו — „שריטות קלות" הוא קורא לו, שירים ופזמונים מחיי הקיבוץ.

למה שריטות?

טוביה — „זה לא ממש סאטירה, יש פה ושם עקיצות על מה שקורה בקיבוץ אבל עם הרבה אהבה". השירים להדגמה: שיר על סידור העבודה. או על האחות יזכר שכואבת את עניני הקיבוץ, פתטית מאוד. יש לה משפט שבו היא אומרת: „אילו היו בידי כדורי הזבה הייתי נותנת לכל המשק טיפול חינם..." או שיר בשם „סוף הדרך" — קטע על בן עוזב קיבוץ שבא לבקר את הוריו הנגנסים להעמיס עליו מכל טוב קיבוץ (פירות, שטרודל וכיוצא) והוא לא כל־כך רוצה.

המתכונת: בין שיר לשיר מונולוג על הנושא שנרמז בשיר, והתפאורה מינימלית, בדרך־כלל. מציין טוביה את המעבר מבמות לבמות על־ידי החלפת כובע. טוביה כתב את המלים והמנגינות. תווים הוא לא יודע אבל זה לא הפריע לו לזמזם את המלים, את המסגור הסופי עשתה המוסיקאית רורלי תוח, בהקלטות עזר סטר ורטהיימר. למזלו של טוביה יש להעוגן אולפן הקלטות, כך שלפחות הסעיף הזה בהוצאות נחסך.

טוביה: „חיפשתי מתכונת של ערב קברט, מין שאנסונים המוצגים על־ידי במות־שאנסונר, אין לי קול גדול אבל אני יודע להגיש שיר".

את הקטעים היפים ששמעתי היה „קרן" דואט בין טוביה לבתו. סיפור סבא והנכדה קרן שמבקשת ממנו להעיף אותה לשמים, אבל לסבא יש כאבי גב והוא מבקש לשחק בחול.

טוביה: „על השיר הזה אני גאה במיוחד".

בנוסף על הקטעים שכתב טוביה הוא מגיש משלים על חיות. למשל ד"ר וים בתרגום לאה גולדברג. טוביה: „ההופעה הזו מיועדת בעיקר לקיבוצים, הם מכירים את הנושאים ואת הדמויות. כרגע אני מופיע עם פליייבק, אבל אני מקווה שיתאפשר לי, במידה והמופע ילך, להופיע עם פסנתרנית".

את הערב ביים: אמנון רוסטשטיין. טוביה ימשיך לעבוד במשק והוא מקווה שבערבים הוא יוכל לנדוד מקיבוץ לקיבוץ עם הערב שלו.

תערוכה בחו"ל

ישראלים בציריך

תערוכת „9 ציירים מישראל", שנערכה על־ידי מוזיאון תל־אביב לאמנות בעקבות הזמנה של עיריית ציריך ושגרירות ישראל בשווייץ, תוצג בין ה־10 ל־28 באוגוסט בבניין הקונסטהאוס בציריך, ובחודש אוקטובר ב„אורנגורי" בהאנובר (גרמניה).

בתערוכה משתתפים: עידו בר־אל, דגנית ברסט, ציפי גבע, תמר גטר, נוריא דור, גבי גלומר, סמלה לוי, מיכל נאמן ודוד ריב. כל אלה הוצגו לאחרונה בתערוכת „בגע צרי", שהתקיימה במוזיאון תל־אביב לאמנות.

תמר גטר בלוקים 1986

הפתעה מימין ומשמאל

יהודי ארגנטינה וקבוצות ליברליות ודמוקרטיות במדינה חוששים מאפשרות בחירתו לנשיאות של קרלוס מנם, פירוניסט ממוצא ערבי

יהודה צור

יהודי ארגנטינה חוששים מן האפשרות הבמעט וודאית, שבבחירות שתתקיימנה בסוף השנה הבאה, כאשר אלפונסין יסיים את כהונתו, ייבחר נשיא ממוצא ערבי. שכן קרלוס מנם, מושל הפרובינציה הצפונית לה־ריוחה, נבחר במועמדה של המפלגה הפירוניסטית. בכך טרף מנם, בנם של מהגרים מסוריה, את קלפיהם של כל המשקיפים הפוליטיים בארגנטינה, מן הימין ומן השמאל.

הכל ציפו, שהמועמד שייבחר בבחירות פנימיות במפלגה הפירוניסטית יהיה מושל בואנוס איירס, אנטוניו קפיירו. לאחר שהאחרון נבחר ברוב עצום בבחירות למושלים, שהתקיימו לפני חודשים אחדים, איש לא פיקפק שהוא יהיה האיש שיתמודד מול המועמד מהמפלגה הרדיקאלית של הנשיא אלפונסין.

גם קפיירו וגם אלפונסין החלו אך לקיים פגישות, כדי לתאם עמדות כלפי מצבים כלכליים וחברתיים, המקשים על חיי ארגנטינה. אך כאשר הוחלט לקיים בחירות פנימיות בתוך המפלגה הפירוניסטית, בפעם הראשונה בתולדותיה, מעטים ציפו לבחירתו של מנם. אולם מושל הפרובנציה הענייה והרחוקה של צפון ארגנטינה הצליח לגייס את כל הגורמים השמרניים ולהביס את קפיירו.

איש אינו יודע כיצד להתייחס למנם, מושל של פרובינציה שמרנית אשר ממנה יצאו במאה שעברה מנהיגי המונטומרוס, שהתמרדו נגד השלטון המרכזי. הוא מגדל שיער ופיאות ארוכות כפי שנהגו לעשות ואת אותם מנהיגים. הדבר כשלעצמו מרחיק ממנו את אהדתם של השכבות הבינוניות בארגנטינה, אשר בדרך־כלל נוטות ללבוש ולהופעה קפדניים. פירון, שמנם טוען להיות יורשו, מהווה עד היום איום עבור השכבות הגבוהות של החברה הארגנטינאית; זאת, למרות שפירון מת לפני 15 שנה.

תדמית של שובר־לבבות

קרלוס מנם משתתף דרך־קבע במרוצי מכוניות. למרות שהוא מפגין את היותו נשוי בנישואים קתוליים ומציג לראווה את רעייתו ומשפחתו הענפה — מרבה המושל מן המוצא הערבי להצטלם בשבועונים עם שחקניות וכוכבניות, לרבות אלה המופיעות במועדוני־לילה של בואנוס־איירס. הוא מטפח בהתמדה תדמית של שובר־לבבות, דבר המקומם נגדו את העיתונות השמרנית והימנית, אשר רואה במנם „דמגוג מסוכן, אשר הוא בסך־הכל דגם רע של פירון."

עבור השמאל הדמוקרטי מהווה המועמד הפירוניסטי החדש את הסכנה הגדולה ביותר, הטמונה באוהדיו, השואפים לחסל את הישגי הדמוקרטיה ואת הנסיונות לבנות חברה מערבית. זאת, „כי הם מאמינים בתוהו ובוהו, חוסר ארגון, מהומות" — כפי שציין עיתון בעל גוון דמוקרטי הגון.

עבור הימין הלאומי, כמעט בלתי אפשרי, שבנו של מהגר ערבי „תורכי" — כפי שנהוג לכנות את המהגרים ממוצא ערבי בארגנטינה — יכהן כנשיא. אולם, החשש האמיתי בקרב היהודים, וגם אצל קבוצות ליברליות ודמוקרטיות בארגנטינה, נובע מאלה התומכים במנם. מרובר ביסודות מן הימין הפירוניסטי, אנשים של מחתרת המונטומרוס, הביורוקרטיה של האיגודים המקצועיים — כל הגורמים אשר חברו יחד בשנות השבעים, כדי לגרום למצב חירום. זה הוביל לשלטון הצבאי, ששלט בארגנטינה במשך עשר שנים.

גורמים קיצוניים

למנם משייכים גם קשרים הדוקים עם נציגי אש"ף ביבשת. זאת, בנוסף לידידות־נפש עם הקולונל מוחמד עלי סנלדין ממוצא דרוזי, הנחשב למנהיג של הימין הלאומיניסטי בארגנטינה, ואשר מוביל את היסודות הקיצוניים בצבא ארגנטינה.

גם הקצינים, שהתמרדו בשנות שלטונו של אלפונסין פעמים אחדות, נחשבים לידידיו של מנם. למרות האשמות אלה באמצעי התקשורת, קשה להוכיח אם סכנות אלה הינן ריאליות. מנם מדגיש מדי פעם, שהוא היה עצור שנים אחרות בתקופת השלטון הצבאי, וכי התנגד בתוקף למתן חנינה לאנשי צבא, שגרמו להיעלמותם של רבבות בתקופת השלטון הצבאי.

בשבועות האחרונים, בראיונות לאמצעי תקשורת, מנסה מנם להדים את חששותיהם של היהודים ושל היסודות הליברליים, הטושרים בו בנטיות אנטי־דמוקרטיות ואף אנטישמיות. כאחת ההוכחות, אמר, שהוא מתגאה בכך שהוא יוצא־חלציו של מוחמד. אולם מקורביו מדגישים, שיועצו הכלכלי, אלברטו כוהן, הוא יהודי כשר לכל הדעות. מקורביו של מנם מוסיפים, שכוהן הוא המקשר בין המושל הצפוני לבין התעשיינים הגדולים, המאוגדים באיגוד התעשיינים. רובם של האחרונים הם יהודים כשרים לכל הדעות.

רק דעות קדומות — טוען מנם — משייכות אותו לזרמים אנטי־יהודיים, שהרי מעולם לא השמיע התבטאות אנטישמית כלשהי. הוא מדגיש, שהמפלגה הפירוניסטית איננה לא נאצית ולא פאשיסטית, וכי היא מכבדת את כל עמי העולם. „בעניין זה הקהילה היהודית בארגנטינה יכולה להיות שקטה. לדעתי, כל העניין הזה של התקפות עלי, באשמת אנטישמיות, נובעת מרעות קדומות של קבוצות־שוליים בארץ, ושל תומכיהם בחו"ל. אין להן שום אחיזה במציאות".

הסטוריה על מסך

(המשך מעמוד 9)

ידי הצנזורה. היה זה קטע בו רבין תיאר את הזמן בו הוא ויגאל אלון ביקשו מבן־גוריון הוראות כיצד לטפל בערבים שנשארו בלוד. לדבריו בן־גוריון לא השיב לשאלותיהם החוזרות ונשנות עד שהגיעו לאזור בו לא היו עדי שמיעה, ואז, בתנועת יד, הבהיר להם שבדאי שיגרמו לתושבים הערביים לעזוב.

ההיסטוריון האמריקני, מייקל סלומכון, מעיד כי עוד בזמן שהגירושים נמשכו, ישראל כבר החלה לדאוג לכך שלא תחשב לזו שגירשה את הפלשתינים. הוא מספר, כי כבר באותו זמן, שר החוץ הישראלי כתב למזכיר האו"ם, שהפלשתינים עוזבים לפי הוראות המנהיגים המקומיים או המועצה הערבית העליונה. מפיקי התוכנית מוסיפים ומבהירים שבדיקה בארכיונים בישראל ובאו"ם הראתה, שהערבים לא עזבו מרצונם, או לפי הוראות של המועצה הערבית העליונה, אלא כתוצאה מגירוש או מחשש לחייהם. קריין התוכנית מסכם: „ישראל נושאת באחריות היסטורית לא רק לגירוש הפלשתינים, אלא גם למניעת חזרתם".

את התקופה שלאחר הפסקת האש בין ישראל למרבית מדינות ערב, מתאר הקריין כשלב בו פלשתין נעלמה, לאחר שירדן סיפחה את הגדה המערבית ומצרים את רצועת עזה. באשר לישראל, זו הקימה גדרות שנועדו לא רק להגן על גבולותיה, אלא גם למנוע את חזרתם של הערבים שברחו.

חלק זה של התוכנית משלים את הפערים בעזרת תמונות של ערבים העומדים מול גדרות תיל, בדרך־כלל תמונות של ילדים קטנים הנשענים על הגדרות ונראים כמבקשים לעבור אותן — שוב תמונות דרמטיות. גם פריץ קדרון, מתרגם ספרו של רבין, מוסיף את דעתו בנידון ומציין, כי „בתנועה הציונית בישראל אין רוצים לדעת על הפלשתינים, כיוון שזה מפריע לתיאוריה של „ארץ בלי אנשים, לאנשים בלי ארץ".

חייבים להחזיר האדמה

את הסרט, שאורכו שעה, מסיימת הערתו של הקריין הטוען, שישראל היא כיום המדינה היחידה בעולם „המסרבת להגדיל את גבולותיה". „הפלשתינים", הוסיף, „משוכנעים שישראל לא תשקוט, עד שתגרש את כל הערבים מארצם". משום מה לא רואיין בתוכנית אף ערבי ישראלי אחד, שאמר כי הוא חי בישראל בהרגשה שלמישהו יש כוונות לגרש אותו.

סיפורו של חקלאי פלשתיני, חסאן אלוש אבו־מוחמד, מבהיר את הדרגשה שפתרון הבעיה אינו קרוב משהיה לפני אר בעים שנה. הוא מספר שפגש יהודי מרומניה עובד את אדמתו שלו ולאחר נסיונות אחדים שמע שהוא מגדל זיתים. הוא הציע לו עזרה בעצה — ולאחר רחייה ראשונית, ואיום לפנות למשטרה, היהודי מרומניה התנצל וביקש את עצתו. „אתה רואה", אמר, „אנחנו חיים לצד היהודים ורוצים להמשיך לחיות לצידם בשלום. אבל דבר ראשון הם חייבים לתת לי את זכויותיי ולהחזיר לי את אדמתי..."

(רשימה שנייה בסדרה)

הסכם השכר בשירות הציבורי (2)

שקט שלפני הבחירות

יתכן כי עם פרסום רשימה זאת הסכם השכר בשירות הציבורי, לשנתיים הבאות, כבר יהיה חתום ונעול. אתמול אחרי־הצהריים התכנסו הצוותים המורחבים מטעם ההסתדרות, האיגודים המקצועיים, האוצר והמעסיקים הציבוריים, לשם סגירת הקצוות. הצדדים מעוניינים לסיים את המו״מ, כדי שלא להיגרר אל תוך מערכת הבחירות, וחזון מזה הממונה על השכר במשרד האוצר, יעקב דנון, אמור להמריא מחר בבוקר לאיזה חוץ־לארץ.

ביום שלישי בערב התקיימה פגישת פיסגה נוספת בין המזכ"ל ישראל קיסר ושר־האוצר משה נסים. בתום הישיבה הודיעו השניים שקיימת הסכמה בשתי הסוגיות שמנעו את השלמת ההסכם — מעבר לשבוע עבודה מקוצר בן 42.5 שעות, וכן נקבעה הגדרה בדבר החלת ההסכם על החברות הממשלתיות, כאשר, כך נאמר, נמצאה נוסחה משפטית גואלת בעניין עובדי החברות הנתונות במצוקה ואשר אין באפשרותן לשלם כיום תוספות. העסק נראה סגור, אך למחרת בבוקר התברר שראשי האיגודים המקצועיים הטכנולוגיים, מהנדסים, הנדסאים, טכנאים ואקדמאים במדעי החברה והרוח, לא רק שלא ראו את הנוסח, אלא שגם מה שהגיע לאוזניהם כלל לא מצא חן בעיניהם.

ראשי הסתדרויות עובדי המדינה והפקידים, לעומת זאת, מעוניינים לחתום על המסמך ובלבד שיחול המשא־ומתן הפנימי, של כל איגוד ואיגוד, על חלוקת עלות ההסכם (5% בשנה הראשונה ו־6% בשנייה) בין העובדים. לאלה ולעוד מספר איגודים קטנים יותר אין כלל עובדים בחברות הממשלתיות ולכן הדבר איננו בחשיבות עליונה מבחינתם. להסתדרות עובדי המדינה יש גם חשבון עם האיגודים הטכנולוגיים־אקדמאיים, על כך שבעת השביתה שערכו לפני מספר חודשים, האחרונים קילקלו להם את ההצגה ולא הצטרפו אליהם. מדוע, אם כן, יפגינו עתה סולידאריות עם עמיתיהם מפירי השביתה?

יתכן מאד שהמוצא מהסבך העניני, המשפטי והאיגודי יימצא בכך שלהסכם יצורף מכתב או אפילו ייכלל בו סעיף, לפיו ייפתח משא־ומתן נפרד של כל מקום עבודה בחברות הממשלתיות שאינו יכול לאפשר לעצמו ולעובדיו תשלום תוספות שכר, ואלה יינתנו על־פי המצב הפיננסי. מזכיר הסתדרות הטכנאים וההנדסאים, זלמן שנקמן, מוכן לסידור מעין זה, אך מתנה זאת בקביעת הגדרה משפטית ברורה, שלא תאפשר לאוצר לבטל מתן תוספות בכל החברות הממשלתיות בטענה שהמצב קשה והחברה בקשיים כלכליים חמורים.

הם נמנעו מלעשות כן [illegible] ואנשיהם הפסידו לא מעט [illegible] למילכוד — כיצד להחיל ולא [illegible] ההסכם על עובדי חברות [illegible]

מרבית הנתונים של איגודים [illegible] בחברות הממשלתיות. [illegible] את הרעת יהווה פגיעה [illegible] בהסתדרות הכללית. אחרי הכל, [illegible] מצביעים פוטנציאליים, בבחירות [illegible] ובבחירות להסתדרות בשנה הבאה, [illegible] של מה בכך.

ומעל לכל אלה מרחפת הרוח [illegible] היוקר. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי [illegible] הכרפלד חזר והזהיר בכנס [illegible] מסגרת ההסכם במיגזר הציבורי תעשייתי, כי אם המעסיקים [illegible] ישלמו את תוספת היוקר הבאה [illegible] פי ההסכם, שאומנם תוקפו פג אך [illegible] עדיין תחתיו — לא יהיה שקט [illegible] במשק. יו"ר ועדת העבודה, דן [illegible] בחצי הלצה: אני מוכן לחתום [illegible] הסכם חדש, אם שיעור הפיצוי יהיה [illegible] (שיעור הפיצוי כיום הוא 70 אחוז [illegible]) צר במשא ומתן על קביעת הסכם [illegible] אבל יש לו משקל מכריע בנושא [illegible] להניח, כי בתום הדיונים [illegible] הסכם השכר בשירות הציבורי [illegible] לסיום פרק תוספת היוקר, כדי [illegible] תעשייתי שלפני הבחירות.

ראשי האיגודים המקצועיים הטכנולוגיים אינם יכולים עתה שלא לצרף את חתימתם.

(רשימה שנייה)

אבשלום [illegible]

מבזקים כלכליים

פיגורים בטאבו

■ מצב לשכת רישום המקרקעין במחוז תל־אביב קשה ביותר, בגלל הפיגורים הגדולים ברישום העסקות הטעונות רישום — מתריעה לשכת עורכי הדין.

מצב זה הלך והחמיר במשך השנים, עד שבשנה האחרונה נעשה בלתי נסבל, למרות ההעלאה שהיתה לפני מספר חודשים, במאות אחוזים, בתעריפי אגרות הרישום. לצורך פתרון הבעיה קימו פגישות רבות של נציגי לשכת עוה"ד וראשיה עם כל הגורמים הנוגעים בדבר, למרות שר המשפטים ומנכ"ל משרדו, מנהלי האגף לרישום מקרקעין, רשמי המקרקעין וועד העובדים של לשכת רישום המקרקעין.

גידול ביצוא להולנד

■ היצוא הישראלי להולנד גדל במחצית הראשונה של 88 ב־29% והסתכם ב־257 מיליון דולר, לעומת 199 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד — מסר הנספח המסחרי של ישראל בהולנד, מאיר עשת. על פי נתון זה, צפוי היצוא הישראלי להולנד להגיע לחצי מיליארד דולר, המהווים הכפלת היצוא בארבעת השנים האחרונות (ב־1984 הסתכם היצוא הישראלי להולנד ב־250 מיליון דולר המשתווים ליצוא במהלך המחצית הראשונה של 1980). לדברי עשת, נתון זה מציב את הולנד כשוק השלישי בגודלו בעולם ליצוא הישראלי, לאחר ארה"ב ובריטניה. יצוא תוצרת חקלאית טרייה גדל במחצית הראשונה של השנה ב־29% והסתכם ב־64 מיליון דולר. עוד ציין, כי יותר מ־800 יצואנים ישראליים פעילים בהולנד, וכי הגידול המתמשך בפעילות המסחרית משך השנים האחרונות הינו פרי גידול בפעילות היצואנים הוותיקים והצטרפות יצואנים חדשים.

הלוואות לאנשי קבע

■ בנק הפועלים הגיע להסדר עם שלטונות צה"ל, לפיו אנשי צבא קבע וגימלאי צה"ל יוכלו לקבל בבנק הלוואות בתנאים מועדפים. ההלוואות תינתנה לתקופה של עד 24 חודש בריבית מועדפת של „פריים" בתוספת של 0.75% לחודש (כיום: 2% לחודש). הלווה לא יידרש להביא ערבים או להמציא בטחונות אחרים. ההלוואות הן בסכומים של עד 4,000 ש"ח. ניתן יהיה לקבל את מסמכי ההלוואה ביחידות צה"ל והלווה לא יצטרך להיכנס לסניף הבנק.

עוברים ל„מכבי"

■ מאז ראשית השנה נוספו כ־213 אלף חברים חדשים ל„מכבי מגן" — הביטוח הרפואי המשלים המופעל ליד קופת־חולים „מכבי". מנכ"ל הקופה רפי רוטר מסר, כי בראשית אוגוסט הגיע מספר החברים ב„מכבי מגן" ל־42,000, לעומת 21,000 ב־1 בינואר השנה. לדבריו, הגידול נובע בעיקרו מהשיפור מרחיק הלכת שהוכנס בהרכב תוכנית הביטוח המשלים של „מכבי מגן" לפני כשלושה חודשים.

שוקולד בעטרות

■ מפעל חדש לייצור שוקולד של „אופנהיימר" נחנך באיזור התעשייה בעטרות שליד ירושלים. „אופנהיימר" מעסיק כ־10 עובדים. אשתקד הגיע מחזור עסקיו ל־3.5 מיליון דולר, מתוכם כחצי מיליון דולר יצוא, וב־88 צפוי המחזור להגיע ל־4.5 מיליון דולר.

העורך הכלכלי: צבי טימור

יצואנים ישראליים בבולגריה

יצואנים ישראליים יוכלו, לראשונה, להשתתף מעתה בתערוכת הטכנולוגיות הגדולה בגוש המזרחי המתקיימת פעמיים בשנה בעיר פלובדיב שבבולגריה — על כך סוכם בראשית השבוע בסופיה, בפגיה שקיים שמאי מיטלמן, יו"ר מועדון היצואנים הגדולים של ישראל, „מיליון פלוס", עם מנהל המיניסטריון לסחר חוץ בממשלת בולגריה ועם מנכ"ל החברה הממשלתית הבולגרית „איקר", העוסקת בייצוג יצואנים זרים בבולגריה.

הבולגרים הודיעו, כי בשלב זה, כל עוד אין יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות, לא תתאפשר הקמת ביתן לאומי של ישראל, אולם הם יאפשרו ליצואנים ישראליים להציג, באורח גלוי, במסגרת ביתן של חברה מקומית, תוצרת ישראלית, להלך [illegible] הסברה מישראל ולנהל עסקות [illegible] חברות בולגריות. התערוכה מתקיימת [illegible] שנה בחורשים מאי וספטמבר [illegible] תתארגן משלחת יצואנים ישראלים [illegible] בחורש הבא.

בשיחותיו בבולגריה הדגיש מנכ"ל [illegible] ליחסי סחר חוץ באוזני מיטלמן, כי [illegible] בולגריה לחרש בעתיר את יחסיה [illegible] עד אז אין כל מניעה ליחסים מסחריים [illegible] בין שתי המדינות, אמר, וביקש כי [illegible] ישיר עם לשכות המסחר בישראל, [illegible] ראשון.

בכלכלה

חריקות בצמרת

שלמה פרנקל

כותרת בעיתון צהריים מבשרת: „חשבוע ייחתם הסכם השכר" והתאריך: יום ראשון, 7 ביולי 88. והאמת היא שקשה להאשים את העיתון על האופטימיות שלו, כותרת כזו הולכה להתפרסם גם חודש קודם לכן, ב־10 ביוני. כבר חודשים שההסכם על השכר בשירות הציבורי נראה גמור ומסוכם ומוכן לחתימה. נראה שעמדה על הפרק היא שהמחותנים הראשיים — משה נסים וישראל קיסר, ומתחתיו [illegible] רנפלד ויעקב דנון — מבתינים ליום דל מבחינה תקשורתית, שיאפשר להם להופיע בתמונה בלתי מקוצצת של חמש דקות ב„מבט" בטלוויזיה עם טקס החתימה [illegible] זה.

שני דברים מיותמים קצת בכל הפרשה הזאת, בלי להיכנס לתוכן ההסכם שלו עצמו: האחד הוא, שהרי ההסכם הוויש על השכר היה צריך להכנס לתוקפו בכלל שנה, בין באפריל. אבל כדיוק כמו אשתקד, גם השנה כבר חלפו [illegible] חודשים, וההסכם, בעת כתיבת השורות האלה, עדיין איננו חתום, ואין זה לראשונה שאינו בתוקף מאז אפריל. עכשיו מדברים על כך שיחול רטרואקטיבית [illegible] עקוזרי כל־כך (כמו השכר ותנאי העסקה) בין המעסיק הגדול במדינה (והסתדרות) [illegible] — צא ולמד מזה מידת הרצינות, הרגשות [illegible] שאפשר לצפות לה בכל המערכות המשקיות והעסקיות הנתונות למרותם של [illegible] הסתדרות.

העניין המוזר השני הוא בתחום מדעי ההתנהגות. איך הצדדים [illegible] נסים, הכרפלד ודנון — מצליחים למרוח את הסיקור הזה על פני [illegible] כמה שעות של ויכוחים ודיונים כבר יכולים אנשים שכבר [illegible] אם שבוע העבודה יקוצר ל־42.5 שעות שבועיות, או ל־43 שעות [illegible] בתקופה אם יהיו 5% תוספת שכר בשנה הראשונה ו־6% בשנייה, [illegible] לשאלות האלה צריכים פילוסופים בתחומים מאיתגנו, בני התמותה [illegible] ויכוחים של חודשים ארוכים כל־כך? משום קשה להאמין שחבורה [illegible] מקושרים, מבוגרים ומן כה רב על „היבוניים", שהוצאותיהם [illegible] שלום מבזבזים את זמנם — כיאי להזכיר כאן שכל הארוכים האלה [illegible] מקבלים תמורה עונם, משכורות שמנות למדי של מנה [illegible] חודש על השכר הציבורי, ושנהם לי כי הוא וכאי לשאול מה [illegible] לבספו.

יעני כדאי להזכיר, שבעניין העיכוב התמוה הזה [illegible] תיירוצים: כאשר בכל משא־ומתן המתנהלים בישראל [illegible] עבודה צוותיים, הראשון, שלאמר הצדדים, או לשניהם [illegible] לענות בתוך מאשר ההסכם המתעכב לו, והשני, שהעיכוב [illegible] הצדדים או שניהם, אלא באשמת גורם חיצוני — [illegible] למשל.

אבל כיוון לגבי שני התירוצים האלה אינם תופשים במקרה שלנו [illegible] איקס ענייני השלב, יותר מאשר הסכם השכר [illegible] להיות [illegible] ההסתדרות, [illegible] ראשי הביורוקרטיה [illegible] וקוסמי הכרפלד ודנון — משום חורקים.

אילן אברהם / יומן ירושלמי

לאן נעלמו המובטלים

לאוהבי תעלומות וחידות, להלן תעלומה שעל פתרונה מגיע פרס לפרשנות כלכלית. המשק, לכל הדעות, נמצא בהאטה. שר האוצר משה נסים אמר השבוע, שיש האטה בגלל האינתיפאדה. הוא גם העריך את מחיר ההתקוממות בשטחים באחוז וחצי מהתוצר. כל יום שומעים על מפעל נוסף הנקלע לקשיים, על פיטורי עובדים ועל סגירת קווי ייצור. והנה, בתוך כמה ימים מפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נתון שפשוט אינו מסתדר עם תמונת ההאטה המוצאת, לפיו שיעור האבטלה ברבעון השני של השנה עמד על 6.9 אחוזים, לעומת 5.8 אחוזים בשלושת החודשים של 1988. אם אכן יש האטה, ואפילו מיתון כדברי התעשיינים, נשאלת השאלה — איפה המובטלים. אין קפיצה בשיעור מחוסרי העבודה, לפחות על־פי הסטטיסטיקה הרשמית.

יש שלוש תשובות אפשריות לבעיה. ראשית, יתכן שקיימת ירידה ניכרת בפריון. בכך ניתן להסביר את העובדה כי למרות שלא תהיה צמיחת השנה, לא נרשמת עלייה חדה באבטלה. אם אכן שזו התשובה, פירוש הדבר שהתפוקה לעובד יורדת בקצב שנתי של 2־1 אחוזים. תשובה אפשרית שנייה היא, שכמו בעבר, הסקטור הציבורי קולט עובדים בצורה מוגברת. אין עדיין אינדיקציות שיאשרו טענה זו. תשובה שלישית היא, שהאבטלה „מיוצאת" לגדה ולרצועת עזה. תהליכי פיטורין מתבצעים קודם כל לגבי עובדים ערביים ועובדים חדשים מהשטחים.

בין שלושת ההסברים, השלישי נשמע כסביר ביותר. אף־על־פי־כן, אין לרחות את שני ההסברים האחרים ואף יתכן כי האמת היא שלושת הגורמים פועלים במשולב. זאת ועוד, אם אכן קיימת ירידה בפריון, פירוש הדבר שיש כאן התרחבות של אבטלה סמויה. מעסיקים מעדיפים „לאגור" עובדים, מתוך מחשבה שההאטה הינה תופעה חולפת ותחלוף במהרה. עדיף להחזיק אותם עובדים שכבר רכשו כישורים, מאשר להעסיק עובדים חדשים. אולם אם יתברר שאכן יש האטה מתמשכת, נראה את שיעורי האבטלה חוזרים וגדלים בעתיד.

עד כאן שלושה הסברים, היכולים להתאים למי שטוען כי יש האטה וכי המצב הכלכלי מידרדר, ואשר באמצעותם ניתן להו.. מדוע נתוני התעסוקה אינם מראים עלייה באבטלה. אלא שהשבוע „התעקשה" הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפרסם נתונים החוזרים ומציבים סימן שאלה לגבי טיעון ההידרדרות.

הידרדרות כלפי מעלה

נתונים אלה הראו, כי במאזן התשלומים, שלדעת רבים הוא החזית העיקרית של המשק, לא רק שאין הידרדרות — אלא אף חל שיפור ניכר. על־פי הנתונים ברבע הראשון של 88, הסתכם הגרעון בחשבון השוטף ב־44 מיליון דולר, לעומת 277 מיליון דולר ברבע המקביל אשתקד.

יתר על כן, הנתונים הראו שחוב החיצוני נטו, המוגדר כסך ההתחייבויות פחות הנכסים של ישראל בחו"ל — ירד, לראשונה זה ארבע שנים, אל מתחת ל־19 מיליארד דולר והסתכם ב־18.9 מיליארד בלבד. תופעה זו היתה קשורה בעלייה בנכסים בכ־330 מיליון דולר, אשר קוזזה רק בחלקה על־ידי עלייה בחובות בסך 183 מיליון דולר. עיקר העלייה נבע מגידול ניכר, של כ־180 מיליון דולר, בהפקדות מטבע־חוץ בבנקים ישראליים. עלייה דומה היתה בהפקדות בבנקים מסחריים בחו"ל ובהלוואות לזרים. זאת בדיוק התמונה ההפוכה ממה שהתרחש ב־1983 וב־1984, כאשר המשק השתמש בנכסיו בחו"ל לכיסוי גרעונות שתפחו והלכו.

נתון נוסף שכדאי לשים לב אליו: היצוא של סחורות ושירותים ברבעון הראשון של השנה היה גבוה כ־24 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ביצוא הסחורות בלבד נרשמה עלייה של כ־26 אחוזים. הגרעון בחשבון השירותים, שאינו זוכה בדרך כלל להתייחסות מיוחדת, הסתכם בכ־430 מיליון דולר, לעומת 506 מיליון דולר ברבעון האחרון ב־87 ו־700 מיליון דולר ברבעון השלישי אשתקד.

בסך־הכל הצטמצם הגרעון בחשבון הסחורות והשירותים, בעוד ההעברות החד־צדדיות עלו. התוצאה הכוללת היתה — איזון כמעט מלא במאזן התשלומים, תוך ירידה בחוב החיצוני. אם זוהי הידרדרות של המשק, ישנם שרי אוצר רבים בעולם שהיו קונים הידרדרות שכזאת.

מחקר

שוק המניות מגיב

שוק ניירות הערך בישראל הינו שוק יעיל, ומגיב בכיוון הצפוי לאינפורמציות הרשות המגיעות אליו — כך עולה ממחקר שערך דני יריב, כלכלן במחלקת המחקר של בנק ישראל.

בעבודה „פרסום מדד המחירים לצרכן ובדיקת יעילות שוק ניירות הערך" נעשה ניסיון לבחון את מידת יעילותו של שוק ניירות הערך על־פי תגובתו של שוק זה לאינפורמציה חדשה המגיעה אליו — אינפורמציה על מדד המחירים לצרכן. יעילותו של שוק ניירות הערך חשובה לצורך הערכת תפקידו בהקצאת המקורות במשק, מה שקשור קשר הדוק לרפורמה המתבצעת בשוק ההון ולשינויים בניהול המדיניות המוניטרית בעקבות המעבר לפעולות בשוק הפתוח.

עם פרסום מדד המחירים לצרכן מתוספת לשוק אינפורמציה חדשה, שהיא האינפלציה שלא נצפתה על־ידי השוק, המוגדרת בהפרש שבין עליית מדד המחירים הצפויה לבין עלייתו בפועל. במסגרת העבודה נבדקה השפעת הרכיב הצפוי והבלתי צפוי שבמדד המחירים לצרכן על שערי המניות ואגרות החוב בתאריכים הסמוכים ליום פרסום המדד. כיוון שהשוק מגיב רק לעליית המחירים שאיננה צפויה, יתקבל קשר סטטיסטי לרכיב הבלתי צפוי של האינפלציה, ואילו הרכיב הצפוי אינו אמור להשפיע והוא משתקף ממילא בשערי ניירות הערך לפני הפרסום.

ויש להדגיש, כי „הציפיות" בהן עוסקת עבודה זו אינן ציפיות לגבי עליית מחירים בעתיד, אלא לגבי עליית מחירים שהתרחשה בעבר, אך שיעורה איננו ידוע כל עוד לא התפרסם המדד.

והיי ציפיות הציבור לגבי המדד האחרון העומד להתפרסם נערך בצורה ייחודית, בעזרת מחירי אגורת־החוב צמודות, בתקופה הסמוכה לפדיון. האומדן נערך על־ידי השוואת התשואה הנומינאלית באגרות חוב הסמוכות לפדיון לזו שבנכסים אלטרנטיביים לארצמורים לאותו טווח.

מימצאי הבדיקה העלו, כי עליית המחירים הבלתי צפויה גורמת לירידה בשערי המניות — ברומה למימצאים שנתקבלו במחקרים דומים בארה"ב. כנראה שהציבור מעריך כי רווחיות הפירמות נפגעת מאי־הוודאות שבאינפלציה בלתי צפויה. יתכן גם, שעליית מחירים בלתי צפויה מתפרשת על־ידי הציבור כסימן לכך שהממשלה עומדת לנקוט מדיניות מרסנת, צער שיקטין את רווחיות הפירמות וגורם לירידה במחירי המניות. בדיקה דומה לגבי שוק אגרות החוב צמודות מט"ח העלתה, שהציבור שינה, כמצופה, את הערכתו לגבי הקשר בין האינפלציה לשער החליפין, בעקבות הפעלת התכנית הכלכלית והשינוי במשטר שער החליפין, אך זאת לאחר תקופה ארוכה יחסית מאז הופעלה התכנית.

רוטציה אוטומטית מונעת צמיחת מנהיגות בקיבוץ

שיטת חילופי מנהלים בחברה הקיבוצית, במאמץ לייצור שוויון בקיבוץ, לא הוגשמה לעיתים קרובות, למרות מרכזיותה באידאולוגיה, ובעלי תפקידים ניהוליים נשארו בתפקידים למרות העיקרון. לעיתים, דווקא בתפקידי ניהול שבהם חשובה ההתמחות, התבצעה הרוטציה ופגעה בביצוע התפקיד — טוען ד"ר ראובן שפירא במחקר שעשה במסגרת מכון גולדה מאיר לחקר עבודה באוניברסיטת תל־אביב.

לדבריו, השיטה לא יצרה רוטציה תקופתית. הרוטציה הואצה לעיתים דווקא בתפקידים שנעשו מורכבים ומסובכים יותר, ולא התקיימה דווקא בתפקידים שצרכי ההתמחות בהם לא היו גורם מנע. עוד נמצא, כי ביצוע הרוטציה היה במידה רבה פונקציה של מעמדו של החבר ושל כוחו בקיבוץ, או בענף שאותו ניהל, של מידת רצונו להמשיך ושל מידת רצונם של בעלי הכוח כי ימשיך בתפקידו.

מהמחקר עולה, כי עקרון הרוטציה לא מנע אי־שוויון מתמשך. לכוח רב בקיבוץ זכו כמעט רק אלה שהצליחו לשמור ולקדם את מעמדם על־ידי רוטציה בין תפקידי־סמכות, בקיבוץ ומחוצה לו לאורך שנים, ובלי לחזור למעמד של עובדים מן השורה. מי שחזרו לעבודה פיסית, אחרי כל מהנה רגילה בת שנתיים־שלוש בתפקידי סמכות, לא הגיעו לכוח רב, גם אם זהו הוכיחו מנהיגות ויזמון. חידושים חשובים. הכנסת שינויים וחידושים גרמה לעיתים לעימותים ופגעה במנהלים שיזמו אותם.

לדברי שפירא, רוטציה „אוטומטית" מונעת צמיחת מנהיגות חדשה. מסיימי תפקידים ניהוליים פרשו לעמדות כוח שאין בהן רוטציה, ומשקמם הפריעו למחליפיהם ולתפקידי ניהול חדשים להתמודד ולזום שינויים. והרוטציה האוטומטית גם מונעת צמיחת מנהיגות חדשה, שצריכה להתמודד עם אי־התאמה הגובר בין האידיאולוגיה לבין המציאות.

המחקר נערך בקיבוץ ותיק בן 60 שנה, מבוסס ומתועש, ונבדקו במסגרתו יותר מ־100 חברים שמילאו תפקידי ניהול מרכזיים.

אורי נחשון

הפסד של חצי מיליארד דולר בעקבות הירידה בתיירות

סוכני נסיעות העוסקים בתיירות נכנסת מוסרים כי בחודשים ינואר־יוני נרשמה ירידה של כ־9.5% במספר התיירים שהגיעו ארצה. הירידה בתיירות מארה"ב גדולה יותר — 15.7%. אם תימשך המגמה הזאת ייגרם הפסד של כחצי מיליארד דולר — אומר מקור בהתאחדות סוכני נסיעות.

בין הגורמים לירידה בתיירות מארה"ב, לבד מהדיווחים הטלוויזיוניים על האירועים בשטחים, גם דברים שפירסם הסטייט דיפארטמנט, המזהיר מפני ביקור בשטחי הגדה המערבית, עזה ומזרח ירושלים.

בכל פעם שסוכן נסיעות אמריקני מפעיל את המחשב שלו, כדי לעמוד על ההצעות ותנאי השהייה בארץ הקודש, הוא מקבל אזהרה שאינה מותירה ספק בליבו כי מוטב לא להמליץ על נסיעה לישראל. משרד התיירות מנסה לשנות את המצב, ולגרום לגניזת האזהרה, בינתיים ללא תוצאות.

לאן נוסעים תיירים שאך לפני שנה־שנתיים פקדו את ישראל? איש שיחי אומר, כי בעיקר לספרד, יוון, תורכיה, מצרים ומרוקו.

בימים אלה רושמים סוכנים נסיעות סימני התאוששות: יש גידול במספר הזמנות. יתכן שהדבר קשור בחגים המתקרבים. כן רושמים שינוי לטובה בתיירות נכנסת מצרפת, עד 20%.

התיירנים מצפים בתקווה לכנס סוכני נסיעות בריטיים, האמורים לקיים בישראל את הכנס שנתי שלהם, מה־30 באוקטובר עד ה־3 בנובמבר. בתום הדיונים יסיירו הסוכנים באתרי תיירות בארץ ומצפים לכ־2.500 סוכני נסיעות ומארגנים. הצלחת הכנס עשויה להשפיע על תנועת התיירות באביב ובקיץ 1989.

בינתיים המצב קשה. התיירנים נפגעים מהירידה בתנועה וגם מיחסו המוזר של האוצר לענף. כניגוד להחלטת הממשלה מ־1966, המכירה בתיירות הנכנסת כענף יצוא, מסרב האוצר לנהוג בהתאם בנושאים כגון ביטוח שער, ביטול מס מעסיקים ועוד.

בעוד סוכני תיירות נכנסת מתלוננים על המצב כיום, ומעלים ציפיות לשינוי לטובה, מוסר דובר „אל על" על מצב לא רע בחודשים יולי־אוגוסט. כקו האטלנטי התפוסה היא עד 90%, בקווים אירופיים 80%. בסך־הכל יגיע המוביל הלאומי למצב של איזון בסוף שנה זו, אם כי לשם כך בוטלו טיסות. מנכ"ל „אל על", אנגב, השמיע זמירות אחרות בדברו על תביעות העובדים לתוספות שכר בגין שתיקת המשכורות.

אך בעוד שמ„אל על" נשמעות דעות כי המצב איננו כה גרוע כפי שמציירים בתקשורת, לדובר רשות שרות התעופה יש נתונים מדאיגים. הוא אומנם מתייחס לסה"כ התנועה, אך יש בנתונים אלה משום אינדיקטור למצב גם בתיירות. לפי דובר רשות שדות התעופה, חלה ירידה בס"ה תנועת הנוסעים בשיעור של כ־20% באפריל השנה, 16.5% במאי ו־12.25% ביוני. ביולי היתה ירידה של 10.6% בלבד. נתונים מפורטים יותר מוסרים על ירידה בתנועה הנכנסת בשיעורים גבוהים יותר מאשר בתנועה היוצאת. ההשוואות כולן לתקופה מקבילה ב־1987.

התאחדות המלונות מסרה נתונים מסקר שנערך בשבעה אזורים וכלל מלונות בדירוג 5־3 כוכבים. בתי הארחה אלה מרכזים 80% מהלינות. מהסקר עולה, כי חל מתורש מארס חלה ירידה במספר לינות של תיירים במארס 3%, באפריל 20%, במאי 32%, ביוני 29%. בחצי השנה מינואר עד יוני 88 ירדה התפוסה מ־68.5% ל־61.4%. לינות של תיירי חוץ ירדו ב־12%, ושל תיירים ישראליים עלו ב־9%. יש אזורים שנפגעו יותר וישנם אזורים שנפגעו פחות. הדבר גם תלוי במועד. תל־אביב נפגעה פחות מנתניה; ירושלים חשה באינתיפאדה פחות בשבועות החגים ויותר אחרי החגים. בעלי המלונות תובעים מיד התערבות הממשלה וסיוע ממשלתי לעסקים שנפגעו.

הממשלה כבר החליטה לתת תמיכה של ממש למלונאים, בעידוד התיירות, בכיסוי הוצאות למבצעי פרסום, כדחיית פרעון חובות ועוד. כלליות, חלה ירידה גם בתיירות היוצאת, אך לא במידה כזאת, שהיא תפצה את המשק על אובדן ההכנסות מצמצום התיירות הנכנסת. הישראלים נוסעים לחו"ל אך מחפשים מדינות בהן אפשר להסתדר עם פחות כסף. באופנה השנה נסיעות לפולין, הונגריה, יוגוסלביה ומדינות מזרח־אירופה נוספות. נוסעים אלה היודעים את שפת המקום וגם ילידי הארץ, שאינם נמשכים רווקא למחוזות ילדותם. המעניין הוא, שברוב חברות התעופה הורות קשה למצוא מקום בימים אלה, בעוד שב„אל על" ניתן ללא בעיות לרכוש כרטיס לציריך, כאשר „סוויס אייר", למשל, מסרבת למכור כרטיס כי הכל כבר תפוס על לסוף העונה.

יוסף שגוי

סקר התאחדות בתי מלון

1988	שיעור תפוסה	1987	שיעור תפוסה	לינות תיירים
ינואר	56.5%	ינואר	55.3%	7%
פברואר	63.3%	פברואר	62.5%	11%
מארס	67.6%	מארס	70.6%	—4%
אפריל	68.7	אפריל	78.1%	—10%
מאי	59.2%	מאי	74.5%	—20%
יוני	54.5	יוני	69.5%	—17%

הנתונים — על סמך סקר שנערך בבתי־מלון 5־3 כוכבים באיזור אילת, מערב ים, נתניה, ת"א, טבריה, ים המלח והקיבוצים.

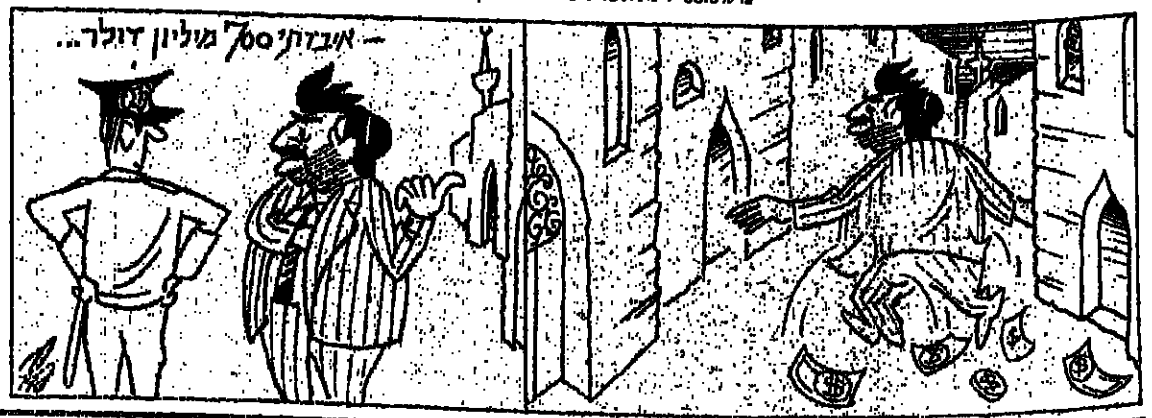

מחצית ראשונה 88

גידול של 10% ל„קונטיננטל"

בנק קונטיננטל סיים את המחצית הראשונה של 88 ברווח נקי של 3 מיליון ש"ח — גידול של כ־10 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו על ההון העצמי, בחישוב שנתי, הגיעה ל־14 אחוז. קונטיננטל, הנמצא בבעלות משותפת של בנק הפועלים ובנק ב.פ.ג. מגרמניה, הוא הראשון בקבוצת בנק הפועלים המפרסם את המאזן החצי שנתי שלו ל־88.

ההון העצמי של הבנק גדל בתקופה זו ב־7 אחוזים והסתכם ב־45.3 מיליון ש"ח. מאזן הבנק ירד בשיעור של כ־2 אחוזים והסתכם ב־514 מיליון ש"ח. פקדונות הציבור גדלו ב־31 אחוז והסתכמו בכ־94 מיליון ש"ח.

א.נ.

שיפור רווחיות ב„פיברוניקס"

חברת פיברוניקס הצליחה לספר את רווחיותה ברבעון השני של 88 וסיימה אותו ברווח נקי של 353 אלף דולר, לעומת הפסד של 66 אלף דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות החברה ברבעון השני גדלו בכ־29 אחוז והסתכמו ב־10.4 מיליון דולר. עם זאת, בסיכום החצי־שנתי החברה עדיין רשמה הפסד של כחצי מיליון דולר.

החברה ריווחה, כי השיפור ברווחיות הנידול בהכנסות וברווחיות לא בא לידי ביטוי מלא, בגלל רמת הוצאות גבוהה שקדמה לשורת פעולות שנקטה הנהלת החברה במאי 88, במגמה להקטין את ההוצאות.

פיברוניקס, מקבוצת אלרון, עוסקת בפיתוח ובייצור סיבים אופטיים ובמערכות אחרות להעברה מהירה של נתונים.

א.נ.

ארזים עבודות עפר ופיתוח בע"מ

הודעה בדבר תיקון טעות סופר בתשקיף

ניתנת בזה הודעה כי בתשקיף שפורסם ביום 7 באוגוסט 1988 נפלה טעות סופר באשר לתאריך הקובע.

התאריך הקובע הנכון הינו תום יום העסקים של ה־11 באוגוסט 1988.

המניות יסחרו אקס זכויות החל ביום 14 באוגוסט 1988.

זלוטיקמן עוד לא בראשל"צ ובנט לא בהפועל ת"א

העברות בכדורסל הסתיימו אתמול אבל 40 כדורסלנים ממתינים לבוררות ★ כמעט מכות על כדורסלן אלמוני בן 16.5 מאליצור בני־ברק ★ הוותיק אביגדור מוסקוביץ להפועל נען ★ יואב קדמן ירד לליגה הארצית (א.ס. רמת השרון) ★ גרג קורנליוס באליצור רמלה

כדורסל

יצחק ויסהוף

חיים זלוטיקמן עדיין לא נרשם במכבי ראשון לציון, העולה החדשה לליגה הלאומית. אברהם פלדה יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א, סרב אתמול, ביום האחרון של העברות השחקנים באיגוד הכדורסל, לחתום על טופס השחרור של זלוטיקמן לראשון לציון.

פלדה הודיע כי הוא לא חייב לחתום על שחרורו של זלוטיקמן ואמר: „מי שחתם על חוזה עם זלוטיקמן שישחרר אותו. אני לא אחראי לחוזים שלא אני חתמתי".

זלוטיקמן הגיש בקשה לבוררות בעניין זה. עו"ד עובדיה רזיאל שהוא נשיא בית הדין העליון יקבל היום את בקשת הבוררות של זלוטיקמן ושל עוד 40 בקשות לבוררות שהוגשו ויקבע את הבוררים שיחליטו כיצד לנהוג.

לבוררים מותר לתת ארכה של שבוע מיום מתן הבקשה וההחלטה חייבת להמסר שבועיים לפני פתיחת משחקי הליגה.

עוד שהגישו אתמול בקשות לבוררות היו קיית בנט ועדי בן ארי מהפועל ירושלים המבקשים לשחק בהפועל ת"א ומכבי הוד השרון, ארז גולדשמידט המבקש לעבור ממכבי פ"ת למכבי ימק"א נצרת, אורן קרמיצ'נסקי מגן שמואל להפועל חיפה. בסה"כ הוגשו אתמול 40 בקשות למוסד הבוררות.

רחוב מרמורק בת"א אכן נראה היה אתמול שוק, אך להבדיל משווקים אחרים סחר שוק זה בבני אדם. מנהלי קבוצות, עורכי דין, סוכנים וסתם „מאכרים" ניסו למכור את מרכולתם לכל המרבה במחיר.

גל קנז, כדורסלן הפועל ירושלים בעונה שעברה, ביקש לחזור לקיבוצו גן שמואל. קנז ישב וסיכם דברים עם נציגי ירושלים וגן שמואל ולפתע הסתערו על השולחן מנהלי מכבי ימק"א נצרת העולה החדשה לליגה הארצית עם פנקסי המחאות שלופים וניסו לשכנע את קנז לעבור אליהם.

סיפור נוסף הממחיש את שקרה קשור לנער בן 16 וחצי מאליצור בני ברק. דדי ברגר נבחן ע"י מכבי ת"א ונמצא מתאים לשחק בשורות הקבוצה התל־אביבית. מכבי ת"א היתה מוכנה להעביר לאליצור בני ברק 6 שחקנים תמורת ברגר, אך אליצור בני ברק החליטה כי ברגר ישחק רק באליצור קרית אונו או אליצור פ"ת. כאשר ניסו נציגי קרית אונו לסגור עם ברגר התחרט לפתע נציג אליצור בני ברק. הרוחות התלהטו וכמעט היו מכות, כאשר הנער צופה בתדהמה במתרחש.

מיקי הרמן, אחיו התאום של רב מהפועל גבעתיים, חתם אצל הקבוצה הלאומית של אליצור נוה דוד רמלה. כאשר הגיע מיכה שמבן מורשה החתימה של הפועל גבעתיים, כדי לחתום על העברה התברר לו כי שכח את החותמת במשרדו שכבר היה סגור. רכז הליגות נפתלי גושן סרב להעביר את השחקן ורק התערבות של יו"ר האיגוד יורם אוברקוביץ והמזכ"ל אברהם זייף איפשרו את ההעברה, לאחר ויכוחים ערים.

סך הכל הועברו בעונה 1000 שחקנים מקבוצה לקבוצה. נפתלי גושן שצבר כבר ותק של שנים בהעברות שחקנים סיפר כי רק אתמול עברו בין 400 ל־500 שחקנים.

בין ההעברות הבולטות היו העברתם של מיקי ברקוביץ ממכבי ת"א למכבי ראשל"צ, אביגדור מוסקוביץ מבית"ר ת"א להפועל נען, תווז — מאליצור רמלה להפועל חיפה סטיב קפלן ממכבי ראשל"צ להפועל איילון חולון מליגה א', דיוויד בלאט ממכבי נתניה לאליצור נתניה, ג'ימס טרי מהפועל חולון להפועל ת"א מייק קרטר ממכבי נתניה להפועל ירושלים.

עוד העברות בולטות אתמול: יאיר בן עטר מהפועל הגליל העליון למכבי חולון/פ"ת: דוד זגורי מא.ס. אשקלון (א) לאליצור נתניה; זוהר זלדמן מהפועל רמת אליהו לאליצור נתניה; הילי זמורה מהפועל גבעתיים לאליצור פ"ת: זיו הכט מהפועל לוד לאליצור נוה דוד רמלה; אבי זילברמן ממכבי פאריס למכבי הוד השרון; לן קולהאם מבית"ר ת"א להפועל גן שמואל; גיא גורן מבית"ר ת"א להפועל אילת; יוסי קונסטנטין ממכבי גדרה למכבי רמת־גן; דורי שגב מהפועל קרית שמונה להפועל איילון חולון; גדי מדור מאס"א טכניון להפועל חיפה; ניר אלון ממכבי חדרה להפועל חיפה; עידו אשר מהפועל איילון חולון לאליצור נתניה; חיים מרקוביץ מאליצור קרית אונו למתנ"ס תל־כביר; איתן סלימי מהפועל ירושלים להפועל חבל איילות; רענן אלרגנט מהפועל יהוד (א) למכבי ראשל"צ; תומר חנוך מהפועל חולון להפועל ת"א; אלון מרלי ממכבי כרמיאל להפועל גליל עליון; אופיר קוחלי מהפועל גן שמואל להפועל גליל עליון; רוני כהן מהפועל קרית שמונה למכבי קרית מוצקין; יהודה לוי מאליצור קרית אונו למכבי הוד השרון; עידו שטיינברגר ממכבי דרום למכבי רחובות; ארז נאורי ממכבי ראשל"צ למכבי רעננה; מאיר היניק מהפועל ב"ש לאליצור נתניה; אבי בן זאב מהפועל חולון להפועל עפולה; גרג קורנליוס ממכבי ת"א לאליצור נוה דוד רמלה; אסף כהן מהפועל ר"ג להפועל ירושלים; אליהו חסיד ממכבי ירושלים להפועל ירושלים; אביב שפינר מהפועל חולון למכבי רחובות; אחיה מולכו מהפועל חולון להפועל נס ציונה; קורן אמישה ואייל לייב ממכבי בת גלים למכבי חיפה; משה רייס מאליצור קרית אונו להפועל אילת; קני לבנובסקי מאליצור קרית־אונו למכבי קרית מוצקין; שי כספי ממכבי נתניה לבית"ר ת"א; יואב קדמן מאליצור נתניה לא.ס. רמת השרון; ערן ברגשטיין ממכבי דרום למכבי ת"א.

ההעברה הראשונה אתמול היתה כשעה רבע לפני 8 בבוקר כאשר אשר שוורצוולד עבר מהפועל לוחמי הגטאות להפועל ראש הנקרה (א).

שחקנים זרים יוכלו להרשם עד ה־20 בחודש ספטמבר.

כדורסלן הפועל תל־אביב חיים זלוטיקמן (מימין) נותר אתמול מאוכזב מאי העברתו למכבי ראשון־לציון. זלוטיקמן ביקש בוררות בנושא ובינתיים הוא מוקפא. משמאל נראה רכז הליגות באיגוד הכדורסל נפתלי גושן שהיה אתמול עמוס עבודה. (צילום: עוזי קרן)

אלופת הנשים צירפה לשורותיה חמש כדורסלניות

יצחק ויסהוף

אלופת הכדורסל ומחזיקת גביע המדינה לנשים אליצור תל אביב מודאגת משום שכוכבת הקבוצה ענת דרייגור מבקשת לעזוב. לפיכך קלטה אתמול, ביום האחרון להעברות חמש שחקניות, כדורסלניות מקבוצות אליצור השונות: גליה מייק מאליצור קרית אונו, אורית ליטני, תמי בן־שושן, אסתר אייזנברג ועדינה רוזנקנט, כולן מאליצור פ"ת היבאו בשורות האלופה.

מאידך שיחררה אליצור ת"א, את איריס ברדה וסיגל גוכס לעולה החדשה אליצור בת־ים/חולון. הקבוצה הבת־ימית קלטה גם את ניצנונית כהן מהפועל ת"א.

גם מכבי רמת חן ביצעה רכש רציני. עינת ברס ודורית רייכמן, שתיהן מהפועל גלבוע עברו לרמת חן. כן, צירפה רמת חן את מיכל ברנר מבני יהודה.

שלוש כדורסלניות ותיקות החליפו קבוצות. איתנה טכקרוב עברה ממכבי קרית מוצקין לבני יהודה, יעל אלכסנדרוני ממכבי ת"א להפועל ת"א ואילו אריאלה וולף עשתה דרך הפוכה מהפועל ת"א למכבי ת"א.

ההעברה הגדולה והמשמעותית ביותר עשוייה להתרחש היום כאשר בורר מטעם איגוד הכדורסל יחליט האם תשחק אלומה גורן השחקנית מספר 1 של ישראל במכבי ת"א או תועבר לבני יהודה. האפשרות השלישית שהיא תישאר בקבוצתה, הפועל גבעת חיים.

ג'מצ'י ייצגה בבית כנסת

יצחק ויסהוף

עו"ד רונית ג'מצ'י, אשתו של הכדורסלן [illegible] ג'מצ'י, גילתה אתמול תושיה ביום האחרון להעברת שחקנים מקבוצה לקבוצה [illegible] דורסל.

עו"ד ג'מצ'י, תלתה על [illegible] חצר בית הכנסת הסמוך לבניין איגוד הכדורסל פלקט ועליו רשום: עו"ד רונית ג'מצ'י מייצגת את הכדורסלנים [illegible] עטר, יוחאי נעמן, [illegible] עודד עורף ודורי [illegible] פרטים נא לפנות לסוכה [illegible] הכנסת.

בתוך הסוכה ישבה [illegible] ג'מצ'י ושם קיבלה קהל.

כדוריד

דרום קוריאה— יפאן 18:24

באליפות בכדוריד עד גיל 18 שמתקיימת בדאמשק ניצחה [illegible] קוריאה את יפאן 18:24. סוריה ניצחה על חודו של [illegible] את טאייוואן 19:20 וכויית גברה על מצרים 16:22.

בעקבות דיווח של ראשי הוועד האולימפי רשימת הנוסעים לסיאול, שיקבלו סיוע, לוועדת הספורט בכנסת

הוועד האולימפי יכין תוך שבועיים רשימה של נוסעים, מחוץ למשלחת האולימפית הישראלית, הכוללת 19 ספורטאים, תשעה מאמנים ושישה בעלי תפקידים, ביניהם רופא ועסיין, שמקבלים סיוע ממוסדות הספורט. רשימה זו תוגש לוועדת הספורט של הכנסת, לפי בקשתה.

בישיבה שנערכה אתמול בוועדת הספורט של הכנסת דיווחו ראשי הוועד האולימפי והמשלחת לסיאול — היו"ר יצחק אופק; גזבר־הכבוד יצחק כספי והמנכ"ל אורי אפק — על הכנות המשלחת ופירטו את סיכויי הספורטאים בסיאול. הם ציינו כי לגבי הוועד האולימפי קיימת רק המשלחת הרשמית בת 34 איש.

יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ פנחס גולדשטיין, ציין כי רווח במשך כל ארבע השנים על ההכנות שלדעתו היו יסודיות ורציניות ביותר. נבחרו הספורטאים המתאימים והמשלחת סבירה בהחלט, אם כי לדעתו היה ראוי שקבוצת [illegible] תיכלל בין הנוסעים.

לדעתו של ח"כ יוסי שריד הרכב המשלחת והמלווים הגיוני, אולם ביקש לקבל פירוט על ישראלים היוצאים לסיאול בסיוע מוסדות הספורט.

יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ נחמן רז, שהוא גם חבר הוועד האולימפי, הדגיש כי אותו לא מעניין מי יוצא לסיאול מחוץ למשלחת. אותו מעניינת רק הצלחת המשלחת. ח"כ רז הביע צער שאתלטים, וכן נבחרות לאומיות בספורט הקבוצתי, לא הצליחו להיכלל במשלחת.

יו"ר הוועדה, שאיחל הצלחה לספורטאים, ביקש להמציא את רשימת היוצאים, מחוץ לחברי המשלחת.

איגוד האתלטיקה מתרעם על הוועד האולימפי: איתי אילוז קופח

יצחק ויסהוף

„האתלט איתי אילוז קופח. מקומו היה בסגל האולימפי של ישראל למשחקי סיאול והתוצאות אותן השיג בעת האחרונה היו צריכות להעניק לו מקום במשלחת הישראלית". דברים אלו אמרו אתמול ראשי איגוד האתלטיקה לעיתונאים, כאשר יו"ר האיגוד אריה סלוצקי מתח ביקורת על היחידה לספורט הישגי ועל ראשי הוועד האולימפי שמנעו מאילוז להשתתף באולימפיאדה.

„השאלה האם אנו הולכים לחפש מדליה בסיאול או להשתתף בזירה שבה נוטלים חלק טובי האתלטים בעולם, עובדה שעשויה להקנות בטחון לאתלטים הישראלים" שאל אריה סלוצקי.

סלוצקי גולל את מערכת היחסים בין איגוד האתלטיקה לבין היחידה לספורט הישגי וסיפר על קריטריונים ששונו בעקבות הישגי אתלטים. „קרה אסון והתגלו כשרונות כמו איתי אילוז, רוגל נחום ואחרים. אילוז קבע 20.92 שניות ב־200 מטר, עובדה שהיתה יכולה להקנות מקום טוב באמצע כל תחרות שבה ישתתף. הטענה כאילו אילוז לא נמנה על רשימת שלושת המועמדים של היחידה לספורט הישגי (סיגל גונן, זהבה שמואלי ואילן גולדוואסא, י.ו.) מגוחכת. אילוז הוכיח התקדמות, עשה את השיא בתחרות רישמית ועמד בכל הקריטריונים. גם הטענה כאילו זמן ההרשמה נמצא כבר מאוחר לא תואם את המציאות. עובדה שמדינות רבות בעולם עורכות רק עתה את המבחנים לקראת סיאול" טען סלוצקי.

יו"ר האיגוד סיפר כי הצליח לשכנע את איתי אילוז שלא לפרוש מהאתלטיקה למרות העוול שנעשה לו והוא ימשיך בפעילות סדירה.

עוגות וגביעים בסיום ליגת הקיץ

השחקן המצטיין של הקיץ: ישראל אלימלך ★ הקלע המצטיין: ניר רכליס ★ שחקן הגנה המצטיין: ליאור ארדיטי ★ כדורי סל לקהל ★ מזל טוב, יהושע רוזין בן 70

אריה גיטליס

ליגת הקיץ בכדורסל הסתיימה אמש באוניברסיטת תל אביב בקול תרועה רמה. בטורניר מספר 4 זכתה אמש קבוצת „ביק" שגברה במשחק הגמר על קבוצת „מגדל" 87:93 (43:48).

במשחק שהיה מותח ומרתק עד לסיומו זכו שחקני „ביק" בניצוחם של ישראל אלימלך וליאור ארדיטי ובזכות התעלות בדקות הסיום.

בקבוצת „מגדל" בלטו מנחם אטלס, שנבחר גם כשחקן המצטיין של הטורניר, ומשה רייס שחקן הפועל אילת.

● קלעו ל„ביק": ארדיטי 18, אלימלך 15, מזרחי 12, אנגמי 12, איציק כהן (רמת השרון) 10, גולדשמיט 11, מאור 8, בורגין 6 ומוסקוביץ 1.

● קלעו ל„מגדל": רייס 22, אטלס 20, חזן 15, מולכו 9, שטרייכמן 6, שם טוב 6, ועקנין 4, ברזילאי 3 וקציר 2.

שפטו יעקב טורס ונפתלי עזבריה לעיני 1,800 צופים באולם אוניברסיטת תל אביב.

במשחק על המקום השלישי גברו שחקני „אנ.בי.איי", בניצוחם של גלעד כץ וניר רכליס ממצטייני ליגת הקיץ, על מיקי ברקוביץ, מוטי ארואסטי וחבריהם מקבוצת „פוינט 9", 88:105 (36:56).

● קלעו ל„אנ.בי.איי": שפע 23, כץ 21, רכליס 18, גוט 13, שידלצקי 12, קימן 10, גולד 4 ורוזנפלד 4.

● קלעו ל„פוינט 9": פליישר 20, שפינר 18, ברקוביץ 17, שטרייכמן 7, בן־טל 6, אלון 6, זמורה 4, ארואסטי 4, מוסקוביץ 2, אלרגנט 2 ואברמוב 2.

שפטו גלפרין ויחימוביץ.

במהלך הטורניר ובסיומו נערכו טקסים מרגשים ובהם בירכה ליגת הקיץ את המאמן הוותיק יהושע רוזין בהגיעו לשנתו השבעים בשורת פרסים ועוגה דמויית מיגרש כדורסל.

כמו כן, נפרדו שחקני הליגה ממוטי ארואסטי.

בסיום הטורניר, בחרו העתונאים בישראל אלימלך כשחקן המצטיין של ליגת הקיץ.

נבחרה חמישיית הליגה שהורכבה מישראל אלימלך, גלעד כץ, ליאור ארדיטי, ניר רכליס ואבי מזרחי.

ניר רכליס זכה בשני גביעים. גביע הקלע המצטיין — 160 נקודות. הגביע השני עבור דיוק בקליעות עונשין — 40 מתוך 45. ליאור ארדיטי נבחר כשחקן ההגנה המצטיין.

אבנר שם־טוב זכה בגביע עבור 10 קליעות מוצלחות של שלוש נקודות ואבי מזרחי קיבל גביע הוקרה.

הוענקה גם סוכרייה לקהל ברמות זריקת 40 כדורי סל אל הקהל ע"י השחקנים. ומילה אחרונה טובה לאריה מליניאק שניהל ביד רמה, בחן ובהמון אהבה את ליגת הקיץ.

נא להכיר: הפועל י־ם

נפתלי קריטורי

מחלקת הכדורסל של הפועל ירושלים בראשות היו"ר רוני שטיינר הציגה אמש, עם סיום העברות בכדורסל בארץ, את הקבוצה.

בקבוצה הירושלמית ישחקו גבוהים מעל 2 מטר: קרטר (מתאזרח) 2.06 מטר, אטלס 2.05 מטר ושחקן הציר האמריקני שחום העור האדסון 2.04. וכן חזן 1.95 מטר, שפע 1.97 מטר, גרהם 1.94 מטר, אסף כהן מהפועל רמת־גן — ושחקן אלמוני ממכבי ירושלים.

הקבוצה תכלול עוד 3 בני נוער שעולים לבוגרים ושחקן שעובר מבית"ר ירושלים.

מן הקבוצה שוחרר אמש הרכז בשנתיים האחרונות גל קנז שהתכוון להגיע לבוררות אבל הפועל ירושלים, כמחווה של רצון טובה, שיחררה אותו אמש רישמית והוא יעבור לגן שמואל.

שני שחקני החיזוק של הקבוצה מכירים אחד את השני משום ששיחקו יחד בארבע השנים האחרונות באותה מכללה, עובדה שלדברי שטיינר תעזור לקבוצה שכן אחת הבעיות עם הזרים היא ההתאקלמות הקשה בין שחקן הציר לרכז.

לדברי היו"ר הקבוצה אומנם נמוכה מזו של השנה שעברה אבל תהיה קבוצה מהירה יותר, דינמית יותר והוא מקווה שגם אטרקטיבית הרבה יותר.

10 מיליון דולאר לשחקן... הוקי קרח

גדול שחקני הוקי הקרח בעולם הקנדי גרצקי עבר ללוס אנג'לס קינג תמורת יותר מעשרה מיליון דולאר.

הנערים — מכבי ת"א 1:2

כדורגל

יוסי מנטילט

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל גברה אתמול, במשחק אימון, על קבוצת הנוער של מכבי תל־אביב 1:2 לאחר 0:0 במחצית.

קוכי בן־דהאן הקנה יתרון למכבי תל־אביב בפתיחת המחצית השניה אולם חברו לקבוצה, אייל אלדר המשחק בנבחרת הנערים כבש צמד עד לסיום וקבע נצחון לנבחרת.

בשבוע הבא תקיים נבחרת הנערים עוד שני משחקים נגד קבוצות נוער וביום חמישי תצא לאנגליה. בשבת תשחק בוומבלי, לונדון, משחק עם נבחרת הנערים של אנגליה.

מאטיץ מגיע

ראובן מאטיץ, מאמן אלופת הכדורגל, הפועל ת"א, אמור היה לנחות הבוקר בנמל התעופה בן גוריון.

מאטיץ יערוך את אימון אחר הצהריים של הפועל ת"א, ובהזדמנות זו יעשה הכרות עם שחקני הקבוצה.

הנהלת הפועל ת"א שוקלת להציב את בלמה יעקב סגל ברשימת העברות. אתמול שוחחו ראשי הקבוצה עם הבלם שדרש סכום של 75 אלף דולאר נטו לעונה אחת.

הפועל תל אביב הודיעה כי אינה מסוגלת לשלם לו סכום כזה. הבוקר תתקיים פגישה נוספת ובמידה ולא

— סגל הולך

תושג הסכמה מצד סגל לרדת בדרישותיו הוא יוצב ברשימת העברות.

נוימן התפטר מאימון יהוד

מאמן הפועל יהוד דני נוימן התפטר אתמול מתפקידו. נוימן לא הגיע לעמק השווה עם הבוס החדש של הפועל יהוד יוסי בן דוד.

בקבוצה מ־יהוד התאמן עד אתמול חלוץ בית"ר ירושלים אלי מיאלי ואולם עם פרישתו של נוימן יפסיק גם מיאלי את האימונים.

מארגנטינה לכפר־סבא

הורחה סנבל, שחקנה הארגנטינאי של הפועל כפר סבא, הגיע אתמול לישראל ויצטרף לאימוני הקבוצה הכפר סבאית.

סנבל ישחק בחוליית הקישור של הפועל כפר סבא.

היורשת של קומאנץ' וסאבו מסתערת על סיאול

דוברה מתעמלת לצלילי מאדונה ומתנזרת מ...ממתקים

שבח בן־גבריאל

נאדיה קומאנץ' ואקטרינה סאבו לא הותירו חלל ריק. הן נטלו את התארים האולימפיים: קומאנץ' במונטריאול ובמוסקבה וסאבו בלוס־אנג'לס. בסיאול תהיה, קרוב לוודאי, אאורליה דוברה, יורשתן של שתי הגדולות בעולם ההתעמלות.

בגיל 6 נפלה לראשונה בתרגיל הקורה ונפצעה קשה. הכל היו בטוחים שהילדה הפגועה לא תנסה שוב את מזלה. הסתבר שאאורליה דוברה קורצה מחומר מיוחד. היא לחצה על הוריה שיתירו לה לשוב לזירת ההתעמלות. הנדנוד השפיע, אבל לפני שנתיים שוב נחבלה באחד מתרגיליה. גם אז חשבו שהקריירה הקצרה שלה הסתיימה ושוב לא אמרה המתעמלת האמיצה נואש.

אאורליה זכתה בתואר העולמי בתרגילי הקורה וגם בקרב־רב. עתה, בגיל 15, היא מוכנה למשימה קשה נוספת: המשחקים האולימפיים בסיאול.

הרופא קבע: אבוד!

דוברה היא שונה מקומאנץ' העדינה. היא נטלה את התואר העולמי בסערה. היא גם זכתה בניקוד גבוה מאשר האלילה הבכירה מרומניה.

נאדיה קומאנץ' נטלה את התואר האולימפי ב־1976 בקרב־רב אישי, מקבילים וקורה. במוסקבה, בתרגילי הקרקע, יחד עם קים מברית־המועצות, ובקורה, בעוד שבאליפות העולם זכתה רק בתואר אחד — בקורה. אקטרינה סאבו צברה בלוס־אנג'לס שלוש מדליות־זהב — קפיצות, קורה וקרקע.

אאורליה דוברה מאמינה כי בסיאול תצליח יותר מחברותיה: „אני מצוייה בכושר נפלא וחושבת שמסוגלת לזכות בקרב־רב. אני מוכנה היטב למשימה הקשה".

המתעמלת נמוכת־הקומה מרומניה הפגינה יכולת מרשימה באליפות העולם שהיתה ברוטרדאם, באוקטובר אשתקד. היא היתה הגדולה מכולן, ובזכותה זכתה רומניה בתואר העולמי לנבחרות, לפני ברית־המועצות. כל זאת בזכות נצחונה בתרגילי־הקורה.

שנה קודם־לכן גרמה לה הקורה מפח־נפש, ולפציעות קשות ברגלה. המקרה המצער היה באליפות אירופה לנוער, ב־1986 במערב־גרמניה. לאחר שזכתה בתרגילי הקפיצות ובמקבילים ביצעה תרגיל קשה על הקורה, שהיתה בעוכריה. היא נפלה ונפגעה באותה רגל שכמעט שחיסלה את הקריירה שלה. רופא הנבחרת שבדק אותה קבע כי המתעמלת הקטנה סיימה את הקריירה... הוא אסר עליה להשתתף, אבל הסוררת והאמיצה בין המתעמלות חשבה אחרת.

דוברה עברה סידרת ניתוחים ולאחר ארבעה חודשי אימוני־כושר שבה למכשיריה האהובים. היא בילתה עליהם במשך כמה שבועות. האימונים נשאו פרי באוקטובר אשתקד כשנטלה את התואר העולמי בקרב־רב, וגם ב... קורה.

אאורליה דוברה היתה למעשה המתעמלת הצעירה ביותר שנטלה את התואר העולמי. הוענק לה אז ציון 10, דווקא על הקורה. היא העפילה לגמר בכל ארבעת המקצועות, אבל בקפיצות ובתרגילי הקרקע נטלה מדליות־ארד.

ציונים טובים בלימודים

את תרגיליה מבצעת דוברה לצלילי כוכבת הפופ, מאדונה.

ההתעמלות גוזלת מדוברה את רוב זמנה כך שלא נותר לה זמן לדברים אחרים. כל זמנה מוקדש לאימונים, תחרויות, נסיעות ו... להוריה. למרות זאת אינה מזניחה את לימודיה בתיכון והיא משיגה ציונים טובים.

דוברה מוצאת גם זמן לראות מדי פעם סרט. היא מעריצה את הכוכב האיטלקי מרצלו מאסטרויאני. היא אוהבת לראות סרטי־מתח. הם מדרבנים את אופייה הטמפרמנטי.

מזונה מורכב מבשר והרבה ירקות. לראשונה אינה טועמת ממתקים: „אני חייבת להקפיד על משקלי" — מחייבת ב... מתיקות.

אביה, נהג אוטובוס בבוקרשט, היה זה שירגן את בתו והוא אשר גילה את כשרונותיה ואת הדינאמיות שבה. בגיל 6 נטל אותה לראשונה לאולם ההתעמלות במרכז העיר ושם רדך סבב נוסף בהתעמלות הפופולארית של רומניה.

האב היה הראשון ובעקבותיו האם, תושבת במקצועה, שהשפיעו על בתם, לאחר לבטים קשים וממושכים, לנסות שוב את כוחה לאחר נפילתה מהקורה בתרגיל הראשון. „עכשיו ההתעמלות היא חיי, אפילו כשאני יוצאת לבריכה כדי להרגיע את עצבי ולנוח מעט אני ממשיכה לבצע תרגילים כמו קפיצות וצלילה. הם ממש דומים לתרגילים על מכשירים" — אומרת אאורליה המציינת כי אחיה הגדול רחוק מספורט כמו שהיא מ... שוקולד. לא כך הוריה. הם להוטים אחרי הספורט והם שמעודדים אותה במשך תשע שנים, וזה נעים — ועוד.

מיכאל גרוס מתלוצץ לקראת המשחקים האולימפיים:

הסבא של השחייה בסיאול

כל הוותיקים עזבו והשחיין הגרמני נותר כמעט „אחד בדורו" ★ מי שזכה ב־13 תארים אירופיים ושבר 12 פעם שיאי עולם נמצא בכושר טוב ★ הפרפר המכונה בשם „אלבאטרוס"

שבח בן־גבריאל

הגבוה בחבורת־השחיינים המכבירים בבריכה האולימפית בסיאול, המערב־גרמני מיכאל גרוס, יהיה גם אחד המבוגרים שבהם. בגיל 24 ינסה ה„אלבאטרוס", כפי שהוא מכונה, להשיג שוב מדליות זהב.

בסגנון הפרפר מזכיר גרוס את עוף־הים בשם „אלבאטרוס". בסגנון החפשי הוא חותר מאין־כמותו. הוא מקווה לחזור בסיאול על נצחונותיו במשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס. המקצועות המועדפים אצלו, בהם גם זכה בלוס־אנג'לס, הם 100 מ' פרפר ו־200 מ' חופשי, וכן 200 פרפר, מקצוע בו נוצח.

גרוס, גובה 2.01 מטר, הפסיד לפני ארבע שנים במפתיע ב־200 מ' פרפר לשחיין אלמוני מאוסטרליה, ג'ון סיבן, שגם הוא יהיה בסיאול. גרוס מקווה לגמול לו בבירת דרום־קוריאה.

גרוס, המחזיק בשיאי העולם ב־200 חופשי וב־200 פרפר, ושותף לשיא העולמי במשחה־השליחים 4x200 חופשי, עם חבריו לנבחרת הלאומית, התקרב באליפות מערב־גרמניה האחרונה לשיאיו. ב־200 חופשי היה רחוק בשלוש מאיות משיאו בין ארבע השנים (1:47.44 דקה), וכך גם ב־200 פרפר (1:56.48 דקה).

בעקבות ספיץ

בתום המישחים אמר הסופר־סטאר הגרמני: „אני שבע רצון מיכולתי. אם הוכחתי בכמה מאיות את שיאי העולמיים זה מוכיח שאני בכושר נפלא, והשיאים יבואו במשחקי העולמי בסיאול, כפי שהיה בלוס־אנג'לס. אהיה חייב להתאמץ השנה יותר כדי לזכות במדליות־זהב".

מיכאל גרוס, השחיין הגדול שהיה אי־פעם לגרמנים, ומהגדולים שידעה יבשת אירופה, נטל השנה באליפות ארצו חמישה תארים, ביחידים ובשליחים; זכה ב־13 תארים אירופיים ושבר 12 פעם את שיאי העולם בחופשי ובפרפר.

גרוס מעריך מאוד את המבצע הלא־ייאמן של מארק ספיץ במשחקים האולימפיים ב־1972 כשזכה בשבע מדליות־זהב. כמו ספיץ מחזיק גם הוא בשיאי עולם בשני הסגנונות, חופשי ופרפר.

כמאמן אירוחב, פיטר דיילאנר, שראה את מיכאל גרוס באליפות מערב־גרמניה, אמר כי השחיין המצטיין לא רק שיזכה בתארים האולימפיים אלא גם ישפר את שיאיו העולמיים.

דיילאנר מסתמך על תנאי הבריכה בסיאול, הנחשבת כמהירה בבריכות העולם. „המנצחים בסיאול יהיו חייבים לקבוע שיאי עולם" מאשר גרוס עצמו, ומוסיף: „אהיה רגוע, כפי שהייתי בלוס־אנג'לס, כשנטלתי שני תארים אולימפיים. את הפסדי ב־200 פרפר אני רואה כתקר. פשוט לא הבחנתי באוסטרלי, שבא לי מהצד".

גרוס מציין שיהיה זה חלום לשחזר את הנצחונות מלוס־אנג'לס, אבל בשחייה הכל אפשרי. „קשה יהיה למצוא את יריבי מלפני ארבע שנים. כמעט כולם פרשו. בסיאול אחוש כסבא של השחייה".

פוליטיקה ושחייה

השחיין המערב־גרמני, הממשיך להשתלם בלימודיו באוניברסיטה, מזהיר שבסיאול יהיו הפתעות, אפילו גדולות מאלה שהיו בלוס־אנג'לס. הוא התכוון לאוסטרלי שניצח אותו ב־200 פרפר.

מיכאל גרוס חזר מלוס־אנג'לס, התגייס לצבא ונחל כמה הפסדים. הוא טען כי האימונים בצבא הכבידו עליו. ראשו היה כבד, ורגליו לא פעלו כמו שצריך, מה גם שהכינו עבורו נעליים גדולות במיוחד, מאחר שנדיר לראות חייל בגובהו.

כעבור שנה כשהחל להשתלם בפוליטיקה ובמדעי הרוח בעיר מגוריו פרנקפורט, ניתנה לו גם האפשרות לחזור להתאמן, אך התאכזב מהישגיו אשתקד באליפות אירופה: בסיים שני ב־100 פרפר ושלישי ב־200 חופשי.

האכזבה לא ייאשה אותו. הוא הגביר את אימוניו לקראת סיאול כשהחליט על 12 סידרות־אימונים בשבוע, וזו הסיבה ש„אלבאטרוס" חזר לעצמו. „אם עוף־הים מסוגל לעוף כל היום גם אני מסוגל להיות בבריכה בכל שעות היום. ואכן, כך עשיתי כשזכיתי בחמישה תארים תוך שבוע באליפות מערב־גרמניה והוכחתי כי עדיין כוחי ונסיוני עמי".

מעניין לציין שגרוס נאלץ בחודשים הראשונים של השנה להרפות מאימונים אינטנסיביים בגלל פציעה.

זו השנה התשיעית שגרוס מדורג בין שחייני הצמרת בארצו, והישג כביר לכשעצמו. אבל הענק אינו מסתפק בכך. כושר־ההישרדות שלו בצמרת העולמית הוא אויר ואת נראה כוודאי גם במשחקים האולימפיים בסיאול.

שחיין מיכאל גרוס — ארבעה תארים באליפות גרמניה

29 אגודות זכו במדליות

	זהב	כסף	ארד	סה"כ מדליות
1. מכבי קרית־אונו	21	9	15	45
2. הפועל נתניה	11	10	7	28
3. הפועל חולון	10	7	9	26
4. מרכז וייסגל	7	11	5	23
5. הפועל נהריה	5	3	4	12
6. מכבי ירושלים	4	5	3	12
7. הפועל ימק"א י־ם	4	4	6	14
8. הפועל גלבוע	3	4	5	12
9. הפועל בית בריל	1	2	3	6
10. מכבי חיפה	3	2	2	7
11. הפועל גליל־עליון	2	2	1	5
12. מכ' כפר־המכביה	2	2	1	5
13. הפועל קרית־טבעון	2	2	-	4
14. הפועל עמק־חפר	2	-	2	4
15. הפועל ראשל"צ	2	-	2	4
16. הפועל עוז	1	4	1	6
17. הפ' עמק־יזרעאל	1	4	2	7
18. מכבי נהריה	1	3	-	4
19. מכבי ראשל"צ	1	3	-	4
20. אס"א תל־אביב	1	2	4	7
21. מכבי קרית־ביאליק	1	1	-	2
22. הפ' עמק־הירדן	1	-	5	6
23. הפועל כרמיאל	1	-	2	3
24. הפועל בני־שמעון	-	2	1	3
25. הפועל מגידו	-	2	-	2
26. הפועל רמות י־ם	-	1	4	5
27. מכבי ת"א	-	1	1	2
28. הפועל אשכול	-	1	-	1
29. הפועל יגור	-	-	1	1

אליפות הדרגים הוסיפה דלק לעתיד טוב בשחייה

דוד סיבור

מי שמחפש הוויית ספורט אמיתית יכול היה למצוא בבריכת מכון־וינגייט בשני ימי סוף השבוע שעבר. אליפות־הדרגים בשחייה, לגילאי 11—12—13—14, סיפקה לכל מי שנקלע לבריכה המקורה את כל היופי שבספורט.

750 שחיינים צעירים שעברו „גיפוי" מוקדם ועוד באותו מספר הורים וקרובים היו תפאורה נהדרת למאבקים על הישגים ומדליות. הסיסמה „מאלפים לאלופים" תורגמה לשפת המציאות. בכל השנים הרבות בהן אני מלווה את השחייה הישראלית טרם נפגשתי בתחרות כמותית שכזו. הצגה של ממש.

גם החום המעיק והלחות הגבוהה בבריכה (מתי מקדימי תותקן מערכת איוורור) לא הצליחו לפגוע באוירה הנהדרת.

נכון שרק שני שיאי גילאים הושגו בימי האליפות, אבל בכל זאת ניתן היה להתרשם בכמות בלתי־מבוטלת של שחיינים צעירים מוכשרים. התרשמתי גם משחיינים שהם תוצר של עבודה מסודרת ועם תשומת־לב ליסודות סבירים מספר חים עתיד טוב יותר.

אירוע זה הוא מאותם המאורעות שמוסיפים „דלק" [illegible].

42 אגודות היו מיוצגות באליפות זו. ליד אגודות שמזה שנים מתפארות בעתודה רצינית כמכבי קרית־אונו, ששחייניה בלטו ושלטו, כך גם הפועל חולון, מרכז וייסגל והפועל נתניה — צצו אגודות חדשות שגם הן התברכו במספר מדליות בבריכה. אלה הן הפועל כרמיאל, הפועל רמות ירושלים, הפועל ומכבי ראשל"צ ואס"א תל־אביב.

בין השחיינים בלטה מעל כולם חוה ברבת, בת ה־12, וכן בליה שקד, בת ה־13, ובין הבנים יואב רייטמן, בן 13; יואב פישר ואמיר הצרוני, בני ה־14, כל אלה בסגנון החתירה. בסגנון הגב התעלו ברקן תבור, בן ה־14 בסגנון המעורב, וכן טל יוסף, בן ה־13. בסגנון החזה היה נעים לצפות בשחייה בעלת עוצמה ויעילות של יניב גינצר, בן ה־14. [illegible], בנות ה־14. בסגנון הפרפר בלטה טהר אלוני, בת ה־14, שבכישוריה כבר מסכנת את השחייניות המבוגרות יותר. בין הצעירים היה זה עמית זוהר, בן ה־13.

באירוע שכזה בולטים היבטים אחרים, לדוגמא המשפחתיות. כך ראינו בין הטובים ביותר את אלון קליינמן, אחיה של הדר; הצנה קרן, בתו של ברוך קרן [illegible]; שירה בש, אחותה הצעירה של אורית; שני טליתמן אחותה של סרון; נדב [illegible], האחים של יעל ואמתן. כן יש לציין את קרן זלוטיקמן, המצטיינת בהריה ב־50 מ' חופשי, אחייניתו של הכדורסלן חיים, שמצטיין ב„מקצוע" אחר: [illegible] אחותה של אורית; [illegible] של גיתית ושגב. בלטה הופעתם בתחרות של אחים [illegible] כיעל ואמיר הצרוני שירה ועוז [illegible], ארז ורותם גלעד, עידן ויעל גולדשטיין. דוגמאות אלו רק ממחישות את המימוש המשפחתי שמתלווה לתחרות זו.

שרייבר הופתעה

הפתעה מרעישה היתה בטורניר הטניס לנשים בלוס־אנג'לס, כאשר אנה פרייזר בת ה־15 מארה"ב, ניצחה את בת־ארצה, פאם שרייבר המדורגת שניה 4־6, 3־6, 7־5.

נורבגיה — בולגריה 1:1

נבחרות הכדורגל של נורבגיה ובולגריה, סיימו בתיקו 1:1 באוסלו, במסגרת ידידות. גראן סבלוס היקנה יתרון למקומיים בדקה השניה. חריסטו סטויצ'קוב השווה בדקה ה־57.

עוד נצחון לסובייטים בסידני

נבחרת הכדורסל של בריה"מ, ניצחה בסידני את אוסטרליה 77:86 (38:47).

זה היה ניצחונם השני של הסובייטים במסעם הנוכחי. אלכסנדר וולקוב קלע 19 נקודות ושארי טוחונקורו קלע 16 נקודות. לאוסטרליה הירבה לקלוע אנדריו גייז — 31 נקודות.

גיינס רוצה בשלישית

ראודי גיינס מארה"ב אלוף אולימפיאדת לוס־אנג'לס ב־100 מטר חופשי, ינסה לייצג את ארה"ב בפעם השלישית במשחקים האולימפיים, בשימו חלק במשחה בתחרויות המוקדמות באוסטין, טקסס.

גיינס בן ה־29 שב לבריכה לפני חמישה חדשים לאחר פרישה בת ארבע שנים. הוא מקווה לייצג את ארה"ב גם במשחי השליחים 4 כפול 100 מטר חופשי ו־4 כפול 100 מטר מעורב.

בעריכת צביה בן־שלום

בובות לא למשחק

כל האמצעים כשרים, כדי למשוך לחנות לקוחות, אם כי גם כאן יש לשמור על מוסר מסוים ואתיקה מקצועית. אתיקה ומוסר הם כבר עניין של גיאוגרפיה ומשטר. כמעט כל המוצגים שרואים בחלונות־הראווה של ערי אירופה או אמריקה, אסור להראות באירן, או בכל ארץ מוסלמית אחרת. הדרך הטובה ביותר להציג בגד כלשהו, לגבר, לאשה, או לילד, היא להלבישו על בובות של חלון ראווה. ראיתי אפילו דוגמניות ודוגמנים, בני אדם, לא בובות בחלון־ראווה, אשר הציגו בגדים. אנשים רבים הצטופפו לפני החלון, כדי להביט בהם לדברי בעלי החנויות, מכרו באותו היום יותר מאשר כרגיל.

לא עבר זמן רב, ולא ניתן היה לשנות את תנוחת הבובות. היום, אלה יותר פסלים מאשר בובות: תספורת מודרנית, לפעמים מעוצבת בעזרת פיאה נוכרית, לפעמים יצוקה עם ראש הבובה. כל פרק ניתן לשינוי תנוחה, את הבובות אפשר להשיב, להשכיב, לכופף, לשנות את תנוחת הרגלים והראש, קל יותר להלביש אותה, כי היא ניתנת לפירוק לחלקים ולחיבור־מחדש.

הסתובבתי בלב דיזנגוף, ולא הייתה חנות אחת, שלא עמדו בחלונות־הראווה שלה בובות מכל המינים וכל הצורות מגומי (בובות ללא אפשרות לשנות את תנוחת הפרקים), בובות בעלות פרקים, חצאי גופים, בחלקן רק החלק התחתון, שמוצגים עליהם מכנסיים, בחלקו, חלק עליון לתצוגת חולצות. חלקן ללא ראש, בובות יושבות על אופנוע או אופניים, בעצם, בכל התנוחות האפשריות, וזה כמובן בבגד המתאים לפעילות המסוימת.

בחנות גדולה היו, בחמישה חלונות הראווה שלה, כ־4 ל־6 בובות. בחנות אחרת היו בובות בעלות מפלס אחד, אך פרקים מופרדים וקשורים לפרק האחר על־ידי חוליות ברזל. הבובות האלה אינן עומדות לבד על רגליהן, אלא תלויות או מוחזקות על ידי משענת. מסתבר, שמעט מאוד חלונות ראווה מחזיקות פריטים בלבד. רובן נעזרות בבובות.

מעניין הן באות? מי מעצב אותן, כמה הן עולות, מאיזה חומר הן מיוצרות והאם בובות כאלה מבוקשות אך ורק לתצוגת פריטי לבוש בחלונות ראווה? לכל השאלות קיבלנו תשובה במפגש עם שני צעירים, אלי בבני (32) ואשתו, מרטינה (30).

סיפר אלי: בובות חלונות־ראווה אינן אבזר חדש. הם היו אצלנו בשנות הארבעים. הן היו מיושנות, בצבעים לא יפים וגם ללא אפשרויות של שינויי תנוחה. אחרי שירותי בנח"ל — מקום שם היכרתי את מרטינה, שהגיעה לקיבוץ כמתנדבת, ושהיא במקצועה מורה למלאכה — יצאנו ביחד העירה, ושם קיבלתי לידי בית־מלאכה כושל לתיקון בובות.

אלי, חייל משוחרר מחוסר פרוטה לקח על עצמו חובות של כ־100 אלף לירות של אז, כדי לשקם את בית־המלאכה. אלי ומרטינה, שהתחתנו בינתיים, עבדו קשות ולאט־לאט הצליחו לתקן ולחדש בובות ישנות. למרות הקשיים, יכלו להתחיל לייבא בובות חדשות מחוץ־לארץ. בוטיקים ובתי־כלבו רבים התלהבו מאוד מהן והתחילו לרכוש את הבובות בכל מיני צבעים, צורות וגדלים.

הביקוש גדל ושני הצעירים, אלי ומרטינה, עברו מחדר־מלאכה קטן לאולם גדול. מרטינה עסקה בניהול המפעל ואלי תיקן בובות. הם התחילו לבקר בתערוכות שונות בעולם והוסיפו לבובות אביזרי חלונות. למפעל ולחנות קראו בשם: דיספליי, והיום זה בית־הבובות הגדול ביותר בארץ. אלי למד הרבה. רוב הבובות מגיעות לידיהם מחומר גולמי; חומרים תרשניים, בהזרקת פלסטיק נקי, מעורב בפיברגלאס, לתבנית העשויה שני חלקים: מניחים להתייבש למספר שעות ומפרקים.

אלי ועוזריו מכינים את הבובות לתצוגה. הן נצבעות בצבעים, לפי דרישת השוק, ומקבלים דימוי לפי בקשת הלקוח. המחירים די גבוהים: מ־600 ש"ח עד 2000 ש"ח. בובות־ילדים: 380 ש"ח עד 650 ש"ח. בובות־עץ חד־ממדיות: 155 ש"ח. את הבובות אפשר גם לשכור לתערוכות וירידים תמורת 75 ש"ח לשבוע. בית הבובות: סיפור יפה של שני צעירים, שבעבודה רבה וברצון עז מצאו עיסוק מיוחד, שהם גם מתפרנסים ממנו וגם נהנים ממנו.

חיה יוסף

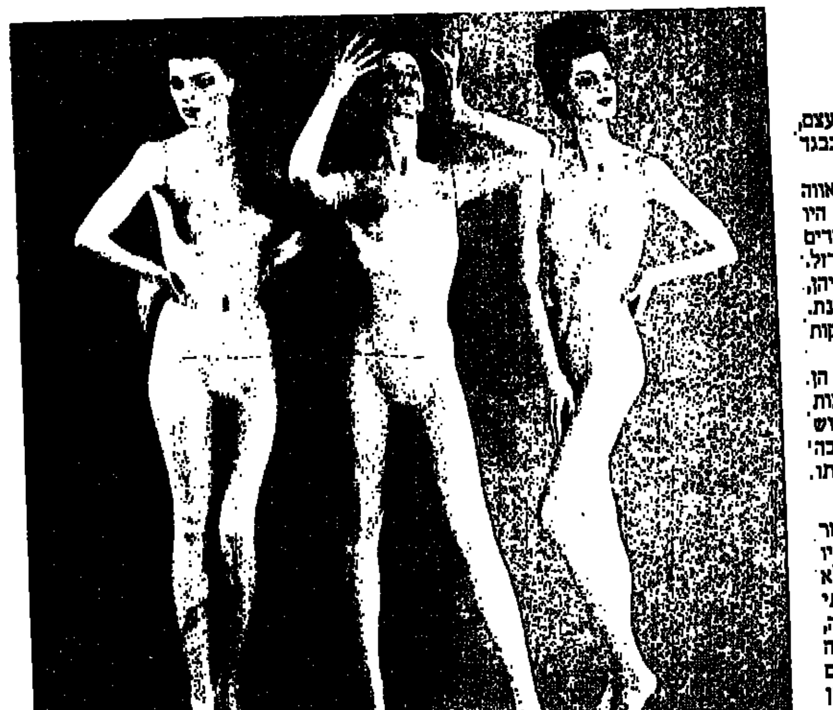

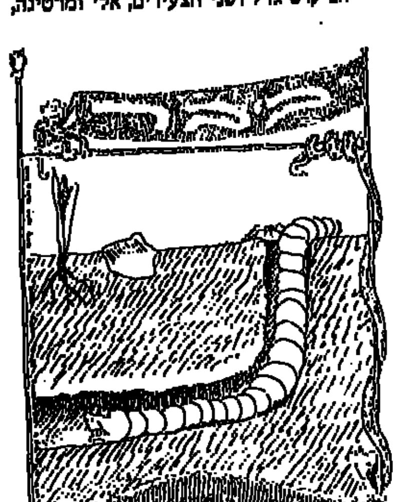

אגיע עד בית
סוקולוב המשופץ
ואארגן לי מסיבת
עתונאים

מרשמים למחברת

מתוק וצבעוני

"מספרו של ישראל אהרוני "מנות אחרונות", הוצאת מודן

מוס לימון

3 ביצים מופרדות; 3/4 כוס סוכר; מיץ וקליפה מ־1½ לימונים; 14 גרם ג'לטין; 1 שקית שמנת מתוקה. (ל־8 מנות, זמן הכנה: 30 דקות).

שמים בקערה את החלמונים ומחצית מכמות הסוכר ומקציפים עד שהתערובת תפוחה ובהירה. מוסיפים את מיץ הלימון וקליפת הלימון המגוררת. שמים את הסיר על סיר אחר עם מים רותחים (סיר כפול) ומבשלים תוך בחישה רצופה על אדים כ־10 דקות, עד שהתערובת סמיכה מעט. ממיסים את הג'לטין במעט מים חמים ומוסיפים לתערובת. מקציפים את החלבונים עם שארית הסוכר לקצף חזק ונוקשה ומקפלים את הקצף אל תערובת הביצים. מקררים. מקציפים את השמנת לקצפת חזקה ויציבה ומקפלים אותה אל התערובת הקרה (אם התערובת לא קרה — הקצפת מתפרקת). יוצקים את התערובת לתבנית קפיצית עגולה או לכוסות הגשה גבוהות. מקררים במקרר כמה שעות. להגשה: מקשטים בקצפת ובקליפת לימון מגוררת.

כדורי מלון בדבש ומנטה

2 מלונים בינוניים שלמים; 2 כפות דבש; 2 כפות קוניאק או ברנדי; 10 עלי מנטה חתוכים לרצועות דקיקות. (4 מנות; זמן הכנה: 20 דקות).

חוצים כל מלון לרוחבו, אפשר בחיתוך משונן. מוציאים מהמלון כדורים במכשיר המיועד לכך. מרוקנים את קליפת המלון משאריות המלון שנותרו בהן, כך שיתקבלו 4 "קעריות מלון" חלקות. מערבבים בקערה את כדורי המלון עם הדבש, הברנדי ועלי המנטה הקצוצים ומקררים במקרר חצי שעה לפחות. שמים בכל "קערית מלון" מעט מכדורי המלון עם הרוטב, מקשטים בעלי מנטה ואפשר במעט קצפת.

קרם חמאה (מתכון בסיסי)

4 חלמונים; 1 כוס סוכר; 200 גרם חמאה רכה; 1 מקל וניל או 1 כפית תמצית וניל. (זמן הכנה: 45 דקות).

שמים את החלמונים בסיר קטן ומקציפים כ־2 דקות. מוסיפים את הסוכר בהדרגה ותוך הקצפה, עד שהתערובת תפוחה ובהירה. שמים את הסיר על סיר אחר שבתוכו מים רותחים וממשיכים להקציף כ־10 דקות מעל האדים, עד שהתערובת מסמיכה. מסירים מהאש, מקציפים כ־2 דקות נוספות ומצננים. שמים את החמאה הרכה בקערת המיקסר. חוצים את מקל הוניל לאורכו ומגרדים מתוכו את הגרגרים השחורים אל תוך החמאה (או מוסיפים את תמצית הוניל). מקציפים לפחות 15 דקות, עד שהחמאה בהירה מאוד, תפוחה ואוורירית (בשום אופן לא "לחסוך" בזמן ולקצר את משך ההקצפה של החמאה). כשתערובת הביצים והסוכר קרה מספיק, מוסיפים אותה תוך ערבוב במטרפת יד אל החמאה המוקצפת, עד שהתערובת אחידה.

גיוון: ממיסים 100 גרם שוקולד מריר בסיר כפול, מוסיפים לקרם חמאה בסיסי.

גיוון: מרסקים 150 גרם שקדים קלופים במעבד מזון (כלהב פלדה). מוסיפים לקרם חמאה בסיסי ומערבבים היטב.

גיוון: מוסיפים 2־3 כפות קפה נמס לקרם חמאה בסיסי.

רוטב מנגו

2 מנגו בשלים ויפים; מיץ מ־1 לימון; 2 כפות ברנדי; 2 כפות סוכר. (45 דקות הכנה).

קולפים את המנגו ומוציאים מהם את הגלעין. מעבדים את כל החומרים במעבד מזון בלהב המתכת, למחית חלקה. מקררים.

טרפלס שוקולד

300 גרם שוקולד מריר עדין, שבור לקוביות; 1/2 כוס שמנת מתוקה; 100 גרם חמאה רכה; 2 חלמונים; 2 כפות ליקר גראנד מארנייה או ויסקי; אבקת קקאו. (כ־30 טרפלס, 30 דקות הכנה).

ממיסים את השוקולד והשמנת בסיר על אש קטנה, תוך בחישה רצופה בכף עץ, עד שהשוקולד נמס לגמרי והתערובת אחידה. מוסיפים את החלמונים זה עם זה, תוך בחישה נמרצת ומורידים מהאש. מוסיפים, תוך בחישה, את החמאה הרכה, עד שהיא נמסה לגמרי. מוסיפים את הליקר או הוויסקי ומערבבים עד שהתערובת חלקה ומבריקה. שמים את התערובת בתא ההקפאה לשעתיים, כדי שתתקרר ותתקשה. צריך כדורים קטנים, בקוטר 2 סמ', מגלגלים באבקת קקאו ומקררים. לגיוון: אפשר ליצור "קרום" קשה מסביב לטרפלס — אחרי שיוצרים את הכדורים טובלים כל כדור בעזרת קיסם עץ בשוקולד מומס (100 גרם יספיקו), כשהציפוי מתקשה מגלגלים באבקת קקאו ומקררים.

עוגיות חמאה ושקדים

250 גרם חמאה רכה; 3/4 כוס אבקת סוכר; 2½ כוסות קמח; 1 כפית תמצית וניל; 100 גרם שקדים קלופים ופרוסים דק. (15 דקות הכנה; 15־20 דקות אפייה).

שמים בקערה את החמאה, מחצית מאבקת הסוכר, הקמח, תמצית הוניל ושלושה רבעי מכמות השקדים. מעבדים ביד (בשום אופן לא במעבד מזון) לבצק אחיד. צריך כדורים בקוטר 2 סמ' ומניחים בתבנית אפיה. על כל עגול מדביקים 3־4 פרוסות שקדים. אופים בחום בינוני גבוה (200 צ.) 15־17 דקות. מוציאים מהתנור ובעוד העוגיות חמות מפזרים עליהן את יתר אבקת הסוכר. לגיוון: אפשר להשתמש בצנובר(?) שלמים במקום בשקדים.

ספרים למדף

מי שאוהב מתוק

מנות אחרונות
מכין ישראל אהרוני
הוצאת מודן

ספר למי שאוהב מתוק: למי ששונא את הקלוריות, והכולסטרול, והנזק הנגרם ל... למי שסבור שמנה אחרונה טובה הנה ... דלות ארוחות צהרים, ומצידו אפשר לאכל ... יום סלט ירקות וכדורי בשר ברוטב עגב... אבל הקינוח חייב להשתנות ולהיות אקס...

אהרוני מעיד על עצמו שהוא ... "מנות אחרונות" ולא אכפת לו להקדיש ... הרבה זמן ותשומת לב. לצד כל מירשם ... משך ההכנה, בדרך כלל בין 10 ל־30 ד... אם ככה זה יוצא לאהרוני, הרי שהדיוט ... נסיון חייב לשריין לו זמן כפול. גם מה ... מתחת ידו לא ידמה כהכרח לתצלו... היפיפים, המגירים ריר, שבספר. אין ... לעשות, פשוט צריך לנסות שוב ושוב ... להתייאש עד שמגיעים למיומנות הדר... המאכלים מורכבים מחומרים טובים, ... בפעמים הראשונות לא יתקבל בדיוק הנ... המוצע — התוצר יהיה אכיל ואפילו ... בני הבית יחסלו בכייף פאי מתפורר, ... נפול, קרם רך מדי או נוגט דביק. כי לה... את האורחים צריך, כאמור, להתאמן ... חשיבות רבה לכלי הגשה ולצורת ההגש... זה בספר.

הקינוחים מחולקים לפי סוגיהם: ... פירות, שוקולד, מאפה, קינוחי ביצים, ... קפואיים... לגלידה ביתית צריכים ... מיוחדת, מנות אחרות ניתן להכין ... הנמצאים בכל מטבח: סיר כפול (אפשר ... להתפשר על אילתור), שקית זילוף ... צעצוע פלסטיק שמוכרים בסופרמרק... מיקסר יד חשמלי, מטרפת יד, מערוך, ... סכין חדה וטובה...

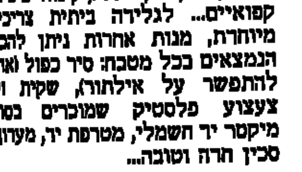

הספר מהודר מאד, מלא תצלומי ... העריכה נוחה, בהסברים ברורים, יש בו ... מ־200 מירשמים מגוונים מאד, למי ש... מתוק... (צב"ע)

ללמוד דרך משחק

משרד החינוך והתרבות יפעל לפיתוח ולהרחבת שיטת־הלימוד בעזרת משחקים במסגרת חיפוש אלטרנטיבות חדשות לשיפור תהליך הלמידה והחינוך בבתי־הספר. על כך סוכם בפגישה שקיים מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, עם חברי הוועדה לקידום הפעילות המשחקית במערכת החינוך. חברי הוועדה הגישו למנכ"ל מסמך המפרט את הפעילות הקיימת בנושא זה בארץ. מתברר, כי בשנים האחרונות אימצו כמה עשרות ... ספר את המשחק ככלי דידקטי, המופעל ... אינטגרלי מתוכניות הלימודים. ב־7 מכללה ... להכשרת מורים שיבצו את נושא המשחק כחלק מהכשרת המורים. כן פועלים בארץ ארגונים וולונטריים המקיימים פעילות חינוכית ולימודית לקידום המשחק. — כך דובר משרד החינוך והתרבות.

הכי קל להאשים את המחשב

הכי קל להאשים את המחשב וזה מה שאני הולכת לעשות כאן. כאשר כותבים במעבד תמלילים, די בלחיצה אחת כדי להעביר ממקום למקום אות או מלה, שורה או קטע ודי בשבריר של חוסר־תשומת־לב כדי להעביר אותם למקום הלא נכון. אחר־כך אנו קוראים משהו שכאילו נלקח מ"שלושה בסירה אחת" (לא של ג'רום קלפקא ג'רום, אצלו יש גם כלב), מהתוכנית שבה פיזרה הרוח ערמת דו"חות, ומישהו צירף אותם באופן מקרי למשפטים כמו (אני מצטטת מהזיכרון): "החוגים הדיפלומטיים הגיבו במורת־רוח גלויה על התערבותם של קציני המטה בענייני חדר המיטות שלהם."

דברים מסוג זה אנו מוצאים יום־יום בכל אחד מעמודי העיתון, בכל העיתונים, וגם בירחונים שתהליך הייצור שלהם יסודי יותר ועצבני פחות מזה של היומון או השבועון. אפילו בספרים. פעם נוכחתי בשעת ויכוח בין משורר, שהתלונן על "חלפת השורות" בשירו, ובין המו"ל, שנשבע כי איש — מלבד המשורר עצמו — לא יבחין בכך. נבוכותי מאוד כאשר התבקשתי להביע דיעה, כי אכן, לא הבחנתי בחילופין.

זאת לא בעיה של הגהה, למרות שיש גם שגיאות הגהה והכבודן במקומו מונח. ה"חלפות" קורות גם אחרי ההגהה האחרונה, ובדרך־כלל מגלים אותן אחרי שהעיתון הודפס. ואז חורקים שן ומקווים שהקורא הנבון יבין ויסלח, ואם הנושא קרוב ללבו — יחפש את ההמשך הנכון בידיעות אחרות.

את כל זה אני מספרת בהקשר לקטע "מתוק ושימושי", שהתפרסם ביום ראשון (8.7) בטור "זה מה שיש", ובו לא נמצא כל קשר בין שש השורות הראשונות וההמשך. וההתחלה דיברה על חבילות־שי וההמשך — על תנוחה של הגוף ומאמצי־שרירים. בסדר, אחרי שתיים שלוש שורות והבין כל אחד שהקטעים התחלפו. הצרה היא רק שהידיעה האחרת, זו שממנה נלקח "ההמשך" לא פורסמה באותו מדור ומהקורא הסקרן נשללה האפשרות להרכיב את ה"פאזל", כפי שהורגל.

אין לי איפוא ברירה אלא לפרסם הפעם את שני הקטעים שהורכבו מחדש (בהדבקה).

לא שהם חשובים כל־כך, אבל הייתי רוצה להקדים מכתבי תלונה לעורך ה... עוקצניות על חשבון העיתון, ואת ... ההזדמנות לגלגל את האשמה על המחשב.

לצערי, אינני יכולה להבטיח שהדברים לא יישנו. יש הטוענים שזאת "מחלת הילדות" של סדר המחשב. חבלים. מצאתי "חלופות" בספרים ובמגזינים שראו אור בחו"ל, שם כבר מזמן יצא דפוס המחשב מתקופת הילדות. שלא לדבר על שגיאות ו"חלופות" שצצו בסדר העופרת, שירד מהבמה אחרי 500 ... של שכלולים. אז לא נותר לי אלא להתנצל גם מראש. **צב"ע**

התעמלות לעצלנים

היבואן — חברת אייל הנדסה — טוען שזה משהו מהפכני: שעת התעמלות אחת במכשירי שיטת שטאופר שקולה ל־14 שעות התעמלות רגילה בקיצור — אתם שוכבים על מעין ספה (בתמונה), המרטיטה אתכם והשומן הופך לשרירים. הייתם מאמינים? לפי שיטת שטאופר "ניתן להגיע לתוצאות של חיזוק והגמשת שרירים והקטנת היקפים ומידות ללא נזק למפרקים ו/או למערכת הבריאות. מערכת ההתעמלות כוללת 6 מערכות המפעילות את כל קבוצות השרירים של הגוף, כאשר המתעמל בהם פאסיבי לחלוטין. כל אשר עליו לעשות הוא לשכב במנוחה וקבוצות השרירים מופעלות בין 700 ל־1000 פעם בשעה." ציטוט מקוסמטיקה, כי אני לא כל־כך מבינה בזה. או מה אינני רוצה להכשיל אתכם ומאידך איך אוכל להסתיר מכם מידע שאולי אתם מעוניינים בו: הסכר על אחריות היבואן, הטוען גם שמכוני בריאות מתלהבים מהמכונה, שבמועדון הכושר בכפר המכביה זה הלהיט, שמערכת כולה עולה בסך הכל 37 אלף דולר ואפשר גם בתשלומים.

מתוק ושימושי

חבילות שי מכנות את צוותן, כי שאחרי הולילה יבואר ביד מהו מרקט, ... להגים, המתקרבים בצורה ... של חבילות, המכילות ... ממתקים — גם ילקטים לילדים, ... נסיעות ואף תיקים יוקרתיים. ... הממתקים מותאם לסוג התיק: בין ... לילדים פרלינים וחטיפים, לנסיעה — ... יין, לבילוי — ליקר קוקוס. יש גם כל מיני צ'וקאורים כמו עטיפות למחברות או ... לקירור. המחירים בין 71.60 ל־110.20 ש"ח.

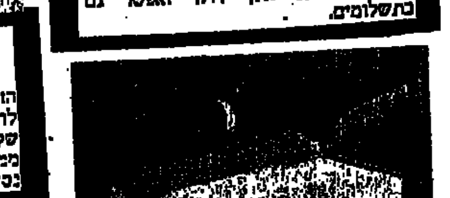

הועדות המקומיות לתכנון ולבניה
"שרונים/צפון השרון"
רח' ... 1 — נתניה טל. 053-346171 ת.ד. 2171

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות: בית מגורים בהקלה בקוי בנין צדדיים 2.70 מ' במקום 3.00 מ'. גוש 8024 חלקה 130 מגרש 2142 רח' השרון, אבן יהודה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי חרות
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור בנית בית מגורים חדש על חלקה 88 בגוש 8269 רח' גורדון מס' 34 בחריגות כהקלה עד 18.5% בניה, 0.65 מ'. בקו בנין צדדי. 1.10 מ' בקו בנין צדדי מזרחי בקיר אטום. קומה נוספת, 1.00 מ' בליטת מרפסת לא מקורה מקו בנין קדמי. את התכנית מס' 267/88 ות.ב. 833 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה

מרחב תכנון מקומי
השומרון

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965, כי הוגשה בקשה לשימוש חורג על חלקה 34 בגוש 11301 בזכרון־יעקב שבאישורה יש משום הקלה לענין ניהול מכון יופי באזור מגורים ב'. התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לוועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58, זכרון־יעקב — 30950).

שלום ברזילי, יו"ר
הועדה המקומית השומרון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת פת/897". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4042 חלקה 144. עיקרי הוראות שינוי התכנית: אישור בניה בקומת הקרקע דונמת הקיים בקומה א' (27.6% במקום 27.5%) ומרווח אחורי 4.20 במקום (6.00).

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3295 התשמ"ו, עמ' 259 ובעתון בוקר דבר בתאריך 16.1.86 ובעתון ערב מעריב מתאריך 16.1.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 16.1.86 בשפה העברית. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, כיחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
יהוד
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' יד/10,005". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: תוכנית זו תחול על כל תחום מרחב התכנון המקומי יהוד. עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת הוראות בדבר בניה על גגות בנינים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3519 מיום 21.1.88 עמ' 669 ובעיתון בוקר הצופה מתאריך 6.1.88 ובעיתון ערב חדשות מתאריך 6.1.88 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף יתד נאמן מתאריך 6.1.88. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, כיחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
3.8.88

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב - יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד סוכנות בטוח בקומת קרקע, לתקופה של 5 שנים, ברחוב שד' בן ציון מס' 19 גוש 6904 חלקה 57, תיק בנין 019־350, בקשה מס' 880613.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב - יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור הקלה לתוספת אחוזי בניה של 6% ובנית קיר ליד קיר משותף במרחק של 2.00 מ' (שני מטר) ברחוב דנין מס' 4 גוש 6213 חלקה 1002 תיק בנין 1093־004 בקשה מס' 0827־88.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב - יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לבניה לשינוי מהבנוי שנקבע בתוכנית 2248 ברחוב יפרח מס' 32, גוש 6150, חלקה 679.

תיק בנין 0730/068
בקשה מס' 880727

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה
עומר

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ד 1964

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר/גב' צוקר, הקלה כ־1.5% באחוזי בניה בגוש 38562 חלקה מגרש 15 רחוב גוו מספר 23, עומר, בנגוד לתכנית/שנוי תכנית 11/101/03/14.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים: א', ד', ה' — בין השעות 12.00 — 8.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 19.00 — 17.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

זק ארז
יו"ר הוועדה המחוזית עומר,
מחוז הדרום 2.8.1988

ועדת המשנה לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי
ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 3945 בגוש 328 רחוב ארלוזורוב 34 לפי תכנית מיתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור ומותר לבנות עליה: קיים בית פרטי ומחסן.

בקשת בעלי החלקה — שימוש חורג ל־5 שנים לגן ילדים במחסן קיים.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ראשל"צ

טלוויזיה

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 09.05 שעת כושר. 09.15 מלחמת הכוכבים: הצירעה התוקפת. 09.40 נילס הולגרסון, פרק 29. 10.05 ציפטפוטו: גמדים. 10.30 חופשי חפשי, ערב־קאן קיץ. 10.35 מאנטפילר פארק, פרק 2: כרי קרוסור ואחיה, מתיידדים עם בני משפחת ברטראם. 11.25 אנחנו וסכנינו, דפי טלטקסט על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי. 11.30 פיצוחי קיץ: בשידור חוזר. 12.10 טלשופ: איש והבאגיפן — הופעה היה כל להיות רוק בסר מליברפול, גל חדש. 14.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 14.05 כא בחשבון. סדרה מקצועית בחשבון והנדסה פרק 6: איך להחליט מתי משתמשים בנפל וכו'. 14.30 קשר משפחתי. משפחת מוזס. מה עושים כשילדים רוצים שיקנו להם כל הזמן ויולס ובני מוזס, ובתם רעות בת הארבע וחצי משוחחים עם אחי יותם וכו'. 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת כושר. 15.56 מאחיים סניות לרשות הרואה. 16.00 והריזה, שידור חי. 17.00 ערב חדש, מנחה אילנה דיין. 17.30 ריד רץ — הפעם: חרשיסן. 18.00 סומיקי. 18.25 הגיע זמן לשון — הפעם: הכנר תמוך של שר האוצר. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 השטיח המעופף (ערבית). 19.00 מפגש (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מכט. 20.02 מבט ספורט. 20.30 הגיע זמן לשון. הפעם. הזמנה זונית לחברי הכנסת. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 בלוו לכתולי המרים. שם הפרק: פיתיון לתנינים. למפקד פורילו צפויה העלאה בדרגה. אלא שבינתיים ידיו מלאות עבודה, כשל תניך רמה והמסתובב בשטח על מחלקים. 22.20 קסרים. הפרק השביעי: השרשרת הארוכה בהמצאת אמצעי התובלה הימית. הגומי, והצבע, המלאכותי. ועוד. 23.10 חזרה אל הים. שם הפרק: ביח פתות. פחיות משקה וגקבוקים ריקים מתגלגלים בבית, והאוכל נעלם בכמויות אדירות, הגרי מחליט לחקור את העניין. 23.35 פסוקו של יום. תרשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 הדולפין הלבן, פרק חמישי. 18.50 תופשים אמריקה. 19.45 בקרוב בערוץ 2. 20.00 דגש חוץ — אל תעקנו. 20.33 מכונת המוטל האמריקאית. 21.35 סידים של רישאר גוסונייה, ראן מישל ז'אר והורותי. 21.45 דרמה השעוניה.

רדיו

קול המוסיקה

(תו תקליטור וקסטנקריסטי) 06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה — בתכנון: הפתיחה קוריולן ותו. הפילה. מלונרוו/ק. כנסטס ותו: מוצרט: סימפוניה קונצ'רטנטה במי־במול מג'ור לכלי נשיפה ק. 297 ב' וה. בויס/ר. הנסטורד/ר. או ניל/י. וויליאמס/התו. הקאם. מאדוס/א. סניידרג רבוראק: מיקרות בוהמיה ומ. ברוס ום. גלהורן; פורה: אימפרומפטו ות. אריאן: נגל ותג גרינ: מחלות סימפוניים ותו. 09.00 קונצרט בוקר — ויולדי: קונצ'רטו מס' 2 במול מינור קין מתוך ארבע העונות וי. פרלמן/התו. הפיל. היקראלית; הומל: קונצ'רטו במי מג'ור לחצוצרה ולתו. והק. הרצנברגר/ת. האקדמיה של סנט מרטין/ נ. מרינרו ותא שוברט: קמינייה בפה מג'ור וב. קרמר/א. וון קיל/ס. צימרקן/ר. גרינכס/ א. פוס/א. ברזנר/ר. וולטקביץ'/ ק. טונמן; גלינקה: סדיו פטטי ברה מינור (שלישיית בוהרוין) ותג רוסיני: אריה מתוך האופרה לה פיאמרה דל פרנגה וה. גימנו/תו. קמריה סקנסית/מ. אנגלוג ויתפיניטנ: קונצ'רטו לפסנתר מס' 4 במול מינור (ו. אשכנזי/ת. קונצרטבאו/ב. הייטינקג פרוקופייב: סמפוניה מס' 4. 11.57 פינת השיר — משירי אריה זקס. 12.00 מן הפרטיה — מיכאל בנמלכסקי: פסנתר. באך: סונטה במול מינור וסם אלי חפק: קלרינית בהונכב: סונטה מס' 4. ברה מג'ור, לפסנתר וצ'לו אופ 102 מס' 1 ועמנואל גרובנג בוהפם. שלישיה בלה מינור, לקלרינית צ'לו ופסנתר, אופ 114: ואלי חפק עמנואל גרובנג ב'ורוס: שירים בעבור לפסנתר סולו. 13.05 בהאזנה נינוחה — קראפט: סימפוניה ברה מינור ותו. אנגליקום ממילאנו/ג. ג'נקינס; מוצרט: קונצ'רטו במי במול מג'ור לשני פסנתרים ותו. וא. ברנדל/א. קופר/אקדמית סנט־מרטין/ נ. מרינר ותג מנדלסון: שמינייה במי במול מג'ור (הסולנים באוסטרליה ותג בהמובן: סימפוניה מס' 5 בדו מינור ותו. הסימס. של כנות הסיזור הימן/ק. סולאיש ותו. 15.00 כמנגנים בוטקליים ראיונות, סקירות, רווחים. 16.00 אתעתנא (ש"ח) שלישיית הפסנתר הישראלית — מוצרט: שלישייה בסול מג'ור, ק. 496; תצאה: סונטה קאמרית; ליסט: בעקבות קריאה בראנטה וא. צורה פסנתר. 17.30 קסת של צלילים. 18.00 אנתולוגיה בצליל ומוסיקה חזונות באנגלית. בלנית תל'בית בבארוק המאוחר. 19.00 כוסיקה קלאסית קלה. 20.05 רזר הזוהב — אגנים גדולים בהקלטות הסטוריות. 20.57 פינת השיר. 21.00 ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1988. ס. פרוקו: המיסייה בפה מינור ולפסנתר ולכלייקשת וע. קרוסוכסקי/ה. ויירדמן/ה. מאן/א. אפרת/ר. מויסטר. ו.ג. מוצרט: חמישיה בכלי במול מג'ור לפסנתר ולכלי נשיפה ק. 452 וב. ברמן/ג', לואי האס/א. הפון/נ. פוקנגוסט/ מ. פאוג ל. בריה שירי עם מעובדים לקול ולאנסמבל כלי וס. קורקו/ת. ויינגראוב/א. חפץ/ נ. לברטון/נ. לסון/ה. מקייני/ ג. ציפריאני/ת. צימבליסט). מנצח: אורי כאיר. 23.50 צלילים לסיומו של יום.

רשת א'

07.30 יומן בעניין, שירים יפנים. 08.05 חוגה, עם בני הגדל. 09.05 מלודיה, שירות מידע למאזינים. 10.05 מגיני מוער, גרשון הוד. 11.05 יוחל ירוק, שירים עבריים. 12.05 מעורב ישראלי. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 שירים עבריים. 15.30 האוניברסיטה המשודרת — תולדות התיאטרון, בהדרכת ד"ר רוד אלכסנדר. המסורת היהודית האמנות התיאטרון, יוסי נגולין. 16.05 תכנית לזכרו של משה פרלמן. חברים מספרים על משה, דובר צה"ל הראשון ומי שהיה מנהל קול־ישראל. 17.05 צבעי הקשת: שירי עדות. 18.06 מינתז ערב. 19.00 קירורים לעולים. 22.05 יש לי חלום, עורך ומנחה: יובב כץ: עם פסיכולוגית מיכל דביר ואיש התיאטרון והמספרות ד"ר ש. לוי.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 בראש צעיר לילדים ולבני נוער. 12.05 אלף־אלף בבית, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות ופזמונים. 14.06 בתיצחיק, הווי והומור. 15.05 תוצרת הארץ, תכנית בבקבוק לשירים עבריים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 18.06 זרקור, יצחק נולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 שורשים, שבועון לעניני פולקלור. 22.05 גאו ועוד. 23.05 הלילה החמישי, עם א. שטורם.

גלי צה"ל

06.03 צלילי בוקר. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 מכת שמש. מקרטונים ופזמונים. 10.55 זה בוער — על עצים ויערות. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 קליפה מהבית, עם לאה עוז. 14.05 אני מזגן עם ארז טל. 15.05 סייסטה, עם דורי בראזה. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.45 באופן מילולי. פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.05 ציפורי לילה, עם אריה בוק. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 יער מסורר, מגאזין לעניני צבא ובטחון וש"ח. 19.50 פינה חמה לליבי. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב: מרגלית צנעני. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדרכים ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 הרדיו היכן עם רני קרמל. 20.05 צייד, עם תמיר קפרי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 המסקה עשר. עם מיכל ניב. 23.05 קול הנ'או הזה עם דני קרמל.

רשת ג'

06.06 תכרונים תזכורתיים. 07.07 קיר בבוקר. 09.05 קנים טובות. 11.05 30 בצל, עם יקיר אביב. 13.05 עם כל הלב, באיכלקית, ספרדית וצרפתית. 14.06 בסן וגב, עם סוס עסרי. 16.05 כאן ועכשיו. 17.05 קיץ חם, עם מנחם פרי. 19.05 קליבה, שבועון פופ. 20.05 אלבומים חסמ'ח, תקליטים ישראליים קיצאי השנה. 21.05 מיסע רוק. 23.05 ביסט לילה.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: רמבו 3 — 9.40 ,7.15 ,5
אירלי: הרמה — 9.30 ,7.15
בקידורה: כפרי — 9.30,7.00,4.10
בית ציוני אמריקה: לול — 5 ,7.30 ,9.10 ,11.30
גת: פרחים בעליית גג — 9.40 ,6.00
גורדון: כמעיין המתגבר — 9.30 ,7.00
דקל: מקדרים הרוסות — 9.30 ,7.00 ,5
הדרייב אין: פירורות — 7.45
סקס — 12.00
הודו: סלכה — 9.30 ,7.15 ,5
לימור חירש: כחליפים עורוצים — 9.30 ,7.15 ,4.30
גיל 1: כוכב ירח — 9.40 ,7.25
גיל 2: קם השקחק — 9.40 ,7.20
גיל 3: פירורות — 10.00 ,7.10
סאוי הצועקים — 9.10 ,7.30 ,5
סאריב: לוידי אי'ב — 9.10 ,7.15
רב־חן:
חן 1: המקיכה מיאמי — 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: 3 גברים ותינוקת — 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: נעורים בהקאלה — 9.45 ,7.40
חן 4: כפר הג'נגל — 9.45 ,7.40
חן 5: הקיסר האחרון — 9.30 ,6.30
ישתי: הקלות הבלתי נסבלות של הקיום — 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: הכל באשמת גן עדן — 9.15 ,6.30
לב:
לב 1: איבנו כל כך — 2.15 ,5 ,7.15 ,9.45
• אל עצמי — 11 ,5 ,8
לב 2: החבר של החברה שלי — 14 ,16 ,18 ,45.19 ,55.21
לב 3: הנסיכה הנסומה — 11.30 ,13.40 ,15.30 ,17.30 ,22.00
לב 4: חופשה בכפר — 12 ,19.30 ,21.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00 ,9.30

רמת־גן
אלאים: רמבו 3 — 9.10 ,6.40 ,4
לילי: לול — 11 ,5 ,7.30 ,9.30
רב־חן:
גן 1: המקיכה מיאמי — 9.30 ,7.20 ,5
גן 2: נעורים בהקאלה — 6 ,9
גן 3: 3 גברים ותינוקת — 9.30 ,7.30 ,5
גן 4: הקיץ של אביה — 9.15 ,6.15

גבעתיים
הדר: קרוקודיל דנדי 2 — 5 ,7.15 ,9.30

באר־שבע
חן: קרוקודיל דנדי 2 — 5 ,7.15 ,9.30

ירושלים
אדיסון: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5
אורנע: המקיכה מיאמי — 4.30 ,7.15 ,9.15
חן: רמבו 3 — 9.00
כפיר: הקלות הבלתי נסבלת — 5.15 ,8.30
אירנע: נעורים בהקאלה — 8.30
מיטשל: איבנו כל כך — 15 ,7.15 ,9.30
סמדר: קם השקחק — 9.15
הבירה: סנר לרגל קייפיציצ
עדן: כלסה — 9.00 ,7.15 ,5
תיאטרון ירושלים:
הקיץ של אביה
עולם נסתר — 10.30 ,9.30
אוכסייה 1: לול — 9.30 ,11.30
אוכסייה 2: הצועקים — 9.30
אל עצמי — 11 ,4 ,8
בית אגרון:
לאסי שובי הביתה — 16.30
הינור נורלי — 18.00
בוני פישר פסט החיים — 20.15
בצבצים — 22.15
מכיר לאמר ליום אחד — 24.00

חיפה
אוירה: הקיץ של אביה — 9.15 ,7.00
חן: המקיכה מיאמי — 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: מציצים כחוף — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלות — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: קם השקחק — 9.15 ,6.00
שביט: עולם נסתר — 9.15 ,7.00
רון: קרוקודיל דנדי II — 9.00 ,6.30 ,4
רב־אור:
רב־אור 1: כוכב ירח — 9.15 ,6.45
רב־אור 2: חופשה בכפר — 9.15 ,6.00
רב־אור 3: מקדרים הרוסות — 9.15 ,6.30
אורליל: עיניים שחורות — 9.15 ,7.00
קרן אור המדרש:
האחים בלוז — 5 ,7.30 ,9.40
פאריס: מפגש נורלות — 9.30 ,7.10 ,5.00

נתניה
שיקו: רמבו 3 — 9.15 ,7 ,5
הקיץ של אביה — 11.00 ,1.00 בשעה
אסתר: קרוקודיל דנדי — 9.30 ,7.30 ,5.30

חולון
סבוי: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: המקיכה מיאמי — 9.00 ,7.00
ארמון: לול — 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה
היכל: כוכה — 9.10 ,7.10

פתח־תקוה
היכל 1: קרוקודיל דנדי 2 — 9.15 ,7.00
היכל 2: סלכה — 9.30 ,6.15
היכל 3: הקיץ של אביה — 9.10 ,6.15

עפולה
מישא־סן: מקדרים הרוסות — 9.00

ראשון־לציון
רון 1: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5.00
רון 2: הקלות הבלתי נסבלת — 9.15 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 11.8
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
תמלביש - בימרתף: 21.00
סאלח שבתי
"היכל התרבות". 21.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 11.8 בשעה 20.30
נשס

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

חולון
עין יהב — עין יהב 3.
בן גוריון — לנדאו 16.

ירושלים
ד"ר כלה — המלך דוד 6.

נתניה
פורת — פ"ת 76.

פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר.

תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69.
פרנקפורטר — אחיבאייר 1, אפקה.

חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 11.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה - טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● ב"ח לניאדו נמצא בתורנות לפיקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ — ילדים, עיניים. ביקור חולים — פנימית, א.א.ג. שערי צדק — נשים, כירורגית, אורתופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־: 20.00־08.00. ביום ו': 14.00־08.00. טלפונים: 03־433100, 03־433500.

ער ביד — אוזן קשבת בטלפון ליחיד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־243158
ת"א - 241 226027 שעות
חיפה - 04־339488 20.00־11.00
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ויום - טל. 228722.

"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 525566, פתוחה בכל יום בימי, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
הכרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי הצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף בנייני ספיר 1 (ליד המשביר) יפה א, טל: 294869, 03־285522.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00 — 21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ערן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988430.
ער"ן נהריה — טל' 053־135116.
ער"ן כפר־סבא — 052־913939.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מיטרדים
ביקור עת"א לבתים הרופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08־221032; עכו־לה — טלפון 04־913334; כנען — 101. טלפון 04־931401; נהריה — טל' 04־821111. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל 057־74767. פתח־תקוה בטש רז, טל' 03־530818.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.50, 14.30, 15.50, 16.10, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.40, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

ארה"ב הביעה צער על ביטול פגישת מרפי עם הפלשתינים

דליה שחורי (וושינגטון)

סגנית דובר משרד החוץ פיליס אוקלי, הביעה אתמול צער על ביטול פגישתו של סגן שר החוץ האמריקני ריצ'ארד מרפי עם נציגים פלשתינים בקהיר. היא הביעה תקווה, שפגישה כזו תתקיים בעתיד. היא סירבה להתייחס לסיבות ביטול הפגישה בידי מרפי.

על־פי הדיווחים מקהיר, שיוחסו למקורות פלשתיניים, בוטלה הפגישה משום, שמרפי לא הסכים לפגוש שניים מן הפלשתינים שהופיעו ברשימה.

בן 17 נהרג בכפר טובס

איי.פי.

מקורות פלשתינים טוענים כי חיילי צה"ל הרגו אמש צעיר בן 17 מהכפר טובס, לאחר שיידה אבנים אל מיכלית דלק של צה"ל. מקורות בטחוניים לא הצליחו לאמת את הידיעה.

מבית החולים „איתיחאד" בשכם נימסר כי אחמד סאלח דארמה בן 17 מת על שולחן הניתוחים לאחר שנורה בחזהו.

● דובר הבית־הלבן מארלין פיצווטר הודיע אתמול, כי נשיא צרפת פרנסואה מיטראן יגיע לארה"ב ב־29 בספטמבר לביקור עבודה רשמי, לפי הזמנת הנשיא רייגן. אל מיטראן תילווה רעייתו דניאל.

„מצרים תמשיך לתמוך במאמצי השלום של ארה"ב באיזור"

אמר בוטרוס גאלי לאחר פגישת מרפי עם מובארק אתמול ● פגישת מרפי עם אישים פלשתיניים לא יצאה לפועל בגלל ויכוח בין הצדדים על הרכב המשלחת

(צילום: איי.פי.)

קהיר.— מרפי ומובארק בפגישתם אתמול

אורי הורוביץ, רויטר, עתי"ם

קהיר. — עוזר מזכיר המדינה ריצ'ארד מרפי נועד אתמול, עם נשיא מצרים חוסני מובארק ודן עימו בסיכויי השלום במזה"ת.

אולם נסיון להסדיר פגישה בינו לבין אישיים פלשתיניים נכשל. מרפי ומובארק סקרו את ההתפתחויות האחרונות באזור ועמדו על החלטה הפתאומית של ירדן לנתק את הקשרים המשפטיים והמינהליים עם הגדה המערבית. שר המדינה המצרי לענייני־חוץ בוטרוס גאלי נכח בפגישה ותיאר אותה כ„קונסטרוקטיבית ביותר". הוא אמר כי מצרים תמשיך לתמוך במאמצי השלום של ארה"ב.

הודעתה של ירדן על ניתוק קשריה עם הגדה המערבית העיבה על תקוות הממשל האמריקני כי המלך חוסיין יטול חלק במו"מ על עתיד השטחים המוחזקים. מצרים, התומכת בשיתוף פעולה בין ירדן לאש"ף ניסתה, אך נכשלה, להסדיר פגישה בקהיר בין מרפי לבין אישיים פלשתיניים מקובלים מתוך השטחים ומחוצה להם.

מחלוקת על האישים

„אנו רוצים כי האמריקנים יכבדו את זכותנו לבחור את הנציגים שלנו", אמר נאביל שעאט, אחד משש הפלשתינים שמצרים הציעה כי ייפגשו עם מרפי. הממשל האמריקני אשר עד כה נמנע מלקיים מו"מ כלשהו עם אש"ף, הביע נכונות להיפגש עם ארבעה אישים פלשתיניים שכבר קיימו קודם לכן שיחות עם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ", אמר שעאט.

הארבעה הם עו"ד פאייז אבו ראחמה, העורך חנא סיניורה, שניהם מן השטחים, ושני ערבים אמריקנים הפרופסורים אדוארד סאייד ואיברהים אבו לוחוד. אולם אש"ף כלל במשלחת את שעאט ואת אקראם האנייה, עורך עתון שגורש מן הגדה ב־1987.

סיים הביקור

כאמור לא התקיימה כל פגישה בין מרפי לבין משלחת פלשתינית זו. לאחר הפגישה עם מובארק נפגש מרפי עם שר ההגנה עבדול חאלים אבו גאזאלה. ביקורו במצרים היה השלב האחרון בסיור דיפלומטי בו ביקר בסוריה, לבנון, ישראל וירדן.

ספינת טיולים טבעה בנילוס 40 נעדרים

רויטר

ארפו, מצרים.— ספינת טיולים טבעה אתמול בנהר הנילוס במצרים, 40 אנשים נעדרים, 15 מהם תיירים איטלקים — מסרו מקורות מצרים בטחוניים.

המקורות אמרו, כי הנעדרים האחרים באוניה „נוביה" הם מצרים. אוניית התיור טבעה בסערה במרחק 2 ק"מ במעלה הנהר מן העיר ארפו, אמרו המקורות.

פרס: סיפוח השטחים

(סוף מעמוד ראשון)

שמיר: זו גירסת הערבים

שמיר לא עצר ברגשותיו: „אתה פרס תומך בגירסת הערבים שהליכוד מונע שלום" פרס: „איש לא יזיזני מאמונתי בשלום ומהדרך אליו, אין גבול לאמת".

שמיר: „אבל יש גבול לשקר".

מודעי, לא יכל עוד להבליג. בפנותו לשמיר קרא: „אל תתווכח איתו, הוא איש האמת הידוע. מדוע בכלל נותנים לו לדבר".

סגן רה"מ נחלץ לעזרתו של שר החוץ: „פרס הציל את המדינה מההרס שלכם". מודעי: „בענייני חינוך כבר טיפלת"?

„את המילה הזו לא אמרתי"

לפי אחת הידיעות כינה מודעי את נבון ליצן. מודעי עצמו הכחיש זאת. אחרי הישיבה אמר, מה שאני חושב עליו אני שומר לעצמי, את המילה הזו לא אמרתי.

פרס: „סיפוח השטחים הוא אסון לעם היהודי".

לא מספחים מה ששייך לנו

שמיר: „אני מתנגד לסיפוח, שכן לא מספחים מה ששייך לנו. ארץ־ישראל שלנו. אני בעד החלת החוק הישראלי על חלקי ארץ־ישראל. המונח סיפוח צורם את האוזן. אני מקבל את דברי ניסים כי כרגע לא ניתן להחיל את החוק הישראלי בשטחים בשל הסכמי קמפ דייוויד".

רבין: „האם אתם שרי הליכוד בעד אוטונומיה אמיתית לערביי השטחים, או שאתם בעד שהתושבים ירחפו באוויר כמו הדמויות של שאגאל".

ניסים הורס המשק

במהלך הויכוח הסוער נוצרה קואליציה משונה פרס־שרון, שהסתערה בשצף־קצף על משה ניסים. שר האוצר לא הגיב. איש משרי הממשלה, גם רה"מ, לא נחלץ לעזרתו. פרס טען: „המשק היצרני מתדרדר. לאן לא יהודיות? שקיבוצים ומושבים נהרסים? כשמפעלים נסגרים כל יום? שהבנקים מתעשרים על חשבון המשק?"

אריאל שרון, שר המסחר והתעשיה, החזיק אחריו: „אתה ניסים יושב בירושלים ובשטח ההתיישבות נהרסת בגלל מדיניותך". אתה גורם להרס החקלאות ולאובדן ההתיישבות. בצעד הבא שלך תהרוס את התעשייה. זה נלעג לשבת כאן בלי לדעת את המצב. יש חורבן של כל דבר יצרני בישראל".

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי חותם

מוסף שבת

* פנחס ענברי – מה הלאה? לאחר צעדי חוסיין, לאחר מסמך חוסייני
* מוטי בסוק – תקועים בטאבה
* ורד לוי – עם ד"ר מרדכי נאור: תוכניות למדינה פלשתינית מן ההיבט ההיסטורי
* דליה שחורי – יום שני הגדול. לקראת ועידת הרפובליקנים
* אבשלום קווה – מפעלי „חמת" בצל סגירה
* עמירם כהן – פחד: מושב שפיר לאחר הרצח
* אלישבע איילון – קו פתוח לאיידס, עברה שנה
* יש דיבור – עמוד לנוער
* יוסף מונדי – רשימות מן החבית, עמירם כהן – על הפנים, גדעון ספירו – הומניסט, נועם שפנצר – תל־אביב־טקסס, כרמלה לכיש – משהו בלבבה

חותם

* טלי ברזילי־זוננפלד – מתעסקים מהצד – עיסוקיהם הנוספים של חברי הכנסת
* אהוד דור – הדת לאלוהים, האדמה לבני־אדם – ראיון עם חנא סניורה

שרה בן־הלל
משתף פעולה – האיש הממתין למותו

* עמירם כהן – געגועים למשל – ירוחם משל על המתרחש בהסתדרות
* יוסי שיפמן – עלי גבעה שם בגליל – ימי המוסיקה בכפר־בלום

נועם שפנצר – לא בדיוק איזי ריידרס
מחנה נודד בארצות־הברית

* יואב בר־און, ז"ל – היום בן נקלט השידור (סיפור)
* יעל ישראל – הכי מגעיל בעולם – הסרטים הדוחים של ג'ון ווטרס
* חלו חותם
* חיה יוסף – שלום־בית
* מדורים וטורים – עודד ליפשיץ, אלי הכהן, מיכאל הרסגור, זאב צחור, אלי נצר, גבי בשן, שמואל בונים, גיורא מנור
* כל־יום

דפים לספרות

* א. ב. יפה – „משורר בצל הגרדום" – על „פרנסואה ויון" מאת צבי הרמן

א. פודריאצ'יק
„ספרות שמצאה מכורה" – על ספרות יידיש בישראל

* מנשה גפן – „מוטיבים עממיים" – שירים
* מ. קולבאק – פרק מתוך „זלמנאים"

מפ"ם מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז
לוח פעילות שבועית מה־11.8–17.8.88

יום חמישי – 11.8

במרכז 10.00 מטה בחירות מורחב.
נצרת 17.00 · אילן גילאון · חוג בית.
19.00 · אילן גילאון חוג בית.
כרמיאל – „העולה" 20.00 נונה קונן · חוג ליוצאי דרום אמריקה.
עכו · 20.00 דב פלג · חוג בית.
קבוץ ברקאי · 20.00 מחמוד יונס אירוח מחנה עבודה – מכ' ערבי.
סניף אילת 20.00 יוסי מרציאנו · מטה בחירות.

יום שישי – 12.8

חיפה – 7.00 גיורא ריפתין, הנרי אלקסלסי – מטה בחירות.
קבוץ רמות מנשה – 10.00 ח"כ אמירה סרטני, נחמן רז, גני מוקיר – מפגשי צעירים.
13.00 · ח"כ אמירה סרטני, אילן גילאון – מפגש צעירים.
קבוץ סאסא – 21.00 · חסיין פארס, מרדכי ירקוני, חדי כע, ואל עומר, „הייד פארק פוליטי".
קבוץ יראון · 21.30 · ח"כ חייקה גרוסמן – אספת חברים.
חיפה – 21.30 – רעיה רטיג – חוג בית, אצל יוכבד דרמן.

סמינר לפעילי מפ"ם – מסניף יבנה בגבעת חביבה – בהשתתפות – ח"כ אלעזר גרנות, שושנה רון וולדי מורג

יום שבת – 13.8

יום עיון לפעילי מפ"ם חיפה יתקיים בגבעת חביבה, בהשתתפות: חנן ארז, ח"כ אמירה סרטני, אמרי רון

יום עיון לפעילי מפ"ם במגזר הערבי יתקיים בגבעת חביבה בהשתתפות: ח"כ א. גרנות, ח. ארז, ח. פארס, ו. מורג, מ. סלאלחה, י. פעיש, מ. יונס, ל. יונס

קבוץ ברעם – 21.00 – פיני גרוב, מישל אלמליח – פגל פוליטי.

יום ראשון – 14.8

סניף אשדוד – 17.00 – טלי הופמן – מפגש נוער.
קבוץ בית זרע – 18.00 – ח"כ יאיר צבן – מועדון וותיקים של עמק הירדן. 21.00 – ח"כ יאיר צבן – אסיפת חברים.
סניף כפר סבא – 19.00 – צבי דובל – מטה בחירות.
קבוץ שער העמקים – 19.30 – ג'ומס – מפגש חברים.
הרצליה – 20.00 – ח"כ אלעזר גרנות – חוג בית.
נצרת עלית – 20.00 – אילן גילאון – חוג בית.

סמינר גננות של המגזר הערבי בגבעת חביבה – בהשתתפות: ח"כ א. סרטני, ח. פארס, וליד צארק, ש. שחר, פ. מסרווה פ. יונס, א. פינקרפלד, ד"ר באשרה, א. בונה

יום שני – 15.8

במרכז – 9.30 – מטה גימלאים.
סניף פתח תקוה – 10.00 – חיים זכאי – מועדון וותיקים.
קבוץ יחיעם – 10.00 – שושנה רון, אילן גילאון, מחמוד מפרע, שמוליק בירן – יום בישוב.
פתח תקוה – 19.30 – אמרי רון, וולדי מורג – מטה בחירות.
ראשון לציון – 20.00 – בנגילה – חוג בית.
קבוץ גן שמואל – 21.00 – מאיר פעיל – אסיפת חברים.

מרכז מפ"ם
יתקיים ב„צוותא" תל־אביב – בשעה 15.00
סדר היום:
א. פתיחת מערכת הבחירות
ב. מגבית בחירות של המפלגה
ג. השלמת בחירת מועמדינו לכנסת ה־12.
חברי המרכז ופעילי הבחירות – הבטיחו השתתפותכם

יום שלישי – 16.8

ירושלים – 9.00 – פיני גרוב, מישל אלמליח, שושנה רון, יוסי סולומון – ביקור במפעלים.
גבעת חביבה – 14.00 – ח"כ גדי יציב – סמינר „גרעיני נח"ל".
ירושלים – מלון „עירת בת שבע" – 16.00 – ח"כ יאיר צבן, פיני גרוב, מישל אלמליח, שושנה רון – כנס ועדי עובדים.
סניף נצרת 17.00 – אילן גילאון – מפגש צעירים.
19.00 – אילן גילאון – חוג בית אצל זהבה אורי.
סניף ירושלים 18.00 – ח"כ יאיר צבן – אסיפת חברים.
ג'דידה – 18.30 – ג'מאל כנען, שלמה קיבריק – חוג בית.
סניף נתניה – 19.00 – צבי דובל – מטה בחירות.
סניף בית שאן – 19.30 – ח"כ אמירה סרטני – אסיפת חברים.
רמלה – 20.00 – חסיין פארס – חוג בית.
סניף תל־אביב – 20.30 – ח"כ אלעזר גרנות – מועדון דור המשך.
ירושלים – 20.30 – ח"כ יאיר צבן – חוג בית עם אקדמאים.
קבוץ מעברות – 20.30 – אמרי רון – מפגש פעילים + אסיפת חברים.
קבוץ רשפים – 21.30 – א. עירן, ש. בירן, א. גרינברג, ד. זילברט – ערב עם „ועד 1".

יום רביעי 17.8

במרכז – 7.30 – מטה מגזר ערבי מורחב.
חיפה – 16.45 – ח"כ יאיר צבן – אסיפת חברים בבית אבות אורו.
נצרת – 17.00 – ח"כ אלעזר גרנות – חוג בית.
קבוץ ברקאי – 18.00 – אידריס מואסי, טלי הופמן – מפגש נוער ערבי – מחנה עבודה.
סניף רמת גן – 18.30 – נפתלי בן משה – אסיפת חברים.
בעיינה – 19.00 – ח"כ גדי יציב, חסיין פארס – חוג בית.
חיפה – 19.00 – ח"כ יאיר צבן – חוג בית – משפ. ברבר.
נצרת – 19.00 – ח"כ אלעזר גרנות – פגל פוליטי.
סניף נתניה – 19.00 – אמרי רון – אסיפת חברים.
חיפה – 21.00 – ח"כ יאיר צבן – חוג בית אצל משפ. קינה.
קבוץ נירים – 21.30 – פיני גרוב, מישל אלמליח, יוסי סולומון – פגל פוליטי.
קבוץ סאסא – 21.30 – ח"כ גדי יציב – אסיפת חברים.

איגוד מקצועי

יום חמישי – 11.8

חיפה – מפעלי תכן – 9.00 – אריה חדש, אבירם הגי, דליה ארז, דב אלקנתי – מפגש עובדים.
סניף חיפה – 15.00 – יחזקאל יחזקאל, שאול קופלר – תא פועלי בניין.

יום שלישי – 16.8

סניף חיפה – 17.00 – יחזקאל יחזקאל, חיים שובל, דב אלקנתי – תא עובדי המדינה.

יום רביעי – 17.8

במרכז – 11.00 – מטה איגוד מקצועי.

התאחדות בעלי המלונות בירושלים המזרחית:

אנו אזור תיירות מוכה – התפוסה מינימלית עד אפסית

10־15 אחוז מהתפוסה הרגילה ● תשלומי הארנונה הגבוהים נותרו בעינם, והמוסדות הישראלים אינם עושים דבר כשמדובר במלונות מזרח העיר

ראשי התאחדות בעלי בתי המלון בירושלים המזרחית ביקשו אתמול בסיור עיתונאים שוזמנו, לראות בחלקה המזרחי של העיר „אזור תיירות מוכה", להטיל את מסי הארנונה על בסיס התפוסה, ולבטל את הקפאת כספי המלונאים הערביים בבנקים על־ידי העירייה.

הדוברים, מרואן אל עמר, נשיא התאחדות בעלי בתי המלון במזרח ירושלים, ופהמי נאשאשיבי, ובעלי ארבעה בתי מלון שבהם נערך הסיור, טענו כי התפוסה ירדה לשיעור של 10־15 אחוזים מהרגיל לעונה. תיירים מדירים את רגליהם מהאזור וכל הזמן מגיעות ידיעות על ביטול ביקורים והזמנות.

הארגון מאגד 43 בתי מלון במזרח ירושלים ובית לחם. לדברי אל עמר, כתוצאה מהרעה ברמת התיירות ומניהולם של בתי המלון ללא כל תמיכה וסיוע תעמולתי, פחתה ההכנסה ונסגרו כמה בתי מלון, ובאחרים התפוסה מינימלית עד אפסית.

מלון של 100 חדרים משלם, לדבריו, כ־50־60 אלף דולר לשנה מסי ארנונה. לכן החליטה התאחדות בעלי בתי מלון במזרח ירושלים על אי תשלום דמי הארנונה לחודשים אפריל־מאי השנה. כתוצאה מצעד זה נקטה העירייה ב־22 ביולי בפעולה של הקפאת פקדונות של 18 בתי מלון בבנקים להבטחת סילוק חובותיהם. צעד זה מביא, לטענתו, למצב של סיכון הענף והערד אפשרות תשלום משכורות עובדים. עם זאת אין בכוונתם לסגור עסקים ובדעתם להאבק על קיומם.

הדוברים הרגישו, כי הם חברים הן בהתאחדות בתי המלון הישראלית והן בסניף ההתאחדות בירושלים. לדבריהם, גופים אלה לא פעלו למען השגת פתרונות לבעיותיהם. אין קידום מכירות לעסקי תיירות בירושלים המזרחית, לרבות תשדירי שירות בטלוויזיה.

בעלי בתי המלון טענו עוד, כי פנו לשר התיירות ולראש עיריית ירושלים כדי למצוא פתרון לתשלום הארנונה, אולם טדי קולק ונציגי העירייה לא מצאו לנכון אפילו להשיב להם ולאשר את פניותיהם.

בסיור במלון אינטרקונטיננטל על הר הצופים אמר מנכ"ל המלון, כי התפוסה בו ירדה ביולי השנה ל־13 אחוזים. הוא מתגעגע לימים בהם היה המלון מפגש בלילות שבת למבקרים יהודים וערביים, שבילו בצוותא. עם זאת הכחיש שמועות כי הרשת הבינלאומית, בעלת המלון, עומדת לסגרו.

אורח נטה לנוס

ראשי מלונאי מ. ירושלים על רקע דלפק קבלה עמוס מפתחות של חדרים פנויים. מימין לשמאל: פהמי נששיבי, מרואן אל עבד ומישל קריטם מבית לחם (צילום: דן לנדאו)

נדחתה תביעה להכיר בתאונת עבודה בחו"ל

עתי"ם

בית הדין לעבודה בתל אביב, אינם מבוטחים מפני תאונות עבודה. „לקבלת זכאות מתאונה בחו"ל, לא די בקשר זמן וקשר סיבתי בין עבודה לתאונה, אלא שצריך להתקיים התנאי שהתאונה אירעה מטעמו של מעביד שהינו תושב ישראל והעבודה הינה מכוח חוזה שנקשר בישראל" — קבע בית הדין.

בית הדין נדרש לסוגייה בעת שדן בתביעתו של ישראלי שעבר כסוכן מכירות של ניירות ערך וייצג חברה אמריקנית בארה"ב, ממנה קיבל עמלות בהתאם להיקף מכירותיו.

התובע צבי באיגד טען, כי בעת ויכוח נרגש וקולני שהיה לו עם לקוח במשרד במיאמי הרגיש לחצים בחזה, קוצר נשימה וסחרחורת. הוא אושפז בבית החולים „הר־סיני" במיאמי ועבר שם ניתוח לב פתוח. לאחר מכן לקה בשיתוק.

התובע ביקש מבית הדין להכיר בהתקף הלב בו לקה כבתאונת עבודה.

לטענתו, בעת האירוע היה עובד שכיר תושב ישראל, שמעבידו היה גם תושב ישראל, ולכן הוא נחשב כעובד בהתאם לחוק לביטוח לאומי והוא זכאי להיות מבוטח לעניין פגיעה בעבודה.

בפסק הדין ציינה השופטת עדנה גבריאלי, כי בעוד שבענפי ביטוח אחרים, מספיק שמבוטח יהיה תושב ישראל, הרי שחוק הביטוח הלאומי מעמיד את הבסיס של ביטוח נפגעי עבודה על בסיס טריטוריאלי, כלומר עובדים מבוטחים בישראל בשל תאונות שאירעו בארץ.

„עובד בחו"ל מכוסה רק אם הוא ומעבידו הינם תושבי ישראל וחוזה העבודה נקשר בישראל. מכיוון שטענת התובע כי הועסק על ידי חברה ישראלית הופרכה, והוא עבד בחו"ל לעצמאי, הוא אינו עומד בתנאי החוק ודין תביעתו להדחות", קבעה השופטת.

„משלחת המיליונרים" של המגבית תבוא לביקור, ותשאיר כ־25 מיליון דולר

„משלחת המיליונרים" של המגבית היהודית בארה"ב, ובה 166 חברים מגדולי התורמים, תבוא לישראל ביום ג' הקרוב לציון אירועי שנת ה־40 ולהפגין את חשיבות הביקורים בישראל בימים אלה.

הם יגיעו במטוס מיוחד של אל־על מארה"ב, דרך פולין ויבקרו בקהילה היהודית בוארשה.

בין חברי המשלחת גם שחקנית הקולנוע הנורווגית ליב אולמן, המלווה את בעלה היהודי. רוב חברי המשלחת מצטרפים רבים מבני משפחתם. חברי „משלחת המיליונרים" הם מנהיגי המגבית בארה"ב, התורמים לפחות 150 אלף דולר בשנה.

נפתלי לביא, ראש המשרד הישראלי של המגבית, מסר כי במשך תקופת חודשי האינתיפאדה נרשמה עלייה של כ־10 אחוזים בהיקף הביקורים בישראל של תורמי המגבית לעומת אשתקד.

בביקור שיימשך יומיים הם ייפגשו עם ראש הממשלה שמיר, ממלא מקומו, שמעון פרס, שר הביטחון יצחק רבין, ויו"ר ההנהלה הציונית, שמחה דיניץ.

זוהי „משלחת המיליונרים" השלישית של תורמי המגבית בישראל, אחרי שתי משלחות דומות שהתקיימו בשנתיים האחרונות, והיא הגדולה בהן. מצפים שהיא תשאיר בארץ לפחות 25 מיליון דולר.

הכנסיה הרוסית רוצה להקים כפר נופש בשטחה ליד הכנרת

יש כבר משקיע, ומקיימים מגעים עם עיריית טבריה, הנוטה להסכים

כתבנו בעמק

נציגי הכנסיה הרוסית ונציגי המשלחת הקונסולרית הרוסית המסיירת בארץ, מנהלים מגעים עם עיריית טבריה והחברה הכלכלית שלה על הקמת כפר נופש סמוך לכנסיה הרוסית, בשטח השיפוט של העיר טבריה, לחוף הכנרת.

בסוף השבוע ביקרו בטבריה נציג המשלחת הרוסית והיועץ המשפטי שלה, נפגשו עם יו"ר הדירקטוריון של החברה הכלכלית בעיר, וסיכמו שהמשלחת תעביר לעירייה ולחברה הכלכלית הצעת התקשרות ומכרז להקמת כפר נופש על אדמות הכנסיה.

בפגישה השתתף גם היזם והמשקיע, ששמו טרם פורסם. בכוונתו להקים במקום 700 חדרים על ה־40 דונם, קאונטרי־קלאב, אולם אירועים ופארק רשאים. בעיריית טבריה נוטים לאשר את הפרויקט, אך האדמות חייבות לעבור שינוי ייעוד מאדמות חקלאיות לאדמות תיירות, ותהליך זה עלול להימשך זמן רב.

לובלסקי: סחבת במימון בדיקות מי שפיר גורמת לידת בעלי מומים

תובעת מהביטוח הלאומי לזרז מימון הבדיקות לנשים מעל גיל 35 ● כיום המימון הוא רק לנשים מגיל 37 ומעלה

שע"ח

מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, פנתה אתמול למנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי, ולשר העבודה והרווחה, ח"כ משה קצב, לפתור את בעיית מימון בדיקת מי שפיר לנשים הרות מגיל 35. כיום מממן משרד הבריאות את הבדיקה רק לנשים מעל גיל 37.

„בעוד נמשכות הבדיקות על מי מוטלת האחריות בנשיאת התשלום הכרוך בהורדת גיל הנשים הזכאיות לבדיקה זו, ממשיכים להיוולד תינוקות בעלי מום והטרגדיות פוקדות בתים רבים בישראל", כותבת מזכ"ל נעמ"ת, ומוסיפה, „גם אם מתעלמים מהסבל האנושי הנורא ומתייחסים לנושא בציניות, מתוך אמות מידה כספיות בלבד, כדאי למדינת ישראל להשקיע בבדיקות מונעות, ולא בטיפול בתינוקות בעלי מום".

הפנייה הראשונה של לובלסקי אל ציפורי בעניין זה נעשתה עוד לפני כשנה. ציפורי השיב אז, כי הנושא נמצא עדיין בבדיקה ועד שלא תסתיים לא יוכל המוסד לביטוח לאומי להשתתף במימון הבדיקה.

פסח: הפריות מבחנה לנשים עם ילד אחד – בתשלום

עתי"ם

הפריות מבחנה לנשים שיש להן ילד אחד יבוצעו בעתיד בתשלום, ולא על חשבון קופ"ח — מסר מנכ"ל קופ"ח, נחום פסה, בעת ביקורו בבית חולים השרון בפתח־תקוה.

פסה הודיע, כי קופ"ח אינה יכולה עוד לעמוד בהוצאות הטיפול היקרות לאלפי נשים. לדבריו, הטיפולים לא יבוצעו בתוך בתי החולים, כדי לא ליצור פתח לשחיתויות, אך כדי שהחולות לא יפנו לטיפולים של „תאפרים", שחלקם נעשים ברמה מפוקפקת, תבצע קופ"ח את הטיפולים במסגרת מיוחדת.

תגובש תוכנית רפואית הבנוייה על מסגרת של שלוש רמות טיפול: הראשונה תיתן סל שירותים בסיסי לכל מבוטחי קופ"ח. המסגרת השנייה של שיפור השירות תתבסס על תוספת מס אחיד, והמסגרת השלישית, שתהיה בתשלום, תכלול טיפולי הפריות מבחנה, ניתוחים פלסטיים וטיפולי שיניים.

פסה הודיע, כי כאשר יסתיימו השינויים הארגוניים בקופ"ח תצליח הקופה לחסוך 30־35 מיליון שקל לשנה.

עובדי משרד הקליטה: ממי למד ד"ר ליפשיץ על שוחד?

שע"ה

דובר משרד הקליטה מסר אתמול, כי בכתבה של יהודית יחזקאלי בתחילת השבוע ב„ידיעות אחרונות" צוטטו מפיו של הד"ר ולאדימיר ליפשיץ דברים חמורים ביותר, בהם הוא אומר בין היתר: „למדנו אפילו למי לתת שוחד כי אין הוראות קבועות ולא כלליים".

ועד עובדי משרד הקליטה התכנס לישיבה מיוחדת בעקבות הפרסום. הובעה תרעומת קשה על ההאשמה המחשידה את פקידי משרד הקליטה בלקיחת שוחד.

בסיכום הישיבה יצא יו"ר הוועד ג'ורג' בן שמחון, בקריאה לד"ר ליפשיץ, שיגלה מייד ממי למד לתת שוחד ולמי. „אני רוצה להאמין כי האשמות אלה נאמרו ברגע של רתחה וכי ד"ר ליפשיץ לא התכוון למה שאמר. אנו קוראים לו, על כן, לחזור בו ולהתנצל. בכל מקרה אחר ישקול ועד עובדי משרד הקליטה פנייה ליועץ המשפטי לממשלה כדי להעמיד את הד"ר ליפשיץ לדין על הוצאת לשון הרע", אמר בן שמחון.

גוראל תובע לעבור לדלק דל גופרית במפעלי חיפה

קובי מגדל

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, פנה לשר האנרגיה, משה שחל, בבקשה להורות לבתי הזיקוק ולחברת החשמל לעבור לשריפת דלק דל גופרית כל הזמן, כדי לשפר את איכות האוויר באזור חיפה. „אנו עומדים בפני סיום השנה שבה הבטחת לקבל החלטה אם להשתמש באופן קבוע בדלק דל גופרית באזור חיפה, או לחייב את בתי הזיקוק להתקין אמצעים טכנולוגיים למצמצום פליטות גופרית דו חמצנית" כתב גוראל.

„שער": האוצר לא מתכוון לקיים חוק עיירות הפיתוח

עתי"ם

חברי מזכירות „שער", ארגון ראשי עיירות פיתוח ושכונות המצוקה, כינסו אתמול מסיבת עיתונאים בתל־אביב כדי להתריע על כוונתו של האוצר שלא לקיים את הכתוב בחוק עיירות הפיתוח.

על־פי מספר סעיפים בחוק, תושבי עיירות הפיתוח יושחררו מתשלום שכר לימוד ויקבלו העדפות במסוי ועידוד ביזוּבות בעסקים ובתעשייה, מסרו הדוברים.

יושב ראש מועצת „שער" ומזכיר מועצת פועלים בית־שמש חיים הרוש, אמר כי הנושא הבוער כיום הוא התשלום עבור מעונות היום, שכן משרד האוצר לא הרציא הנחיות להעביר כספים למימונם וההורים נדרשים לשלם מכיסם.

כך גם יהיה עם פתיחת שנת הלימודים באוניברסיטאות. „אנו נקרא להורים ולסטודנטים להירשם לכל המוסדות אך לא לשלם", אמר.

מפגשי דתיים־חילונים נערכו בכ־100 בתי ספר

טוביה בסקינד

משרד החינוך והתרבות קיים בשנה האחרונה מפגשים בין תלמידים חילוניים לדתיים בכ־100 בתי ספר יסודיים ועל יסודיים, ממלכתיים וממלכתיים־דתיים. המפגשים נערכו עפ"י הנחיות השר נבון, שקבע כי על ביה"ס לפעול להפחתת הניכור וליצירת דיאלוג הדדי בין תלמידים משתי האוכלוסיות. שר החינוך החליט, כי המפגשים יתקיימו אך ורק בין ביה"ס המעוניינים בהם, ולאחר הכנה מתאימה בקרב המחנכים וההורים.

נכון ביקר בכמה מפגשים כדי לעמוד מקרוב על מידת הצלחתם, והגיע למסקנה, שוו הזדמנות נאותה לדיאלוג בין תלמידים חילוניים לדתיים, ויש להמשיך ולהרחיב תוכנית זו.

הפטריארך לרבין: צריך לשמור על החוק למען השלום

טוביה בסקינד

שר הבטחון יצחק רבין חזר והדגיש אתמול את מחויבותה של ממשלת ישראל לשמירת המקומות הקדושים לכל הדתות בירושלים ואת חופש הפולחן והגישה למקומות אלה, לכל המאמינים בני כל העדות והדתות.

שר הבטחון אמר את הדברים בביקור נימוסין, בלוויית ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, אצל הפטריארך היווני־אורתודוכסי דיודורוס, במעונו בהר הציון.

בפגישה אמר השר רבין כי ישראל חייבת להפעיל אמצעים כדי לנטרל אליכות והפרות חוק. ובכל מקרה בו מתעוררות שאלות מצד נציגי הכנסיה כהן נדרשת התערבות או סיוע של מערכת הביטחון, יוכלו נציגיה להביא זאת בפניו.

הפטריארך דיודורוס אמר, כי כל ראשי הכנסיות בירושלים חותרים להשגת השלום והם יודעים כי בלי שמירה על החוק קשה להשיג מטרה זו. בהמשך דבריו שיבח את ראש עיריית ירושלים טדי קולק, על סיועו לכנסיה בפתרון בעיות שונות.

„הנדסת התפלה" מבקשת צו נגד 3 בכירים לשעבר „המנצלים סודות"

החברה טוענת שהשלושה הקימו חברה מתחרה והם עומדים למכור פטנטים ללקוחות בחו"ל

עתי"ם

חברת „הנדסת התפלה לישראל" העוסקת בפיתוח ותיכנון של מתקנים להתפלת מי ים פנתה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה להוציא צו מניעה זמני נגד 3 מעובדיה הבכירים שפרשו משורותיה והקימו חברה מתחרה תוך ניצול סודותיה. טרם הוגשו כתבי הגנה.

החברה מבקשת לאסור על נתן בריקמן (מנכ"ל לשעבר), דניאל הופמן (סמנכ"ל לשיווק) ואמנון צפתי (משנה למנכ"ל) שהקימו את חברת הייעוץ „אשנב" לעשות שימוש בידע ובטכנולוגיה לתהליכי ההתפלה שרכשו במסגרת עבודתם אצל המבקשת, ולהציע שירותי ייעוץ, תיכנון ופיתוח ללקוחותיה של המבקשת, ובעיקר לרשות המים והחשמל של איי הבתולה של ארה"ב.

המבקשת מציינת כי היא חברת בת ממשלתית ומניותיה מוחזקות בידי כימקלים לישראל. מתקני ההתפלה של המבקשת — נאמר בבקשה — מיוצרים ומופעלים על־פי טכנולוגיה ותהליכים יחודיים שפותחו על ידה במהלך שנות קיומה, כאשר הטכנולוגיה הינה בלעדית. חלקה מוגן בפטנטים הרשומים ברחבי העולם, וחלקה נשמר בסוד. „התהליכים והטכנולוגיה מהווים את לב ליבה של נכסיה העסקיים של המבקשת ובהם נעוץ עיקר כוח המשיכה שלה מנקודת ראותם של לקוחותיה" נאמר בבקשה.

לטענת המבקשת היא מעסיקה כ־130 עובדים בארץ אולם עיקר פעילותה ורוב מתקניה מצויים באיי הים הקריבי ובאיים הקנריים, בהם קיים מחסור במים. המבקשת טוענת כי ל־3 עובדיה לשעבר היתה גישה לסודות הכמוסים ביותר במישור הטכנולוגי והמסחרי שלה.

בסיום הבקשה נאמר כי אי מתן צו המניעה המבוקש עלול לגרום נזק בלתי הפיך שאת שיעורו לא ניתן לאמוד.

ביהמ"ש קורא לקציני משטרה להפעיל שיקול דעת בשלילת רשיון

בית המשפט המחוזי בתל אביב קרא אתמול למשטרה להורות לקציניה, לנהוג בשיקול דעת, בטרם הם מחליטים לעשות שימוש בסמכותם לשלול רשיונם של נהגים המעורבים בתאונות דרכים מבלי לשמוע את טיעוניהם.

השופט אורי שטרוזמן החליט לקבל ערר שהגיש רז גוליו, נהג סמיטריילר מנתניה, שרשיונו נשלל על ידי קצין משטרה, לאחר שהיה מעורב בתאונת דרכים עם רכב משטרתי בו נהג קצין אחר.

הקצין טען כי הסמיטריילר פגע בחזית מכוניתו, והחוקר המשטרתי שהגיע למקום התאונה החליט לשלול את רשיונו של נהג הסמיטריילר מבלי ששמע את טיעוניו. הנהג הגיש ערר לבית משפט השלום בכפר־סבא, שדחה את הערר, הנהג פנה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה לבטל את פסילת רשיונו ל־60 יום.

העורר טען כי הוא נהג מקצועי האוחז בהגה לפרנסתו מזה 30 שנה, וקצין המשטרה לא מצא לנכון לשלול את רשיונו של הקצין שהיה מעורב בתאונה, על אף שנראה בעליל כי אחריותו לאירוע אינה נופלת מאחריותו של העורר.

בהחלטתו לקבל את הערר ולבטל את הפסילה, קרא השופטים לקציני המשטרה לנהוג בסמכות שניתנה להם בזהירות רבה, לאחר שיקול דעת או אחרי שמיעת טיעוניו של הנהג. „הרצון להרחיק נהג מהכביש מיד אחרי אירוע של תאונה, איננו מצדיק את שלילת זכותו לטעון לעניינו בפני קצין המשטרה, לא כל תאונה שנבעה בגלל רשלנות של הנהג העומד לדיון, מצדיקה את פסילת הרשיון מיד. השאלה היא האם נהיגתו מסכנת את הציבור העובר בדרכים; ועל כך ניתן ללמוד מאירוע התאונה ומעברו של הנהג.

הרי יתכן שאירוע התאונה בגלל רשלנותו של הנהג, יכול להביא להרשעה ולענישה שאין עימה פסילה בפועל, על כן אין הצדקה לשלול מראש את רשיונו של הנהג אך ורק בגלל רשלנות שגרמה לתאונה" — קבע השופט.

השופט ציין כי הוא מקווה שבהחלטתו זו הוא סייע בבירור הצורך לשמוע את טיעוני הנהג, בטרם שלילת רשיונו על ידי קצין המשטרה.

השופט הורה להעביר העתק מהחלטתו לעיונו של מפכ"ל המשטרה.

ביהמ"ש: לבטל הרשעת נאשם שלא איפשרו לו להתגונן כהלכה

עתי"ם

בית המשפט המחוזי בת"א קבע, כי ניתן להרשיע נאשמים בעבירה שאשמתם בה נתגלתה במהלך משפטם, למרות שעובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, זאת רק בתנאי שניתנה לנאשמים ההזדמנות להתגונן, להביא ראיות, ולחקור עדים, משלא נעשה הדבר יש לבטל את הרשעתם בדין.

השופטים: אריה אבןארי, הדסה בן־עתו, ומיכאל בן־יאיר החליטו לבטל את הרשעתם של אבשלום מהצרי ודוד עמרני שהורשעו בבית משפט השלום ברחובות בקשירת קשר לביצוע פשע ונידונו לעונשי מאסר.

השופטים הורו לשחרר את הנאשם אבשלום מהצרי שנידון לשלוש וחצי שנות מאסר מבית הכלא, ואילו מעונשו של הנאשם דוד עמרני שנידון ל־4 שנות מאסר, הפחיתו השופטים שנתיים וחצי, וזאת בשל עבירת סמים אותה בה הורשע כדין.

נאשם ברצח עציר — „בלא שקדמה לכך כל התגרות"

עתי"ם

תושב באר־שבע, לוי צפניה נפתלייב (25) מואשם ברצח בכוונה תחילה של עציר — סרבן מזונות בין כותלי בית המעצר המחוזי קישון.

סגן בכיר לפרקליטות מחוז חיפה עו"ד עדינה הכיגא הגישה אתמול כתב אישום נגדו לבית המשפט המחוזי בחיפה. התביעה טוענת כי העציר חנניה כהן, הוכה למוות ביום ה־23 ביולי השנה בעת שנכלא בבית המעצר קישון בשל אי תשלום מזונות.

התביעה טוענת, כי העציר שהה בתא אחר עם הנאשם. הנאשם הלם בו במרצות בראשו ובחזהו ומשנפל המנוח על הריצפה, המשיך הנאשם להלום ברגלו על חזהו עד שהמנוח נפח את נשמתו. התביעה טוענת, כי הנאשם פגע בעציר מבלי שקדמה לכך כל התגרות.

לנשום אוויר של ארץ הקודש

חברי משלחת הבונדס שביקרו אתמול בבסיס קליטה ומיון של צה"ל התנסו בחבישת מסכות גז (תצלום: רחמים ישראלי)

הדולר פרץ מחסום 1.65 ש"ח

אלחנן הורוביץ

התחזקות הדולר הביאה לביקושים גדולים למניות ההסדר, בעוד שמניות חופשיות סבלו מהיצעים.

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב־0.29% ערך השוק של מניות ההסדר עלה ב־0.44% ושל המניות החופשיות ירד ב־0.03%.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.09 אג' ל־1.7165 ש"ח, בעוד לשער הדולר היציג עלה ב־0.72 אג' ופרץ את המחסום של 1.65 ש"ח והגיע ל־1.65005 ש"ח. דולר נוסעים לחו"ל — 1.9680 ש"ח. דולר שחור נע בין 1.77 ל־1.78 ש"ח.

ההתחזקות החדשה של הדולר החלה שלשום בערב, אחרי שה„פדרל רזרב" (הבנק המרכזי של ארה"ב) העלה את שיעור הריבית בחצי אחוז ל־6.5%. שער הדולר עלה ל־1.9203 מ"ג. זה 18 חודשים לא היה שער כזה. התחזקות הדולר הביאה לירידות שערי המניות בבורסות בעולם. רבים מזכירים, שהייקור הקודם של האשראי ע"י הבנק המרכזי של ארה"ב חל

גלגלי הבורסה

שבועות מעטים לפני מפולת השערים ב„וולסטריט" באוקטובר 87'.

בארה"ב מסבירים את ייקור האשראי, שמטרתו „להילחם באינפלציה ע"י האטת קליטת עובדים נוספים בתעשייה ומניעת עליות בשכר עבודה".

בבורסות במזרח הרחוק ובמערב אירופה גבר החשש, מן יכריזו יקור האשראי בארה"ב את הבנקים המרכזיים שלהן להעלות את שיעורי־הריבית בארצותיהן.

במחיר המינימום של 93% מע"נ מכר אתמול בנק ישראל את סדרת איגרות־החוב הצמודות למדד, שתוצא ביום הפדיון של מניות ההסדר, ב־31.10.88.

במסחר ה„ביצועי" במניות לפני הצהריים עלו רק 2 שערים (של אלרון ב־2.5% לחברה לישראל בחצי אחוז). הירידה הגדולה ביותר היתה ב־5.2% בקופסאות פח 1. המחזור הגיע ל־1.1 מיליון ש"ח.

בשערים משתנים אחרי הצהריים חל מיפנה חיובי ונרשמו 14 עליות, לעומת 10 ירידות ו־6 בלי שינוי. מדד השערים עלה מ־73.61 ל־74.03 נקודות, ב־0.57%. נערכו 128 עסקות ב־3 סיבובים בתמורה כספית קטנה של 790 אלף ש"ח.

בכל המניות החופשיות הסתכמו הביקושים ב־916 אלף ש"ח וההיצעים — ב־2 מיליוני ש"ח. מ־405 שערים עלו 90, ירדו 137 ו־178 נשארו בלי שינוי. המחזור היה קטן והסתכם ב־3.4 מיליון ש"ח (2.1 מיליון דולר). ב־10% ויותר ירדו 3 שערים ואף לא אחד עלה. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־9.1% בכר־טון אופ' והירידה התלולה ביותר — ב־18.4% בטרום אופ'. בעוד שרק 22% מכל המניות עלו, הסתכם המחזור בהן ב־1.5 מיליון ש"ח (44% מכל המחזור), לעומת 34% שירדו (37% מהמחזור) ו־44% (19%) ללא שינוי.

במניות ההסדר עלו הביקושים ל־7.1 מיליון ש"ח והיו פי־11 יותר גדולים, מאשר ההיצעים שהסתכמו ב־619 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות המוכילות נעו בין 5.96% ל־11.14% ביוצאות לפדיון ב־1988

יצוא מהשטחים: חשבוניות מזויפות לכל דורש

עתי"ם

5 אחים מרמילה, בעליה של חברת הובלות והשכרת ציוד חקלאי, שוחררו אתמול בערבות לאחר שנעצרו על ידי אגף המכס בחשד להשמטת הכנסות של חצי מיליון ש"ח באמצעות חשבוניות מזויפות.

דניאל נעים, חוקר מאגף המכס טען בבית משפט השלום בתל־אביב כי ביקורת בחברת ההובלות „אחים אלעובדה" שבבעלותם של החשודים העלתה כי נעשה שימוש בחשבוניות מס מזוייפות של עוסקים הרשומים לכאורה בחברון, בסכום כולל של חצי מיליון ש"ח.

נציג המכס לא התנגד לשחרור החשודים בערבות, ובעיכוב יציאתם מן הארץ והשופט בנימין קוהלת נעתר לבקשה. שלטונות המס גילו בשנים זה זמן רב כתופעה נרחבת של העלמת הכנסות באמצעות חשבוניות מס מזוייפות, שתושבים מהשטחים מוכנים לספק לכל דורש.

נאשם בהתעללות בנערה לאחר ש„אימץ" אותה לאשה על־פי ה„מסורת"

עתי"ם

צעיר תושב קרית ים, ש„אימץ" לו נערה בת 15 כאישה על פי מסורת העדה הקווקזית, מואשם בהתעללות מינית.

עוזרת לפרקליטות מחוז חיפה עו"ד דורית בלוי הגישה אתמול כתב אישום לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד אליעזר אלייליהגויב (21) המואשם בבעילה אסורה, בהסכמה, של קטינה, ובתקיפה מינית.

בכתב האישום מגוללת התביעה מסכת של התעללות בנערה בת 15 שאותה „אימץ" הנאשם לאישה. בני־הזוג שלא באו בברית הנישואין התגוררו בבית אמו של הנאשם, שם טוענת התביעה, התעלל הנאשם בנערה משך תקופה ארוכה.

התביעה טוענת כי הנאשם כפת את הקטינה והיכה אותה נמרצות בחגורה וביצע בה מעשה סדום.

התביעה מייחסת לנאשם בעילת קטינה וביצוע מעשי תקיפה על רקע מיני.

תאונות „פגע וגנב"

עתי"ם

מחמוד ואתד (25) מהכפר ג'ת, שהורשע בסחר במכוניות גנובות שפרטי זיהויין זויפו, נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב ל־4 שנות מאסר בפועל.

הנאשם שהורשע על סמך הודאתו, יצר — לטענת התביעה — קשר עם כנופיית גונבי רכב, רכש מהן את המכוניות הגנובות, ומכר אותן לקונים תמימים במחיר הקרוב למחיר השוק.

התביעה תיארה בכתב האישום את שיטות הגניבה של הרכב: הגנבים נסעו ברכב גנוב, ופגעו בכוונה קלות ברכב אותו התכוונו לגנוב. כאשר היה הנהג יוצא מרכבו, על מנת לבדוק מה אירע לרכבו, היה אחד הגנבים נכנס למכוניתו, ונמלט עימה. במקרים אחרים, ניצלו הגנבים מכוניות שהושארו ללא השגחה או חנו במקומות שונים, פתחו את הדלתות ונכנסו למכונית, שאותה התניעו בשיטות שונות, ונסעו מן המקום.

הוחתם כערב לחוב של אלפי שקלים ב„שלט רחוק"

יהודה צור

תושב מהכפר בית ג'אן, הופתע לשמוע שהוא חייב 36 אלף שקל לבנק משום שהוא ערב לחוב.

בבדיקה שערך האיש בבנק התברר לו שהמדובר בכתב התחייבות של תושב הכפר שאין לו כל קשר עמו. האיש התלונן במשטרה, וזו התברר במהלך החקירה, שפקיד בנק חתם מסמכותו כאשר קיבל את חתימתו של תושב בית ג'אן כביכול, כערב, בלי לדרוש את נוכחותו כפי שמתחייב בחוק. צפויים מעצרים.

עושה מעשה מגונה הציע להלבין חטאותיו

עתי"ם

„אם לא תתלוננו נגדי למשטרה, אני מוכן לצבוע עבורכם את דירתכם", בהצעה זו — לטענת המשטרה — פנה פתחי חמאג (35) משכם החשוד בביצוע מעשים מגונים בתושבת תל אביב, לאישה ולבעלה שנזעק לשמע צעקותיה של אשתו, ולכד את החשוד.

בבית משפט השלום בתל אביב לשם הובא החשוד ביום ד' טען בא כוח המשטרה כי החשוד פרץ דרך חלון הדירה. הוא נכנס לחדר השינה של המתלוננת, ועשה בה מעשים מגונים. משהתעוררה, פרצה בצעקות. בעלה שישן בחדר הסמוך, התעורר משנתו והצליח ללכוד את החשוד. הלה פנה אל שני בני הזוג והציע להם עיסקה, לפיה אם לא יסגירוהו לידי המשטרה, הוא יצבע ללא כל תמורה את ביתם.

החוקר אמר עוד כי החשוד עבר כצבע אצל שכנתה של המתלוננת, והיא זיהתה אותו בוודאות. החשוד הכחיש בבית המשפט את החשד נגדו, אך השופט בנימין קוהלת החליט לעוצרו ל־3 ימים.

חיילת נהרגה ו־4 חיילים נפצעו בתאונה בגולן

עתי"ם

חיילת בת 20 נהרגה אתמול בצהריים בהתנגשות חזיתית בין שני כלי רכב צבאיים בצומת המכס שבמרכז רמת הגולן. בתאונה זו נפצעו עוד 4 חיילים, 2 קשה ושניים קל. שלושה מהם פונו במסוק לבית החולים רמב"ם בחיפה, אחד טופל במקום והועבר למרכז רפואי רמת הגולן. המשטרה הצבאית חוקרת את נסיבות התאונה.

כתב עתי"ם מציין, כי מאז התאונות הקשות, בהן נהרגו כזכור 6 מחיילי צה"ל, הוחמרו מאוד הנחיות הנסיעה של רכבים צבאיים. בפיקוד צפון הורה האלוף לקציניו הבכירים לאשר אישית כל נסיעה בתפקיד של נהג צבאי. נהג המבקש לצאת מבסיסו לבסיס אחר צריך להצטייד באישור של מפקד הגדוד או החטיבה. הנחיות אלה צמצמו את מספר כלי הרכב הצבאיים הנוסעים בכבישים, אולם נראה כי עדיין לא צמצמו את מספר תאונות הדרכים בהן מעורבים כלי רכב של צה"ל.

המפעל „חוטי קיסריה" של ח"כ שפירא — נקלע לקשיים

אורי נחשון

חשבונות של חברת חוטי קיסריה, מקבוצת שטיחי כרמל, שבבעלות ח"כ אברהם שפירא, הוקפאו ע"י הבנקים במוגבלים, בעקבות ריבוי החזרות שיקים משבונות אלה.

ח"כ שפירא אמר אתמול בראיון ל„מבט", כי להערכתו תוך חודשיים לא יהיו לחברת שטיחי כרמל בעיות כספיות, ואין בכוונתו לבקש סיוע משום מוסד.

שפירא אמר עוד, כי קשיי שטיחי כרמל נובעים מהמצב במשק. „הממשלה אחראית עכשיו לאי העשייה. הבעיות בשטחים הורידו את המחזור שלנו בשוק המקומי ב־50%", אמר.

שפירא חזר אתמול מארה"ב שם ניסה לעניין קניינים של רשתות שיווק גדולות בשטיחים מתוצרת מפעליו. הוא האשים אתמול את הממשלה ואמר, כי עלות העבודה, הריבית הרצחנית והקפאת שער החליפין מחסלים את המשק. „המפעלים שלי הם בתוך סערה כללית ואם לא יכבו אותה אין תקווה לתעשיה", אמר.

אשה נפצעה וגבר לקה בהלם מהתפוצצות רימון בבירה

הרקע לפיצוץ לא ברור

עתי"ם

אשה, נפצעת וגבר לקה בהלם מפיצוץ רימון בשדרות המאירי בקרית משה בי־ירושלים.

שני הנפגעים הועברו באמבולנסים לבית חולים. כוחות משטרה, ואמבולנסים של מד"א הגיעו למקום האירוע דקות ספורות לאחר פיצוץ הרימון. כוחות המשטרה סגרו את האזור והקימו מחסומים באזור האירוע.

עדת ראייה סיפרה: „עמדתי במרפסת וראיתי את הגבר טורק את דלת המכונית. לפתע שמעתי פיצוץ אדיר. הוא נעמד המום ואח"כ נפל על הרצפה. אשה שעמדה בקירבתו נפגעה בצווארה ודם רב החל לרדת ממנה".

כתוצאה מפיצוץ הרימון נפגעה כאמור מלכה שטובל כבת 60 בצווארה מפגיעת רסיס ומאיר מרגליות לקה בהלם ואיבד את הכרתו. במקום בו התפוצץ הרימון נוצר מכתש בעומק של 20 ס"מ ובקירבתו נמצא מנוף הרימון. מספר מכוניות שחנו במקום נפגעו כתוצאה מהתפוצצות הרסיסים ושמשות של 3 מכוניות נופצו כתוצאה מהפיצוץ.

מלשכת דובר משטרת ירושלים נמסר, כי המשטרה אשר חוקרת את המקרה מחכה עתה שמאיר מרגליות שלקה בהלם יחזור לאיתנו, על מנת שניתן יהיה לחוקרו.

אסיפת מחאה נגד מעצרים מנהליים

טוביה בסקינד

בעקבות מעצרו של פייסל אל חוסייני תקיים היום תנועת „די לכיבוש" אסיפה ובה תובע מחאה על השימוש במעצרים מינהליים. בין המשתתפים בכנס יהיו המשפטן משה נגבי, איש תנועת המרכז — שינוי, משה עמירב ומוחסיין חטיב, עציר מינהלי ששוחרר לאחרונה מ„אנצאר 3". בסיום הערב יוקרן הסרט „זורקי האבנים" המתאר את חיהם של זורקי אבנים בני 12־7 במחנה הפליטים שאטי.

„אי האהבה" שהופקע מעירית נהריה — הוחזר לרשותה

עתי"ם

שר החקלאות אריק נחמקין הודיע אתמול, כי „אי האהבה", הנמצא במרחק קילומטר מחוף נהריה והמשמש אתר תיירות זה כשנה, יועבר לרשותה של העירייה, שתפעיל אותו במתכונת השנה שעברה.

לא מכבר נמסר לעירייה ממינהל מקרקעי ישראל ומשרד התיירות שהאי מופקע מרשותה, ויימסר להחכרה לאחר מבעלי בתי המלון בעיר, אשר יפעילו למען תיירים הבאים מחוץ לנהריה.

עיריית נהריה ערערה על כך בפני השר שבדק את הפרשה ובעקבות כך הגיע למסקנה כי האי אכן שייך לעירייה והיא הזכאית להפעילו.

אתמול ביקר נחמקין באי יחד עם ראש העירייה חיים לבב וכתום הביקור מסר לו על החלטתו. אי האהבה, הנקרא גם שגביון, משתרע על שטח של שני דונם ויוקמו עליו מישטחי שיזוף ובית קפה קטן. הוא משמש אטרקציה לכל הבאים לבלות ולהינפש בנהריה.

כיתן „טוהר" מערבים במסגרת גל הפיטורים

כתב „על המשמר"

אתמול, עם תחילת העבודה הסדירה במפעל כיתן טענו פועלים ערבים שעבדו במקום, כי ועד העובדים ומועצת הפועלים, בשיתוף פעולה עם ההנהלה, הכניסו לרשימת המפוטרים שמות של כל הפועלים הערבים והחזירו לעבודה יהודים במקומם. אחד הפועלים אמר לכתבנו, כי בתחילה היו ברשימת המפוטרים רק שישה ערבים, ואילו היום כוללת הרשימה 35, שהם כל העובדים הערבים שהיו במפעל.

מנכ"ל תשלובת „כיתן", עמרי פרן, אמר בתגובה, כי בין הרשימה הראשונה לשניה הוחלפו 11 עובדים בלבד, כך שטענת הפועלים איננה מתקבלת על הדעת.

לדבריו, לפני שנתיים לא עבדו כלל ערבים במפעל. לדבריו, סביר להניח שהערבים, שהם יחסית בעלי ותק נמוך, היו בין הנפגעים הראשונים כמו היהודים, בעלי הוותק הנמוך. פרן טוען עוד כי הפיטורין היו ענייניים וללא משוא פנים. לדבריו, 55 אחוז מעובדי „כיתן" פוטרו ואותו יחס נשמר גם בקרב העובדים הערבים.

כתבנו מציין, כי בבוקר, עת הגיעו העובדים למפעל, הביעו מספר לא קטן של עובדים את זעמם על ההסדר של הוועד עם ההנהלה. „בתחילה דיברתם שלא יסגרו את המחלקות ויצאנו להפגין בשביל זה. אחר־כך דיברתם על שיפור גובה הפיצויים והקטנת מספר המפוטרים. בסוף קיבלנו קרחת", אמרו חלק מהעובדים.

ממועצת פועלי בית־שאן נמסר כי אף עובד לא הגיע אליהם בתלונות וכי הם משוכנעים כי העבודה התנהלה כסדירה.

הגנה מזועם האל?

האפיפיור שהחליט לבקר בדרום־אפריקה, שלח מבעוד מועד את מכוניתו המשוריינת לדרבן (תצלום: אי. פי)

הועלו מחירי הלחם שאינו מסובסד

אורי נחשון

מחירי הלחם שאינו מסובסד יועלו היום בשיעור של 6 אחוזים. כן יועלו מחירי הלחמניות של 50 גר' ב־10 אחוזים ולחמניות במשקל של 75 גר' יתייקרו ב־6 אחוזים.

המפקח על המחירים במשרד התעשייה והמסחר, זאב גלמור, מציין כי מחירי לחמים שאינם מסובסדים מתייקרים בעקבות התייקרות תשומות שנבדקה על־ידי כלכלני התמ"ס. לדבריו, בלוח המחירים המירביים הוכנס מחיר מירבי ללחמניה של 75 גרם, המקובלת בציבור, במקום לחמניה של 50 גרם. במחירי הלחם המסובסד לא חל שינוי.

וירשובסקי ולין מתלוננים: אולמרט מייצג את „אגד" — בניגוד לחוק

יורם בר

חברי־הכנסת אוריאל לין (ליכוד) ומרדכי וירשובסקי (ר"צ) התלוננו אתמול על ח"כ אהוד אולמרט (ליכוד) בפני ועדת האתיקה של הכנסת. ח"כ אולמרט, לפי פרסום ברדיו, מונה לייצג כעורך־דין את קואופרטיב „אגד" במגעיו עם משרדי התחבורה והאוצר, בקביעת תעריפי הנסיעה וגובה הסובסידיות לשנה הבאה. ח"כ לין הזכיר שכיום, אסור לח"כ לייצג גוף כלשהו בפני רשות כימישל.

וירשובסקי ראה בעניין ניגוד אינטרסים, כיוון שאולמרט מייצג את „אגד" בפני שרים חברי סיעתו.

ח"כ אברהם שפירא, סרב להגיב על תביעתו של וירשובסקי אך מחוגים המקורבים לשפירא, נמסר ש„ח"כ שערק מסיעה אחת וגנב את המנדט שלו והעבירו לסיעה אחרת, אינו ראוי שישמעו להטפות המוסר שלו".

מובארק מחה בפני ישראל על חפירת המנהרה במזרח ירושלים

אורי הורוביץ

נשיא מצרים חוסני מובארק שלח בשבועות האחרונים מספר איגרות אל שר החוץ שמעון פרס, ובהן התלונן על חפירת המינהרות ליד מסגד אל־אקצה. באיגרות אומר מובארק שמצרים מתנגדת לחפירות סביב המסגד.

האיגרות הועברו לפרס באמצעות שגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני.

עוד טען באיגרות שנושא החפירות הינו רגיש במיוחד, ויכולות להיות לו השלכות על יחסי שתי המדינות. פרס העביר את האיגרות שקיבל ממובארק לראש הממשלה שמיר, אולם שמיר סרב לענות לאיגרות. שמיר סירב משום שהנשיא פנה לפרס במקום לשמיר, בניגוד לכללים הדיפלומאטיים. דיווח זה נמסר בעתון המצרי „אל שעב".

צייד הנאצים פרידמן תובע להחזיר השגריר לאוסטריה

קובי מנדל

צייד הנאצים, טוביה פרידמן, פנה בסוף השבוע לנשיא המדינה, לראש הממשלה, למ"מ ראש הממשלה, לשר הביטחון ולשר החוץ לשעבר ח"כ אבא אבן בקריאה להחזיר את שגריר ישראל לאוסטריה.

„הגיע הזמן שממשלת ישראל לא תקבל הכתבה מכמה פקידים של ה„קונגרס היהודי העולמי" בקשר לחוויר ברייש נגד ד"ר ואלדהיים, אלא תקים באופן עצמאי רשות מוסמכת שתבדוק באופן עצמאי את עברו של נשיא אוסטריה. וערה כוו בלי ספק תגיע להחלטה שאין שום חומר של ממש היכול להרשיעו."

פרידמן מעיד על עצמו, כי במשך שנתיים לא מצא כל חומר היכול להרשיע את ואלדהיים. „יש לעשות הכל כדי לשלוח את השגריר כבר בספטמבר לאוסטריה".

תביעה לפרק את חברת „סאן קולור"

4 חברות פנו אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה למנות מפרק לחברת „סן קולור" לשיווק כימיקלים לתעשייה בשל חובותיה הכספיים לחברות. והמסתכמים בכ־800.000 ש"ח. טרם הוגש כתב תשובה.

החברות „עמירון סי.טי.אל", „מנוף סיגנל", „סהר מיכון" ו„חברה ישראלית לערבויות" — טוענות בבקשה כי „סן קולור" נקלעה לקשיים כבדים, וחובותיה גבוהים. היא אינה מסוגלת לעמוד בפרעון חובותיה, וקיים חשש כבר כי תבצע הסכמים נפרדים עם נושים אחרים. הן כדי להרוויח זמן, והן מתוך העדפתם על פני המבקשות.

לטענת המבקשות קיים חשש שאם לא ימונה ל„סן קולור" מפרק, תבריח החברה או מנהליה את יתרת רכושם והונם, ולא יוותר ממה לגבות את תובות המבקשות.

הוקמה ועדה לשימור מפרץ אילת

שעיה

ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, הבריז על הקמת ועדה מיוחדת לשימור מפרץ אילת. במכתב שהוציא אל חברי הוועדה אומר כיר הוכמן, כי מפרץ אילת נפגע קשות מתהליך מתמשך לאורך עשרות שנים של זיהום ולחץ פעילויות. פגיעה זו נראית בבירור בקרקעית הים שם הצטברו מזהמים הפוגעים במערכות החיים הימיות המיוחדות לים סוף.

הוועדה הוקמה ביוזמת רשות שמורות הטבע ועיריית אילת.

ללילה והמשפחה ולקיבוץ געתון
אתכם באבל במות
אלישע
חברים
בקיבוץ רמות־מנשה